

V. Učební osnovy

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit jej znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat a pochopit různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a v praxi uplatňovat získané vědomosti a dovednosti. Společně se snažíme vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, žáci se učí odpovídajícím způsobem vyjádřit své pocity a názory, naslouchat názorům druhých a orientovat v okolním světě, ve společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, což vyplývá již z jeho celkové charakteristiky. Je rozdělen do tří specifických složek, které tvoří komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova a které se vzájemně prolínají.

V rámci **komunikační a slohové výchovy** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně, jednotlivá sdělení analyzovat a kriticky posoudit.

V oblasti **jazykové výchovy** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné a kultivované podoby českého jazyka, které jim umožní srozumitelně a kultivovaně vyjádřit svůj názor a zapojit se aktivně do procesu komunikace.

Prostřednictvím **literární výchovy** se žáci učí vnímat umělecký text v jeho různých podobách, porozumět této specifické formě sdělení, odlišit specifické znaky jednotlivých literárních druhů a žánrů a v neposlední řadě postihnout umělecké záměry autora a odlišit kvalitativní úroveň jednotlivých textů. Žáci se učí rozlišovat literární fikci a skutečnost a interpretovat literární text. Důležitým přínosem literární výchovy je rozvíjení čtenářských návyků, ale také formování životních postojů a hodnot.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje ve všech ročnících víceletého gymnázia s odpovídající hodinovou dotací (4 hodiny týdně). Ve 3. a 4. ročníku 8letého gymnázia je jedna hodina týdně vyučována tandemově v počítačové učebně (rozvoj digitální kompetence).

Výuka je organizována zpravidla v budově školy a doplňována návštěvou filmového či divadelního představení.

Průřezová témata jsou realizována formou různých projektů, které vyplývají z mezipředmětových vztahů.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Učitel při své práci respektuje komplexní charakter předmětu, volí různorodé metody práce, které napomohou aktivnímu přístupu žáků a zvýší jejich motivaci. Klade důraz na nutnost vzájemné spolupráce a funkční komunikaci a žádnou z výše uvedených složek předmětu nepřeceňuje.

Kompetence k učení

- zdůrazňujeme nutnost celoživotního učení
- vedeme žáky k samostatné práci s odbornou literaturou i s dalšími zdroji informací

Kompetence k řešení problémů

- zejména v hodinách zaměřených na literární výchovu diskutujeme o řešení problémových situací a rozvíjíme schopnost tolerance a empatie

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kultivovaný projev
- rozvíjíme schopnost vhodné argumentace
- učíme žáky prezentovat své názory a naslouchat názorům ostatních

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat ve skupině a kriticky hodnotit práci vlastní i práci ostatních členů ve skupině
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků

Kompetence občanské

- netolerujeme nevhodné chování
- podporujeme spolupráci školy s jinými institucemi

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné pracovní prostředí
- využíváme různé metody práce

Kompetence digitální

- ovládá běžně používané aplikace a služby (např. Word, PowerPoint, Google Chrome) a umí je využít nejen pro potřeby učení
- je schopen odpovídajícími prostředky vyhledat digitální obsah a kriticky jej posoudit (např. při tvorbě referátů, prezentací apod.)
- využívá možnosti odevzdávání práce v elektronické podobě, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost (zálohování dat)

Vzdělávací oblast předmětu

Český jazyk a literatura				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03) - uceleně reprodukuje přečtený text (ČJL-9-3-01) - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05)	Žák (žákyně): - Je schopen číst daný libovolný text se zaměřením na jeho funkci - Čte pozorně, přiměřeně rychle - Je schopen orientace v textu - Rozumí obsahu textu - Interpretuje obsah textu - Formuluje ústně i písemně dojmy z četby - Rozlišuje text umělecký, odborný, publicistický - Začíná rozlišovat literaturu komerční a brakovou od literatury hodnotnější	LITERÁRNÍ VÝCHOVA tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárního textu Dramatizace Vytváření vlastních textů Teorie literatury Lyrika, epika, drama Poezie, próza Mýtus, pověst, legenda, pohádka Lidová slovesnost	EVO OSV/SR, OR MEV/MR, AM, PT MKV/LV, KD, LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Francouzský jazyk	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (ČJL-9-1-01) - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04)	Žák (žákyně): - Zvládá zásady dorozumívání podle komunikační situace - Odlišuje fakta, názory, hodnocení - Odlišuje projev oficiální a neoficiální, sdělení objektivní a subjektivní - Aktivně se zapojuje do diskuse - Je schopen diskusi řídit - Umí formulovat argumenty - Vhodně využívá teoretické poznatky z oblasti stylů a postupů (formální stránka, slovní zásoba, členění textu) - Napíše jednoduchý text bez přípravy, složitější s předchozí přípravou - Jeho projev je věcně i formálně bez vážných nedostatků - Rozliší jednotlivé vrstvy českého jazyka (čeština spisovná, hovorová, obecná, nářečí, slang) - Provede rozbor stavby slova - Utvoří řadu slov příbuzných - Používá odvozování, skládání, zkracování slov... - Zná způsoby obohacování slovní zásoby (dosavadní i aktuální) - Ovládá členění slovní zásoby	JAZYKOVÁ, KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikace – kultivovaný projev mluvený i písemný – technika mluveného projevu Slohové styly a postupy Administrativní styl a jeho charakteristika Korespondence osobní a oficiální Popis Projev mluvený a psaný Projev kultivovaný Obecné poučení o jazyce	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá (ČJL-9-2-04) • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	Žák (žákyně): • Zvládá základní pravopisné jevy bez větších problémů (skupiny hlásek, psaní velkých písmen, i/y ...) • Ovládá základy české interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí • Dovede pracovat se základními slovníky a příručkami • Umí najít potřebné informace • Správně třídí slovní zásobu na slovní druhy • Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodném kontextu • Rozlišuje v textu větu jednoduchou a souvětí a dovede ji správně utvořit • Zvládá aktivně i pasivně problematiku všech větných členů • Správně posuzuje vztahy mezi nimi • Rozliší a utvoří souvětí souřadné a podřadné, odliší větu hlavní a vedlejší • Posoudí vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis Práce s literaturou Tvarosloví Skladba - věta jednoduchá a souvětí Rozšiřující učivo: Skladba složitějších souvětí – s využitím textů z klasické světové i české literatury	Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01) - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03) - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05) - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06) - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)	Žák (žákyně): - Je schopen číst daný libovolný text se zaměřením na jeho funkci - Čte pozorně, přiměřeně rychle - Je schopen orientace v textu - Rozumí obsahu textu - Interpretuje obsah textu - Formuluje ústně i písemně dojmy z četby - Rozlišuje text umělecký, odborný, publicistický - Rozlišuje literaturu komerční a brakovou od literatury hodnotnější - Rozlišuje základní lit. druhy a žánry - Ovládá základní pojmy z teorie literatury	LITERÁRNÍ VÝCHOVA tvůrčí činnosti s literárním textem volná reprodukce přečteného/slyšeného textu dramatizace Interpretace textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek struktura literárního díla (námět a téma, hrdina, kompozice) Literární druhy a žánry Teorie literatury Opakování lit. žánrů Rozšiřující učivo: Další umělecké směry ve vývoji literatury Interpretace náročnějších lit. textů se zaměřením na teorii literatury Literární experiment	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09) - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02)	Žák (žákyně): - Zvládá zásady dorozumívání podle komunikační situace - Odlišuje fakta, názory, hodnocení - Odlišuje projev oficiální a neoficiální, sdělení objektivní a subjektivní - Aktivně se zapojuje do diskuse - Je schopen diskusi řídit - Zvládá zásady spisovné výslovnosti - Pracuje s intonací - Ovládá tempo řeči i členění promluvy - Vhodně využívá teoretické poznatky z oblasti stylů a postupů (formální stránka, slovní zásoba, členění textu) - Napíše jednoduchý text bez přípravy, složitější s předchozí přípravou - Rozliší jednotlivé vrstvy českého jazyka (čeština spisovná, hovorová, obecná, nářečí, slang)	JAZYKOVÁ, KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikace- kultivovaný projev mluvený i psaný Slohové styly a postupy Popis, líčení Vypravování a charakteristika Reklama Recenze Pokus o dramatizaci prózy Slovní zásoba a tvoření slov	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) - tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06) - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07)	- Provede rozbor stavby slova - Utvoří řadu slov příbuzných - Používá odvozování, skládání, zkracování slov... - Zná způsoby obohacování slovní zásoby (dosavadní i aktuální) - Ovládá členění slovní zásoby - Odlišuje význam slova, zná a používá antonyma, synonyma i homonyma, slova nadřazená a podřazená - Zvládá základní pravopisné jevy bez větších problémů (skupiny hlásek, psaní velkých písmen, i/y...) - Ovládá základy české interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí - Dovede pracovat se základními slovníky a příručkami - Umí najít potřebné informace - Správně třídí slovní zásobu na slovní druhy - Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodném kontextu - Rozlišuje v textu větu jednoduchou a souvětí a dovede ji správně utvořit - Zvládá aktivně i pasivně problematiku všech větných členů - Správně posuzuje vztahy mezi nimi - Rozliší a utvoří souvětí souřadné a podřadné, odliší větu hlavní a vedlejší - Posoudí vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis Práce s literaturou Tvarosloví Skladba – věta jednoduchá a souvětí Rozšiřující učivo: Skladba složitějších souvětí – s využitím textů z klasické světové i české literatury	
			Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01) - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08) - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06) - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)	Žák (žákyně): - Je schopen číst daný libovolný text se zaměřením na jeho funkci - Čte pozorně, přiměřeně rychle - Je schopen orientace v textu - Rozumí obsahu textu - Interpretuje obsah textu - Formuluje ústně i písemně dojmy z četby - Rozlišuje text umělecký, odborný, publicistický - Rozlišuje literaturu komerční a brakovou od literatury hodnotnější - Rozlišuje základní lit. druhy a žánry - Ovládá základní pojmy z teorie literatury	LITERÁRNÍ VÝCHOVA přednes vhodných literárních textů Interpretace textu Literatura věcná a umělecká Dobrodružná a detektivní próza Vědecko-fantastická literatura Loutkové divadlo Lyrická poezie Teorie literatury Žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času Literární druhy a žánry v současné literatuře	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (ČJL-9-1-06) - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10) - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08) - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08)	Žák (žákyně): - Zvládá zásady dorozumívání podle komunikační situace - Odlišuje fakta, názory, hodnocení - Odlišuje projev oficiální a neoficiální, sdělení objektivní a subjektivní - Aktivně se zapojuje do diskuse - Je schopen diskusi řídit - Umí formulovat argumenty - Vhodně využívá teoretické poznatky z oblasti stylů a postupů (formální stránka, slovní zásoba, členění textu) - Napiše jednoduchý text bez přípravy, složitější s předchozí přípravou - Jeho projev je věcně i formálně bez vážných nedostatků - Rozliší jednotlivé vrstvy českého jazyka (čeština spisovná, hovorová, obecná, nářečí, slang)	JAZYKOVÁ, KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikace- kultivovaný projev mluvený i psaný Slohové styly a postupy Popis, líčení, charakteristika Výklad, výtah Práce s odborným textem Úvaha Publicistický styl Základy rétoriky Poučení o jazyce	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
♦ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) Žák (žákyně): ♦ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) ♦ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) ♦ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) ♦ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	♦ Umí rozlišit způsoby tvoření slov v rámci českého jazyka ♦ Proveďte rozbor stavby slova ♦ Utvoří řadu slov příbuzných ♦ Používá odvozování, skládání, zkracování slov... ♦ Zná způsoby obohacování slovní zásoby (dosavadní i aktuální) ♦ Ovládá členění slovní zásoby ♦ Slova nadřazená a podřazená, metafora, metonymie ... Žák (žákyně): ♦ Zvládá základní pravopisné jevy bez větších problémů (skupiny hlásek, psaní velkých písmen, i/y...) ♦ Ovládá základy české interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí ♦ Dovede pracovat se základními slovníky a příručkami ♦ Umí najít potřebné informace ♦ Správně třídí slovní zásobu na slovní druhy ♦ Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodném kontextu ♦ Rozlišuje v textu větu jednoduchou a souvětí a dovede ji správně utvořit ♦ Zvládá aktivně i pasivně problematiku všech větných členů ♦ Správně posuzuje vztahy mezi nimi ♦ Rozliší a utvoří souvětí souřadné a podřadné, odliší větu hlavní a vedlejší ♦ Posoudí vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	Slovní zásoba a slovoslovnost JAZYK A KOMUNIKACE Pravopis Práce s literaturou Tvarosloví Skladba – věta jednoduchá a souvětí Rozšiřující učivo: Skladba složitějších souvětí – s využitím textů z klasické světové i české literatury	Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01) - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04) - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06) - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09) - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02) - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)	Žák (žákyně): - Je schopen číst daný libovolný text se zaměřením na jeho funkci - Čte pozorně, přiměřeně rychle - Je schopen orientace v textu - Rozumí obsahu textu - Interpretuje obsah textu - Formuluje ústně i písemně dojmy z četby - Rozlišuje text umělecký, odborný, publicistický - Rozlišuje literaturu komerční a brakovou od literatury hodnotnější - Rozlišuje základní lit. druhy a žánry - Je schopen provádět základní rozbor lit. díla po stránce kompoziční, tematické i obsahové - Ovládá základní pojmy z teorie literatury - Dovede vystihnout specifické rysy tvůrčího stylu autora - Je schopen charakterizovat základní umělecké směry ve vývoji literatury - Zná jména významných autorských osobností	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čtení Poezie, próza, drama Verše a písňové texty Interpretace textu Dramatizace Vytváření vlastních textů Rozbor vlastní četby s ohledem na poznatky z teorie literatury Teorie literatury – opakování základních pojmů, rozbor lit. textu Dějiny literatury – přehled dominantních literárních směrů 19. a 20. století Rozšiřující učivo: Další umělecké směry ve vývoji literatury Interpretace náročnějších lit. textů se zaměřením na teorii literatury	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova, Anglický jazyk, Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (ČJL-9-1-06) - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10) - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08) - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02)	Žák (žákyně): - Zvládá zásady dorozumívání podle komunikační situace - Odlišuje fakta, názory, hodnocení - Odlišuje projev oficiální a neoficiální, sdělení objektivní a subjektivní - Aktivně se zapojuje do diskuse - Je schopen diskusi řídit - Umí formulovat argumenty - Vhodně využívá teoretické poznatky z oblasti stylů a postupů (formální stránka, slovní zásoba, členění textu) - Napíše jednoduchý text bez přípravy, složitější s předchozí přípravou - Jeho projev je věcně i formálně bez vážných nedostatků - Zná základní etapy vývoje českého jazyka - Zvládá zásady spisovné výslovnosti - Pracuje s intonací - Ovládá tempo řeči i členění promluvy - Rozliší jednotlivé vrstvy českého jazyka (čeština spisovná, hovorová, obecná, nářečí, slang)	JAZYKOVÁ, KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikace- kultivovaný projev mluvený i psaný Slohové styly a postupy Obecné poučení o jazyce Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a slovtvorba	EVO OSV/SR, OR MEV/MR,AM,PT MKV/LV,KD,LU VME/ES EVO/EK VDO/OS, OŠ, FP, RD Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové

Žák (žákyně): - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08) - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)	Žák (žákyně): - Provede rozbor stavby slova - Utvoří řadu slov příbuzných - Používá odvozování, skládání, zkracování slov... - Zná způsoby obohacování slovní zásoby (dosavadní i aktuální) - Ovládá členění slovní zásoby - Odlišuje význam slova, zná a používá antonyma, synonyma i homonyma, slova nadřazená a podřazená - Zvládá základní pravopisné jevy bez větších problémů (skupiny hlásek, psaní velkých písmen, i/y...) - Ovládá základy české interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí - Dovede pracovat se základními slovníky a příručkami - Umí najít potřebné informace - Správně třídí slovní zásobu na slovní druhy - Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodném kontextu - Rozlišuje v textu větu jednoduchou a souvětí a dovede ji správně utvořit - Zvládá aktivně i pasivně problematiku všech větných členů - Správně posuzuje vztahy mezi nimi - Rozliší a utvoří souvětí souřadné a podřadné, odliší větu hlavní a vedlejší - Posoudí vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis Práce s literaturou Tvarosloví Skladba – věta jednoduchá a souvětí Rozšiřující učivo: Skladba složitějších souvětí – s využitím textů z klasické světové i české literatury	Zásady vhodného použití mateřského jazyka zasahují do všech předmětů, vyučující kladou důraz na kultivovaný projev po stránce formální i obsahové
--	---	---	--

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života –	Vědecko-fantastická literatura	O2,3	Literární čtení, literární maraton
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vědecko-fantastická literatura, publicistický styl	O2,3	Práce s denním tiskem, mediální výchova
Vztah člověka k prostředí – –	Vědecko-fantastická literatura, publicistický styl	O2,3	Práce s denním tiskem, mediální výchova

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Útvary publicistického stylu	O2	Projekt MF DNES
Fungování a vliv médií ve společnosti	Útvary publicistického stylu- reportáž, denní tisk, jazyk a komunikace	O2	Projekt – MF DNES
Tvorba mediálního sdělení	Útvary publicistického stylu – reportáž, reklama	O2	Práce ve skupinách, prezentace, projekt MF DNES

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Literatura, vědecko-fantastická literatura	O1,2,3,4	Práce s textem, interpretace textu
Lidské vztahy	Lidová slovesnost, Literatura	O1	Práce s textem, interpretace textu, autorské čtení - literární maraton
Multikulturalita	Lidová slovesnost, Jazyk a komunikace	O1,2,3,4,	Práce s textem, interpretace textu
Principy sociálního smíru a solidarity	Literatura	O1,2,3,4	Práce s textem, interpretace textu

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Literatura, stylistika	O1,2,3,4,	Diskuse, práce s textem, úvaha, charakteristika, autorské čtení
Sociální rozvoj	Literatura, stylistika	O1,2,3,4,	Úvaha, publicistický styl, autorské čtení
Morální rozvoj	Literatura, stylistika	O1,2,3,4	Úvaha, práce s textem, autorské čtení

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	Publicistický styl	O2,3,4,	Práce s denním tiskem, školní časopis
Občan, občanská společnost a stát	Publicistický styl, administrativní styl	O1,2,3,4	Práce s denním tiskem, školní časopis, školní řád, diskuse se studentskou radou
Formy participace občanů v politickém životě	Publicistický styl, administrativní styl	O2,3,4	Práce s denním tiskem, školní časopis
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Publicistický styl- zpráva, fejeton, administrativní styl	O2,3,4	Práce s denním tiskem, školní časopis, školní řád, diskuse

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Český Jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Ukázky z děl světových autorů	O1,2,3,4	Práce s textem, literární maraton
Evropa a svět nás zajímá	Ukázky z děl světových autorů	O1,2,3,4	Práce s textem, literární maraton
Jsme Evropané	Ukázky z děl světových autorů	O1,2,3,4	Práce s textem, literární maraton

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru cizí jazyk. Postupné osvojování si anglického jazyka jako prostředku přirozené komunikace povzbuzuje studenta k porovnání našeho kulturního a jazykového prostoru s kulturním a jazykovým prostorem nejen anglicky mluvících zemí, ale i tímto prostorem evropským, ve kterém anglický jazyk plní funkci univerzálního komunikačního kódu. Anglický jazyk, respektive jeho zvládnutí, odstraňuje bariéry ve styku s příslušníky jiných národů a etnik, přispívá ke zvýšení přirozené mobility studenta v jeho osobním životě, studiu či budoucím pracovním uplatnění. Anglický jazyk nás přirozeně vede po cestě porozumění a tolerance, po cestě vzdělání chápaného jako prostředek k dosažení individuálních i univerzálních humánních cílů. Anglický jazyk umožňuje studentům aktivní účast na práci v mezinárodních projektech a studium v zahraničí, anglicky hovoří celý svět a naši studenti se mají stát jeho aktivními spoluvůrci.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, popřípadě B1 tzv. Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Studenti začínají s předmětem v primě a pokračují nepřetržitě až do kvarty (respektive oktávy, tj. zakončení studia na střední škole). Hodinová dotace předmětu je následující: prima a sekunda čtyři hodiny týdně, tercie a kvarta tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách, do nichž jsou studenti rozděleni na základě svých jazykových schopností a dovedností. Rozdělení není fixní a v průběhu studia je možno zařazení studenta na základě jeho výsledků operativně změnit. Výuka směřuje k praktickým komunikačním dovednostem. Rozsah učiva (a obtížnost cesty vedoucí k jeho osvojení) je určen vyučujícím, který maximálně pečlivě zohledňuje specifické individuální potřeby studenta. Nesnažíme se vychovávat žáky ovládající jazyk a jeho pravidla, ale samostatně myslící jedince, kteří jsou schopni své originální názory srozumitelně sdělit. Nesnažíme se vychovávat bezchybné „vyplňovače“ testů, ale vnímavé posluchače, čtenáře, recipienty informací schopné tyto informace aktivně zpracovat a kreativně použít. Získávání praktických komunikačních dovedností je zaměřeno na čtyři základní oblasti cizího jazyka: poslech (porozumění mluvenému slovu), ústní projev, čtení a psaní.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

V ročnících osmiletého gymnázia odpovídajících druhému stupni ZŠ je již cizí jazyk chápán jako komunikační prostředek a prostředek k získávání dalších poznatků (prostřednictvím projektů je obsah výuky organicky propojován s tématy z každodenního života studentů, s jejich osobními zkušenostmi a ambicemi). Na významu nabývá schopnost prezentace znalostí, suverenita a přirozenost komunikace. Žáci ve značné míře pracují s autentickými jazykovými materiály, tištěnými i audiovizuálními, svoji roli ve výuce hraje i internet. Cíleně se prohlubuje povědomí studentů o kultuře anglicky mluvícího světa, náplň předmětu je prezentována v kontextu (i díky angličtině) stále se „zmenšujícího“ světa. Stále efektivněji je využívána samostatná práce studentů a práce v malých skupinách, jednotícím principem celého vyučovacího procesu je chápání výuky cizího jazyka jako přirozené komunikační situace.

Tato situace v sobě přirozeně obsahuje:

Kompetence k učení

- žáci sami dokáží posoudit efektivitu vlastní komunikace v cizím jazyce, jejich motivace není dána klasifikací, ale touhou po co nejúplnějším vyjádření svých vlastních myšlenek; objevují nenásilně postupy a strategie efektivního učení, vyučující je učí trpělivosti a chápání výuky jazyka jako nikdy nekončícího procesu.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- vzrušující je tvorba, kreativní proces, nikoli pouhá reprodukce předkládaných poznatků; i gramatika může být chápána jako problémová úloha, student nová pravidla aktivně objevuje s pomocí vlastního logického uvažování.

Kompetence komunikativní

- naši žáci odpovídají na otázku „Do you speak English?“ bez váhání. Komunikují všestranně, otevřeně a účinně, byť s občasnými chybami.

Kompetence sociální a personální

- metody používané ve výuce rozvíjejí schopnost žáků spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a objektivně hodnotit práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

- angličtina je jazykem otevřeného, demokratického světa a vědomí této skutečnosti musí prostupovat celým výukovým procesem tohoto vyučovacího předmětu. Žáci jsou vychováni jako osobnosti zodpovědné za svůj život, uplatňující práva svá a respektující práva ostatních, osobnosti ohleduplné k životnímu prostředí, osobnosti, které chtějí aktivně žít a ne pasivně přežívat a chápou, že osvojení si znalosti angličtiny je jedním z prostředků, jak tohoto cíle dosáhnout.

Kompetence pracovní

- stanovením jasných, dosažitelných a motivujících výkonnostních cílů pomáháme žákům najít pozitivní vztah k práci jako tvůrčímu procesu vedoucímu ke konkrétnímu cíli, snažíme se používat vhodné materiály a technologie.

Kompetence digitální

- Žák využívá aplikace a služby při učení a přípravě na výuku.
- Žák vytváří digitální obsah, získává informace na internetu a kriticky je posuzuje.
- Žák předchází rizikům ztráty dat (zálohování).

Vzdělávací oblast předmětu

Anglický jazyk		01	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01)	Žák (žákyně): - je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace - ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat - ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat - si aktivně osvojuje různé metody percepce textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací - systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, stále je ovšem závislý na dvojjazýčném slovníku.	Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů Spelling, fonetická abeceda, rozsáhlejší využití hlasitého čtení, práce s poslechy a texty v učebnici. Běžné konverzační okruhy, percepce jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí k objevení významu slova. Anglická syntax.	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky – dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	- je schopen aktivně se účastnit jednoduché komunikační situace, jejíž téma je mu blízké. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro angličtinu, byť s chybami a ne zcela plynule - je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a jednoduché stylistické prostředky - dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, byť s chybami a ne zcela plynule. - Je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat. - je schopen správně formulovat jednoduché otázky	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace. Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy, jejichž použití svojí náročností výrazně neovlivní kvalitu jazykového projevu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění obsahové náplně textu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení ♦ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) ♦ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-03) ♦ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03)	♦ přirozeně používá jazyk v připravených, modelových situacích. ♦ v omezené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi	Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01)	Žák (žákyně): - je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace, postupně si osvojuje schopnost percepcie textu, jehož obsah je pro něj nový, neznámý, s omezeným použitím termínů.. - si aktivně osvojuje různé metody percepcie textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací - ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat - systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, je méně závislý na dvojjazyčném slovníku.	Spelling, fonetická abeceda, rozsáhlejší využití hlasitého čtení, práce s poslechy a texty v učebnici. Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů. Běžné konverzační okruhy, percepcie jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Bezproblémové rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. se dále rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí k objevení významu slova. Anglická syntax.	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky –dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	- je schopen aktivně se účastnit jednoduché komunikační situace, jejíž téma je mu blízké, výrazně rozvíjí svoji schopnost spontánně reagovat, improvizovat. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro angličtinu, byť s chybami a ne zcela plynule. - je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a jednoduché stylistické prostředky. - dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, byť s chybami a ne zcela plynule. - Je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat. - je schopen správně formulovat jednoduché otázky	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace. Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy, jejichž použití svojí náročností výrazně neovlivní kvalitu jazykového projevu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění obsahové náplně textu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-03) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03)	- přirozeně používá jazyk v připravených, modelových situacích. Ve zvýšené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi. - Snaží se o využití různých stylistických prostředků, aktivní práci se zvukovou stránkou sdělení, intonací.	Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01)	Žák (žákyně): - je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace, postupně si osvojuje schopnost percepcie textu, jehož obsah je pro něj nový, neznámý, s omezeným použitím termínů. - si aktivně osvojuje různé metody percepcie textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací - ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat - systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, je méně závislý na dvojjazyčném slovníku.	Spelling, fonetická abeceda, rozsáhlejší využití hlasitého čtení, práce s poslechy a texty v učebnici. Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů. Běžné konverzační okruhy, percepcie jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Bezproblémové rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. se dále rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí k objevení významu slova. Anglická syntax.	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky – dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	- je schopen aktivně se účastnit jednoduché komunikační situace, jejíž téma je mu blízké, výrazně rozvíjí svoji schopnost spontánně reagovat, improvizovat. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro angličtinu, stále s chybami, ty již ale výrazně nezesnadňují porozumění sdělení, výrazně se zlepšuje plynulost sdělení. - je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a složitější stylistické prostředky - dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, stále s chybami, ale výrazně plynuleji. - Je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat. - je schopen správně formulovat jednoduché otázky, snaží se formulovat dotazy komplexněji, užívá tázacích souvětí, dovětek.	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace. Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí.. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod.se postupně rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy, jejichž použití svojí náročností výrazně neovlivní kvalitu jazykového projevu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění obsahové náplně textu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-03) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03)	- přirozeně používá jazyk nejen v připravených, modelových situacích. Ve zvýšené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi. - Snaží se o využití různých stylistických prostředků, aktivní práci se zvukovou stránkou sdělení, intonací..	Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01)	Žák (žákyně): - je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace, osvojuje si schopnost percepce textu, jehož obsah je pro něj nový, neznámý, s omezeným použitím termínů. - si aktivně osvojuje různé metody percepce textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací. - ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a správně ji používá. - systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, není závislý na dvojjazyčném slovníku, používá výkladový slovník.	Spelling, fonetická abeceda, již méně rozsáhlé využití hlasitého čtení, práce s poslechy a texty v učebnici. Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů. Běžné konverzační okruhy, percepce jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Bezproblémové rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. se dále rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí k objevení významu slova. Anglická syntax.	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky – dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	- je schopen aktivně se účastnit jednoduché komunikační situace, jejíž téma je mu blízké, výrazně rozvíjí svoji schopnost spontánně reagovat, improvizovat. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro angličtinu, stále s chybami, ty již ale výrazně nezesnadňují porozumění sdělení, sdělení je plynulé. - je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a složitější stylové prostředky, různé registry slovní zásoby. - dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, stále s chybami, ale výrazně plynuleji. - Je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat. - je schopen správně formulovat jednoduché otázky, snaží se formulovat dotazy komplexněji, užívá tázacích souvětí, dovětek.	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace. Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. se postupně rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy, jejichž použití svojí náročností výrazně neovlivní kvalitu jazykového projevu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění obsahové náplně textu. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-03) - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03)	- přirozeně používá jazyk nejen v připravených, modelových situacích. Ve zvýšené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi. - Snaží se o využití různých stylových prostředků, aktivní práci se zvukovou stránkou sdělení, intonací.	Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Průřezová témata a jejich zpracování

Stejně jako běžná vyučovací látka, i průřezová témata jsou v konkrétní náplni práce vyučovacího předmětu anglický jazyk probírána cyklicky, kontinuálně v průběhu celého čtyřletého studijního programu, v rozsahu odpovídajícím jazykovým schopnostem a dovednostem studentů.

Práce s tématy se opírá o dva hlavní pilíře: texty a jejich interpretaci a tzv. projekty, tedy prezentace získaných znalostí a dovedností.

Termín text je třeba chápat v nejširším možném slova smyslu, rozhodně nejde jen o práci se články v učebnici. Naopak se cíleně snažíme využívat co nejširší spektrum autentických jazykových materiálů (denní tisk, časopisy, filmy, dokumenty, internetové stránky). Právě práce s těmito materiály je úzce spjata s **mediální výchovou**, kdy jsou studenti přirozeně vedeni ke kritickému přijímání informací, jejich aktivní interpretaci, poznávají stavbu mediálních sdělení.

Tyto dovednosti se stále zdokonalují, obsah projektů v jednotlivých ročnících je sice často tematicky podobný, zadání jsou ale komplexnější, vyžadující využití různých hledisek pohledu na danou problematiku.

Také se stále zkvalitňují výstupy z práce studentů. Jejich prezentace mají různou podobu, od prostých textů, esejů, přes orální prezentace až k video prezentacím zpracovaných s pomocí výpočetní techniky. Práce na projektech je vesměs týmová, studenti se v neposlední řadě naučí využívat svých individuálních dovedností ve prospěch kolektivního díla.

Témata projektů se snaží využít co nejúplněji samotnou věcnou podstatu vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Učíme se anglicky, abychom dokázali komunikovat s celým světem.

Svět poznáváme právě prostřednictvím angličtiny, dokonalejší znalost jazyka nám tedy zprostředkuje komplexnější znalosti o světě.

Projekty jsou výběrem témat úzce spjatých s **multikulturní výchovou**, stejně jako s výchovou demokratického občana a výchovou k myšlení v globálních souvislostech.

Organickou součástí zařazení průřezových témat do výuky jsou i poznávací a výukové zájezdy organizované školou.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z tezí RVZV a také dalších materiálů relevantních pro vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace, jíž je předmět anglický jazyk přirozenou součástí, zejména tzv. evropského jazykového portfolia.

Při naší práci se studenty nižších ročníků víceletého gymnázia **vycházíme z komunikativního přístupu k výuce**, který klade důraz právě na primární funkci jazyka jako nejběžnějšího prostředku dorozumívání mezi lidmi. Z tohoto přístupu vycházíme i při výběru didaktických materiálů používaných k výuce, zejména učebnic.

Žáci jsou na základě svých znalostí na počátku studia **rozděleni do skupin**, kdy klíčem k rozdělení není prostá suma jazykových znalostí, ale **schopnost tyto znalosti aktivně použít v komunikační situaci**. Rozdělení není fixní, pohyb žáků mezi skupinami je kdykoli možný. Objeví-li se tedy u žáka z pokročilejší skupiny (který ale před příchodem na naši školu angličtinu soustavně nestudoval a věnoval se jí jen ve volném čase) zásadní nedostatky v jazykovém učivu, může si je doplnit v méně pokročilé skupině. Z té naopak může „postoupit“ student, který se pouze potřeboval „rozmluvit“, jeho jazykové znalosti už totiž jsou na úrovni skupiny pokročilejší. Podstatné je, že metody práce v obou úrovních jsou obdobné, vycházející ze stejných předpokladů.

Jaké tyto předpoklady jsou?

I v „začátečnické“ skupině se vyučující snaží používat v co nejširší možné míře v komunikaci se studenty angličtinu. Neustále vytváří komunikační situace, snaží se

aktivně přesvědčit studenty o tom, že cizí jazyk je na prvním místě komunikačním prostředkem, teprve poté školním předmětem. Důraz klademe na aktivní využití jazyka v mimoškolní práci studentů, zpracováváním projektů se sami přesvědčují o vlastní schopnosti využít znalosti nabyté v jiných předmětech v anglickém jazyce. Jsou vedeni k přirozenému užívání anglické terminologie a také moderních médií a výpočetní techniky – právě to jim pomáhá uvědomit si, že angličtinou jsou doslova obklopeni, a jde také o jednu z nejúčinnějších forem aktivního rozšiřování slovní zásoby.

Komunikace v hodině probíhá v mnoha směrech, nikoli jen od učitele k jednotlivému studentovi a zpět. Studenti sami si musí aktivně naslouchat a vzájemně na sebe reagovat, opak podporuje vznik pocitu irelevance školního jazykového vyučování.

Jsme si vědomi i nezastupitelnosti drilových cvičení ve výuce, zejména u studentů, kteří s cizím jazykem začínají (ale i u falešných začátečníků, jejichž největším problémem často bývají zafixované špatné návyky zejména v oblasti výslovnosti a užívání některých gramatických vazeb). **Dril se vždy snažíme realizovat studentům „stravitelnou“ formou her a soutěží.** Studenti přirozeně chápou dril jako práci, ale například úspěch ve hře či soutěži jim okamžitě dává pocit, že tato práce vede k hmatatelnému výsledku, také mají tendenci úspěšnou strategii nadále využívat. Účinně nám dril pomáhá maskovat i struktura využívaných učebnic, viz dále.

K výuce používáme výhradně čistě anglické učebnice, v současnosti řady New Hotline a Challenges nakladatelství Oxford University Press. Kurz Hotline je rozdělen do čtyř úrovní, pokročilejší skupiny končí úrovní intermediate, tedy středně pokročilou. Jako většina moderních výukových materiálů, i řada Hotline je postavena na tzv. principu spirály, tj. cyklického, systematického opakování daných struktur na úrovni jednotlivých lekcí, ale i celých dílů učebnice. Spirála se postupně rozšiřuje stále podrobnějšími znalostmi, ale díky neustálému opakování (již zmíněné nenápadné užití principu drilové výuky) již známého je toto rozšiřování provedeno velmi přirozenou formou, která studenty motivuje k osvojování si nových znalostí, stávají se totiž lepšími v něčem, co už vlastně umí, v pravém slova smyslu se tedy zdokonalují.

Struktura učebnice a jednotlivých lekcí. Již v prvním dílu řady se objeví většina nejpodstatnějších gramatických jevů, zejména základy systému anglických časů. Jejich použití je názorně předvedeno na jednoduchých komunikačních situacích, studentům pomáhá zejména fotoseriál ze života teenagerů uvádějící každou lekci, kde vidí gramatiku užitou v reálné, přirozené situaci, navíc ve spojení s často i spíše hovorovými frázemi pro danou situaci typickými. Tím, že základní časy „odhalíme“ už na začátku studia, eliminujeme následující: student, který se domnívá, že angličtinu už, v mezích běžné komunikace, slušně zvládá, je najednou postaven před novou jazykovou strukturu v celé její komplexnosti a reaguje defenzivně výroky jako „tohle se nikdy nenaučím“ či otázkou „a opravdu se to používá“? Lekce tedy začíná zábavou, prvkem typickým spíše pro teenagerské časopisy, která již ale v sobě obsahuje nové jazykové učivo. To je následně procvičeno v jednoduchých cvičeních, respektive komunikačních situacích. Následují poslechová cvičení, opět simulující běžné situace, účinně provázaná s komunikačními cvičeními, ve kterých studenti používají jak nově, tak již dříve osvojené znalosti. Páteří lekce je pak text, často přímo spojený s písemnými zadáními a projektem uzavírajícím lekci. **Právě texty a projekty nám slouží k přirozenému uplatnění průřezových témat v předmětu anglický jazyk,** ať již jde o environmentální výchovu, výchovu demokratického občana, multikulturní výchovu, mediální výchovu či osobnostní a sociální výchovu. Dochází i k zřejmému přesahu do jiných vyučovacích předmětů, zejména v oblasti aktivní znalosti určitých terminologických oblastí v angličtině (př.: fyzika – znalost anglických názvů jednotek a běžných matematických úkonů). Závěr lekce tvoří drilová výslovnostní cvičení (jejichž kreativní úprava je v kompetenci vyučujícího) a písemné úkoly,

postupujících od úkolů „vedených“ vyučujícím, ve kterých si žáci osvojí určitý formát textu, k úkolům volným, plně kreativním.

Každá jednotlivá lekce knihy věnuje rovnoměrný prostor čtyřem základním jazykovým dovednostem: čtení, psaní, porozumění mluvenému textu a řečovému vyjádření.

Téma každé lekce je rozvedeno v projektu, tvůrčím úkolu uzavřeném prezentací finální práce, ve které studenti kreativně propojují cizí jazyk s ostatními znalostmi z nejrozličnějších oborů, angličtina je i nedílnou součástí populárních projektových dnů.

Jazyk je v učebnici prezentován jako přirozená součást prostředí, z něhož vzešel, studenti se tedy v průběhu kurzu seznámí i se světem anglicky hovořících zemí. Nejde ovšem o „biflování se“ dat a reálií, **důraz je kladen na informaci o kulturních odlišnostech**, jejich vysvětlení a uvedení do evropského a světového kontextu, kdy je neustále zdůrazňována úloha jazyka jako komunikačního prostředku, tj. přirozeného pojítka a nástroje poznání mezi různými kulturami. Učebnice také zdůrazňuje přirozeně kosmopolitní charakter současné angličtiny, ať už v textech a cvičeních věnovaných globálním problémům, tak například v pasážích věnovaných výběru budoucího povolání.

Součástí učebnice je i cvičebnice gramatiky a soubor komplexních testů. Velmi podobnou strukturu i obsah má i kurz Challenges (proto zde není podrobněji popsán).

Ve výuce ovšem není užívána pouze učebnice. Studenti pracují se speciálními časopisy, tzv. readers, tj. zjednodušenými knižními texty pro určité jazykové úrovně, s filmy, internetem apod.

Snažíme se naše studenty naučit nejen vlastní anglický jazyk, ale i to, jak a k čemu ho používat. Připravujeme je na úspěšný vstup do světa, v němž se znalost angličtiny stává nezbytností. Studenti s dobrými výsledky jsou schopni bez větších problémů studovat ještě během střední školy v zahraničí, v delší časové perspektivě samozřejmě usilujeme o kvalitní přípravu studentů na úspěšné složení maturitní zkoušky, resp. mezinárodně uznávaných certifikátů.

Účinným pomocníkem studentů v procesu učení je i tzv. „learning diary“, deník, do nějž si student zaznamenává probrané učivo a získané dovednosti. Tento deník mu poskytuje zpětnou vazbu vlastní práce, jeho vedení také umožňuje studentům pocítit uspokojení z evidentně dosaženého a doloženého pokroku ve studiu. Tento pocit může být klíčovým faktorem při formování vnitřní motivace studenta.

Ve výukovém procesu aktivně využíváme možností, které nám poskytuje vybavení školy moderní didaktickou a výpočetní technikou, snažíme se ústrojně spojit jazykovou výuku s přirozenou touhou dětí po, pokud možno zábavném, využití moderních technologií ve školní výuce.

Anglický jazyk je nedílnou součástí vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace. Právě o komunikaci se opírá výuka angličtiny na naší škole, o komunikaci jako prostředek poznání světa a lidí, kteří v něm žijí, ale i sebe samých.

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován na našem gymnáziu ve třídách O1 až O4 jako jeden z dalších cizích jazyků (německý, francouzský, španělský) s dvouhodinovou dotací týdně.

Smyslem výuky je osvojování si komunikace v NJ s cílem aktivně zvládnout základní každodenní situace v NJ, porozumět jednoduchým informacím, reagovat na běžné momenty v životě dětí i dospělých, osvojit si základy fonetiky, pravopisu, schopnost číst a porozumět textu. Jsou rozvíjeny všechny jazykové kompetence (poslech, mluvení, čtení a psaní) tak, jak je uvedeno v RVP, v oddíle Další cizí jazyky. Získané praktické dovednosti přispějí k dalšímu studiu a osvojení si NJ, umožní žákům odpovídající pracovní uplatnění v budoucnu, přispějí k poznání a porozumění způsobu života obyvatel v německy mluvících zemích, k seznámení se s jejich kulturou a zvyklostmi.

V první fázi výuky je kladen důraz na probuzení zájmu o studium NJ, žák je systematicky motivován. Vhodné povzbuzování vyučujícím a autoevaluce směřují k pozitivnímu vnímání pokroku a úspěchu při studiu. V dalších fázích se základní poznatky prohlubují a rozšiřují.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V hodinách se klade důraz na vzájemnou interaktivitu žáků, žáci především komunikují, vyučujícím jsou vedeni od samého počátku v němčině. Vyučující se snaží žáky zaujmout, využívá jejich hravosti, soutěživosti, vede je k týmové spolupráci, uplatňuje dramatickou realizaci úkolů.

Vedle klasických cvičení, vyjadřování samostatných úsudků, přání a podávání informací pracují žáci s autentickými texty, obrazovým materiálem, filmy, slovníky, PC programy, učí se jednoduchým básním a písním. Týmová spolupráce se uplatňuje nejen v běžných hodinách, ale i ve společných projektech věnovaných zajímavým tématům (rodina, škola, domácí zvířata, volný čas, cestování).

Žáci vyšších tříd (O3, O4) si mohou vyzkoušet a ověřit svoje znalosti na výletě do některé německy mluvící země, popřípadě na výměnném zájezdu, kde sídlí naše partnerská škola.

Třídy O1 až O4 se učí podle moderních učebnic, které vychází z Evropského jazykového portfolia a jsou orientovány na Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Tyto učebnice jsou transparentně a přehledně koncipovány. Do výuky jsou integrována fonetická cvičení, vyučující využívá různých výukových strategií, jež jsou komplexně didakticky promyšlené a prohlubují poznatky souvisle na sebe navazující.

Součástí učebnic je pracovní sešit vybavený aktivní slovní zásobou a testy s možností sebekontroly, audionahrávky.

Výuka probíhá ve skupinách cca patnácti žáků v jazykové, počítačové či běžné učebně dvakrát týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- Žák si je vědom osobní zodpovědnosti za své vzdělávání, které je procesem celoživotním a spoluurčuje jeho budoucnost.
- Vyhledává, třídí a tvůrčím způsobem využívá informace z nejrozličnějších médií a literatury.
- Dokáže si svou práci plánovat, racionálně organizovat a kriticky zhodnotit.
- Učitelé žáky vhodně motivují, využívají jejich zvědavosti, hravosti, soutěživosti k přirozenému osvojování si NJ.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- Žák pozná a pochopí problém, dokáže o něm samostatně přemýšlet, diskutovat a hledat optimální řešení.
- K tomu využívá svých schopností a zkušeností i z mezipředmětových vztahů, kreativity a logického úsudku.
- Uvědomuje si potřebu týmové spolupráce a společného hledání řešení, možnost omylů, nutnost trpělivosti a soustavnosti.

Kompetence komunikativní

- Žák užívá klíčové složky komunikace, pozorně vnímá promluvy ostatních, adekvátně na ně reaguje, přičemž využívá obvyklých jazykových zvyklostí, vyjadřuje se slušně a věcně.
- Rozumí různým typům textů, popíše obrazový materiál, zvuky, gesta, diskutuje, ovládá i písemný projev přiměřené úrovně (pozdvánka, e-mail, zpráva, dopis, blahopřání, inzerát).

Kompetence sociální a personální

- Žák zvládá týmovou spolupráci, dokáže ji organizovat, ale zároveň se podřídit, respektovat a rozvíjet podněty ostatních, aktivně usilovat o co nejlepší společné výsledky.
- Usiluje o přátelské mezilidské vztahy a příznivou pracovní atmosféru.
- Odmítá projevy nadřazenosti, rasismu, xenofobie, apod.
- Pozitivně prožívá společný úspěch a poučí se z nezdaru.

Kompetence občanské

- Žák zná svoje práva a povinnosti ve škole, respektuje základní zásady společenského chování, názory a individualitu spolužáků.
- Prohlubuje své schopnosti empatické, je ochoten pomáhat ostatním, své chování směřuje k ochraně lidského zdraví a životního prostředí, omezování nadbytečných materiálních potřeb.

Kompetence pracovní

- Žák si vytváří pozitivní vztah k práci, vnímá studium jazyka jako otevřený systém, je schopen přizpůsobovat se různým pracovním podmínkám a podnětům.
- Své budoucí studium a povolání spojuje s kvalitním ovládnutím cizího jazyka, jež mu umožní široké profesní uplatnění.
- V rozličných životních situacích a pracovních úkolech si ověřuje své jazykové kompetence

Kompetence digitální

- Žák využívá aplikace a služby při učení a přípravě na výuku.
- Vytváří digitální obsah, získává informace na internetu a kriticky je posuzuje.
- Předchází rizikům ztráty dat (zálohování).

Vzdělávací oblast předmětu

Úroveň jazykových znalostí je vyjádřena v charakteristice jazykového portfolia dle Společného evropského referenčního rámce

Jednotlivé jazykové úrovně (A1, A2) jsou podrobně popsány a propracovány ve vztahu k Rámcovému vzdělávacímu programu pro gymnázia.

Jazyková úroveň jednotlivých skupin žáků není v jednotlivých ročnících vždy jednotná, proto bude v konkrétním tematickém plánu té které skupiny (třídy) specifikováno následující: jazyková úroveň, se kterou studenti přicházejí do O1, a předpokládaná jazyková úroveň, se kterou odcházejí po absolvování čtyřletého studia, dále pak bude specifikováno učivo podle konkrétní učebnice užívané v příslušné skupině.

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák (žákyně): • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)	Žák (žákyně): • ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat • si aktivně osvojuje různé metody percepce textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací	Výslovnost, fonetická abeceda, rozsáhlejší využití hlasitého čtení, práce s poslechy a texty v učebnici Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky – dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely přírodnin, zvukovými záznamy

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)	Žák (žákyně): - je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace - systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, stále je ovšem závislý na dvojjazyčném slovníku.	Běžné konverzační okruhy, percepce jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí k objevení významu slova.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavení kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely, zvukovými záznamy Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena.
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a jednoduché stylistické prostředky, umí vyplnit formulář s osobními údaji, napsat vzkaz a pozdrav - je schopen aktivně se účastnit jednoduché komunikační situace, jejíž téma je mu blízké. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro němčinu, byť s chybami a ne zcela plynule	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby.	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavení kontextu komunikačních situací. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely, zvukovými záznamy, jejichž použití svojí náročností výrazně neovlivní kvalitu jazykového projevu.

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)	- dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, byť s chybami a ne zcela plynule. - je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat. - je schopen správně formulovat jednoduché otázky	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku.	Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací
Mluvení Žák (žákyně): - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)	Žák (žákyně): - přirozeně používá jednoduché fráze v připravených, modelových situacích. - v omezené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi - je schopen jednoduchým způsobem konverzovat za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu a pomůže formulovat to, co chce říci.	Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák (žákyně): • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)	Žák (žákyně): • ovládá základní principy a pravidla správné výslovnosti, chápe úlohu intonace ve stavbě mluveného sdělení a snaží se ji správně užívat • si aktivně osvojuje různé metody percepce textového sdělení, čtení pro pochopení celkového významu, čtení s účelem vyhledání konkrétních informací • systematicky buduje tematickou strukturu své individuální slovní zásoby, je schopen používat různé druhy slovníků, postupně se snaží o vymezení nových lexikálních jednotek opisem či synonymickým vyjádřením, je méně závislý na dvojjazyčném slovníku.	Rozsáhlejší využití hlasitého čtení, práce s poslechů a texty v učebnici. Práce s texty a poslechovými cvičeními, rozsáhlejší využití doplňkových materiálů (získávání informací v běžně používaných materiálech – prospektech, jídelních lístcích, jízdních řádech, reklamacích,...). Běžné konverzační okruhy, percepce jednoduchých sdělení a jejich následná interpretace, popř. tvorba (resp. stejný proces v opačném směru). Bezproblémové rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, blízké okolí, nakupování, volný čas apod. se dále rozšiřuje, přibývají i témata složitější, respektive jsou uchopena komplexnějším způsobem, ne jen v nejhrubších rysech. Různé způsoby zaznamenávání nové slovní zásoby, aktivní přístup k textu, tj. využití gramatických či jiných znalostí	Vhodné využití písní – hudební výchova. Hrané skeče, scénky – dramatická výchova. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Prostřednictvím textů průřezová témata, která jsou v nich (a následujících diskusích) organicky obsažena. Možné přesahy do jiných předmětů plynou z obsahu užívaných materiálů, můžeme například pracovat s mapou, modely, zvukovými záznamy Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací.

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)	- je schopen aktivně naslouchat jednoduché komunikační situaci, jejíž téma je mu blízké a bezprostředně (či s krátkou prodlevou) použít získané informace, postupně si osvojuje schopnost percepce textu, jehož obsah je pro něj nový, neznámý, s omezeným použitím termínů - je schopen aktivně se účastnit krátké společenské komunikační situace, jejíž téma je mu blízké, výrazně rozvíjí svoji schopnost spontánně reagovat, improvizovat. Vyjadřuje se prostředky přirozenými pro daný jazyk, zlepšuje se plynulost sdělení - je schopen písemně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a jednoduché stylistické prostředky, používá řadu frází a vět k jednoduchému popisu. - Je schopen v rámci percepce textu spontánně reagovat, improvizovat, umí psát jednoduché poznámky a vzkazy, osobní dopis a poděkování.	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou, její postupná aktivizace Prostředky koherence textu, vyjádření postoje mluvčího, různé typy běžně používaných formátů textů a jednoduché rozlišení odpovídajících registrů slovní zásoby. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí. Slovní zásoba základních tematických okruhů, domov, rodina, volný čas apod. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku, aktivní práce s pasivní slovní zásobou. Rozlišení základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních	

Německý jazyk – jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení	♦ je schopen správně formulovat otázky komplexněji ♦ je schopen ústně vyjádřit jednoduchou myšlenku prostředky přesahujícími rámec jeho skutečně aktivní slovní zásoby, užívá různé typy vět a jednoduché stylové prostředky, používá řadu frází a vět k jednoduchému popisu ♦ dokáže, s časovou prodlevou závislou na rozsahu textu, vyjádřit cizí myšlenky svými slovy, byť s chybami a ne zcela plynule. ♦ přirozeně používá jazyk v připravených, modelových situacích. Ve zvýšené míře improvizuje či spontánně reaguje na vzniklou situaci, novou skutečnost. Používá různé typy vět, jednoduše vyjadřuje modalitu výpovědi. ♦ Snaží se o využití různých stylových prostředků, aktivní práci se zvukovou stránkou sdělení, intonací.	Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku. Vyjádření základních vztahů existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních. Základní gramatické struktury, syntax věty a jednoduchých souvětí, fráze běžné v komunikačním styku	Žák přirozeně využívá znalosti z ostatních předmětů pro vystavění kontextu komunikačních situací

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Ekosystémy	Chov domácích zvířat, činnost v domě, Počasí	O1-O4	Popis obrázků
		O1-O4	Piktogramy, mapky, poslech
Základní podmínky života	Požádat o nápoj, ranní vstávání, zdravý způsob života	O1-O4	Dialogy, komiks
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Zdravý způsob života, dopravní prostředky	O1-O4	Autentické texty, polemika, dialogy, práce s obrázky
Vztah člověka k prostředí	Činnosti v různých ročních obdobích, volný čas	O1-O4	Anketa, email, deník, popis obrázků

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Význam titulků pro čtenáře	O1-O4	Autentické texty
Stavba mediálních sdělení	Sport, pobyty	O1-O4	Prospekty, grafy, autentické materiály
Tvorba mediálního sdělení	Pozvání, informace o sportovních a kulturních akcích	O1-O4	Článek, plakát, fotografie

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Koníčky, povolání	O1-04	Poslech, dialogy, komiks
Lidské vztahy	Pozdravy, představení, telefonování, email, domov, rodina	O1-04	Dialogy, fotografie, email, charakteristika
Etnický původ	Školy v ČR, NSR a jinde v Evropě	O1-04	Statistiky, grafy, autentické texty
Multikulturalita	Školy v NSR, rozvrh hodin	O1-04	Schéma, diskuse, porovnávání školních systémů
	Různá blahopřání	O1-04	Pohlednice, dialog

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Vyjádření vlastního názoru	O1-04	Polemika, dialog
	Informace o vlastní osobě	O1-04	Email, dopis
Sociální rozvoj	Pozvání, odmítnutí, povzbuzení, vzájemné soužití	O1-04	Dialog, plakát, píseň, email
	Nakupování, dobrá organizace času	O1-04	Dialogy, autentický text, komiks
Morální rozvoj	Sport v životě člověka, názory,	O1-04	Úvaha, polemika, aktuální dialog

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	Učební předměty, rozvrh, chod školy, komunikace s novými žáky	O1-04	Tabulky, plakát, dialog, popis obrázků

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Německý jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět – Evropské krajiny, setkání, symboly, životní styl	Objednávání jídla, nákupy, sport, zdraví, karneval, bydlení, dovolená	O1-04 O1-04	Jídelní lístek, fotografie, vlajky, práce s mapou, komiks, obrázky
Evropa a svět nás zajímá Zkušenosti z Evropy, rodinné příběhy, naši sousedé	Názvy zemí a důležitých měst, Berlín po roce 1945, cestování po SRN, orientace ve městě	O1-04 O1-04 O1-04	DVD, video, plánky, mapy, pohlednice
Jsme Evropané kořeny Evropské civilizace, integrace v EU, mezinárodní organizace	Školy v ČR a jinde, spolupráce, partnerství	O1-04 O1-04	Dopis, email, autentický text, prospekty

Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk je vyučovací předmět, který nabízí škola v rámci vyučovacího předmětu „Druhý cizí jazyk“ současně s ostatními jazyky jako je španělský, ruský a německý.

Výuka jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáka do cizojazyčné komunikace, přispívá k odstranění jazykové bariéry a připravuje žáky k dalšímu studiu tohoto jazyka na střední škole v ČR i v zahraniční škole některé z frankofonních zemí.

Žák má možnost poznat odlišný způsob života v jiné zemi. Seznámí se též s odlišnými tradicemi frankofonních zemí.

Studium francouzského jazyka tedy přispívá k vědomí vzájemného mezinárodního porozumění, zvláště v rámci Evropy, a současně vytváří podmínky pro spolupráci škol z různých zemí na mezinárodních projektech typu Erasmus a Sokrates.

Výsledky studia francouzského jazyka na nižším gymnáziu směřují k dosažení úrovně A1, A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S výukou předmětu Francouzský jazyk studenti začínají v primě a pokračují až do kvarty ve 2 hodinové dotaci týdně.

Výuka probíhá ve skupinách žáků přibližně odpovídajících polovině třídy.

Skupiny pracují převážně v odborné jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou.

Výuka se zaměřuje na praktické dovednosti.

Náročnost a rozsah učiva je dán obsahem učiva pro příslušný ročník.

Základní praktické dovednosti žáka jsou směřovány k následujícím oblastem:

- ◆ poslech
- ◆ dialog
- ◆ čtení
- ◆ psaní
- ◆ samostatný ústní projev
- žák se naučí správně interpretovat a chápat slyšené texty a správně na ně reagovat
- je schopný vést rozhovor v běžných každodenních situacích
- umí písemně zformulovat nejběžnější sdělení
- seznámí se základními poznatky reálií frankofonních zemí, s jejich zvyky a tradicemi
- žáci se naučí, jak studovat cizí jazyk formou moderních metod
- rozšíří si všeobecný kulturní rozhled

V primě a sekundě se klade důraz na povzbuzení zájmu o studium příslušného jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.

Pozornost se klade zpočátku na osvojení fonetického systému jazyka a na vztah zvukové a grafické stránky včetně pasivního zvládnutí fonetických znaků. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích.

Dovednost porozumění vyslechnutého nebo čteného textu je nadřazena nad písemným projevem.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci a hře. Často je využito znalostí z oblastí výtvarné výchovy a dramatizace. Využívá se nahrávek, básní, říkanek, písniček, ale i počítačové techniky.

V tercii a kvartě se klade větší důraz na samostatný ústní projev a písemný projev. Žáci se seznámí se základy gramatického systému jazyka.

Zároveň si stále více uvědomí, že jazyk je prostředek dorozumívání mezi lidmi a prostředek získávání dalších informací a poznatků o cizích zemích.

Pracuje se již více s autentickými materiály psanými i audiovizuálními. Žák se učí porozumět jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Umí vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři

Využívané metody a formy práce se rovněž obohacují o samostatnou tvořivou činnost (portfolia, prezentace na PC atd.). Uplatňuje se i autokorekce, skupinová práce a problémové vyučování. Žáci se chystají k praktickému využití jazyka prostřednictvím internetu, poznávacích zájezdů a výměnných zájezdů.

V posledním ročníku je učivo utříděno a připraveno k dalšímu studiu na úrovni SŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák

- je schopen organizovat svůj učební proces, je si vědom osobní zodpovědnosti za své vzdělávání a projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává, třídí a tvůrčím způsobem využívá informace z různých typů dokumentů a médií a na základě jejich pochopení, propojení jejich vzájemných souvislostí je efektivně využívá v procesu učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu formou různých soutěží a aktivit
- aktivně využívá své zvědavosti, hravosti a soutěživosti

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák

- pozná a pochopí problém, dokáže o něm samostatně přemýšlet, diskutovat a hledat optimální řešení
- při řešení problému je schopen zvažovat různé zdroje dat a svou vlastní zkušenost, vědomosti a dovednosti a je schopen je posoudit a hodnotit
- se snaží najít více postupů řešení
- je schopen na základě získaných informací činit rozhodnutí, je schopen je obhájit a uvědomuje si za ně svou zodpovědnost
- uvědomuje si potřebu týmové spolupráce a společného hledání řešení, možnost omylů, nutnost trpělivosti a soustavnosti

Kompetence komunikativní

Žák

- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat.
- představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá
- jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci

- ve skupinkách komunikuje s ostatními žáky, respektuje jejich názory a diskutuje o problému
- je schopen vyjádřit a obhájit vlastní názor
- formuluje své myšlenky písemně i ústně
- je schopen mluvit před kolektivem a vyjádřit se výstižně a souvisle
- využívá informační a komunikační techniky

Kompetence sociální a personální

Žák

- při skupinovém vyučování spolupracuje s ostatními členy, dokáže se prosadit, ale zároveň respektovat a rozvíjet podněty ostatních
- usiluje o přátelské mezilidské vztahy a příznivou pracovní atmosféru
- odmítá projevy nadřazenosti, rasismu, xenofobie apod.
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí a respektuje různá hlediska
- je veden k hodnocení sebe i ostatních
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák

- zná svá práva a povinnosti, respektuje zásady společenského chování, názory a individualitu spolužáků
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák

- vytváří si pozitivní vztah k práci, vnímá studium jazyka jako otevřený systém, je schopen přizpůsobovat se různým pracovním podmínkám a podnětům
- dokáže samostatně organizovat práci, navrhnout postup a časové rozvržení práce
- své budoucí studium a povolání spojuje s kvalitním ovládnutím cizího jazyka, jež mu umožní široké profesní uplatnění
- v rozličných situacích a pracovních úkolech si ověřuje své jazykové kompetence

Kompetence digitální

- Žák využívá aplikace a služby při učení a přípravě na výuku.
- Vytváří digitální obsah, získává informace na internetu a kriticky je posuzuje.
- Předchází rizikům ztráty dat (zálohování).

Vzdělávací oblast předmětu

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/1			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák (žákyně): ♦ se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) ♦ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) ♦ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)	Žák (žákyně): ♦ dovede správně vyslovovat hlásky ♦ je schopen se představit ♦ sdělí údaje o své rodině a o svých přátelích ♦ je schopen komunikace ve třídě ♦ vyjádří ústně i písemně svůj názor, žádost, příkaz, nespokojenost ♦ vede aktivně jednoduchou konverzaci, představí sebe i druhé, pozdraví ♦ sestaví jednoduché tematické okruhy: - rodina - trávení volného času ♦ je schopen zeptat se i vyjádřit základní časové údaje tj. měsíce, dny v týdnu, hodiny ♦ mluví o svém denním programu ♦ mluví o svém městě ♦ popíše jednoduše cestu ♦ vyjádří otázku a zápor ♦ položí zdvořilou otázku, vyjádří zdvořilou žádost ♦ umí vyjádřit přivlastnění věci ♦ umí vyjádřit ústně i písemně souhlas i nesouhlas ♦ zeptá se na názor, zvyky a vkus jiných	rozdělení světových jazyků místo francouzského jazyka ve světě základy zvukové stavby jazyka Rodina, rodinné prostředí a místo studenta v něm člen určitý, množné číslo Zvláštnosti života ve frankofonních zemích členy určité a neurčité etre, avoir, aller, slovesa 1. slov. třídy přivlast.zájmena masculin a féminin označení národností Symboly různých evrop. zemí Rodina, vztahy mezi jejími o příslušníky uplatnění muže a ženy v zaměstnání	OSV MKV-PS ZSV, Zeměpis Fyzika, Biologie OSV-OR – Občanská výchova MKV, Zeměpis, Český jazyk VME – OE ES – Zeměpis OSV – ZSV MR KD PD Dějepis

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák (žákyně): - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov - umí vyjádřit ústně i písemně souhlas i nesouhlas - umí napsat jednoduchý text o sobě a své rodině - ve stručném písemném projevu popíše každodenní aktivity - je schopen písemně i ústně projevit příkaz nebo povinnost - vyslovuje a čte nahlas plynule - užívá abecední slovník učebnice - užívá dvojjazyčný slovník - chápe obsah jednoduchých textů - čte plynule a hlasitě	otázka est-ce que faire on-neurč.podmět člen dělivý oui/si Trávení volného času Sport Zdravý životní styl plurál slovesných tvarů zvrtná slovesa etre en train de Stravovací návyky, denní program stažené členy předložky místní impérativ pouvoir, vouloir il faut město frankofonní města a jejich specifika	LA Biologie – Tělesná výchova OSV – OR EVO – ČP Biologie, Chemie OSV – OR VME – ES – Zeměpis EVO – ČP

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) ♦ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)	Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým pokynům ♦ porozumí otázce ♦ rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci		

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák (žákyně): - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)	Žák (žákyně): - sestaví témata: profese sport a volný čas oblékání kuchyně week-end vacances - ptá se na informaci - dokáže popsat počasí a mluvit o něm - vypráví své zážitky v passé composé - popíše průběh svého dne - vypráví anekdotu - diskutuje o svých plánech do budoucna - umístí události v čase a místu - předloží návrh - umí jej přijmout i odmítnout - vyjádří nespokojenost - popíše vzhled člověka i jeho charakter - posoudí vkus v oblékání - je schopen vést dialog v restauraci nebo v obchodě - objedná si v restauraci - zná stravovací zvyklosti - složení a přípravu některých jídel - doporučí zdravé stravování	passé composé (avoir) nepravidelné tvary, zápor přivlastňovací zájmena Week end Jak Francouzi tráví volný čas futur proche tázací zájmena názvy a rody zemí předložky u zemí prázdninové aktivity počasí dovolená s rodinou člen dělivý, zápor rod podstatných jmen otázka inverzí tázací zájmena Profese Škola a její vybavení feminin a masculin přídavných jmen faire, savoir předmětná zájmena (COD) otázka inverzí Volný čas a sport Móda a oblékání	MKV-KD,LV,MK Český jazyk-vypravování Občanská výchova – místo jedince ve společnosti funkce rodiny EVO – ČP OSV – OR MEV – TS Zeměpis – počasí v různých zemích Výtvarná výchova – popis předmětů Občanská výchova – společenské chování OSV – SR MEV OSV VME – OE Výtvarná výchova – vkus, oblékání Biologie – fyzické zdraví a forma

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák (žákyně): - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) Čtení s porozuměním Žák (žákyně): - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)	píše jednoduchá sdělení napiše jednoduchý text o sobě a o své škole čte plynule a správně rozumí autentickým materiálům odvozuje význam neznámých slov užívá dvojjazyčný slovník čte a rozumí přiměřeným textům rozumí a stručně reprodukuje text	příčina futur proche shrnutí členů boire, pouvoir, vouloir, savoir impératif Francouzská kuchyně Stravovací návyky passé composé (avoir, être) zvláštnosti passé composé otázka v passé composé zápor v p.c. nepravidelná slovesa ukazovací zájmena druhy záporů	OSV – SR EVO – PŽ VME – ES Biologie – zdravá výživa MK VDO – OS Český jazyk – stylistika diskuse

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A1/2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) ♦ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)	Žák (žákyně): ♦ vede komunikaci v telefonu ♦ rozumí časovým údajům ♦ účastní se diskuse ♦ aktivně reaguje na podněty diskutujících ♦ schválí návrh ♦ mluví o známých osobnostech ♦ pokusí se utvořit hádanku a vyřešit ji ♦ sestaví ve skupinách komiks	Komunikace a konverzace mezi lidmi	

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/1

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák (žákyně): ♦ se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) ♦ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) ♦ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)	Žák (žákyně): ♦ umí pohovořit o událostech v minulosti, budoucnosti a časově je umístit ♦ situuje události v čase a prostoru ♦ umí vyprávět o francouzských tradicích a svátcích ♦ dokáže vyjádřit přání, podmínku, hypotézu, příkaz a zákaz ♦ plynule hovoří o městě/vesnici/čtvrti, ve které bydlí ♦ vypráví o rodině ♦ dovede požádat o radu, informaci, kterou neví, o upřesnění ♦ adekvátně užívá zdvořilostní fráze ♦ vyjadřuje svůj vztah k životnímu prostředí ♦ je schopen kritického myšlení ♦ umí pohovořit o aktuálních problémech, o přírodě a ekologii ♦ popisuje předměty ♦ žák tvoří věty v minulosti a užívá různé druhy min. časů ♦ mluví o proběhlých událostech ♦ orientuje se v prostoru a užívá k tomu adekvátní výrazy ♦ popisuje objekty	tázací zájmena shoda participe passé + nepravidelnosti participe passé u nepravidelných sloves časové výrazy slova vyjadřující časovou posloupnost Volný čas a způsoby jeho trávení Plány do budoucna předmět nepřímý (COI) přídavná jména, postavení ve větě, stupňování futur simple si + futur zdvořilostní kondicionál Rodina	MKV/ MK – Zeměpis OSV/ OR/ SR – Občanská výchova OSV – Občanská výchova, Český jazyk OSV/OR – Občanská výchova VME/ES – Občanská výchova

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/1			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák (žákyně): ♦ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) ♦ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) ♦ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)	je schopen samostatného ústního a písemného projevu popíše proběhlé události popíše písemně město/vesnici/čtvrť, ve které bydlí	rozkazovací způsob + zápor výrazy množství sloveso <i>devoir</i> zdvořilostní kondicionál vyjádření kvantity Cestování	EVO/LA – Biologie, Chemie VME/JE – Občanská výchova
Čtení s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) ♦ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)		Žák (žákyně): ♦ čte nahlas a foneticky správně přiměřené texty ♦ shrnuje a vyvozuje závěry z daných informací ♦ pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem ♦ vyhledává informace v encyklopediích a jiných jazykových příručkách ♦ používá dvojjazyčný slovník a další jazykové příručky, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku ♦ seznámí se s kulturou života ve Francii a ve frankofonních zemích ♦ žák je schopen si v krátkém časovém horizontu uvědomit nejdůležitější fakta a jevy, které mu byly představeny	opakování: rozkazovací způsob, futur proche, présent, passé composé, participe présent, předložky, stažený člen passé composé u vzratných sloves Francie a její teritoriální rozdělení

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/1			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) ♦ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)	reaguje na dotazy a tvoří samostatně úsudky rozumí autentickým textům a nahrávkám umí komunikovat po telefonu	předložky <i>a, en, au, aux</i> u názvů zemí a měst časové výrazy <i>depuis/il y a, en, de...a</i> passé récent passé composé u zvrtných sloves Frankofonie	MKV/KD/EP – Zeměpis EVO/ČP – Biologie, Zeměpis VDO/FP/PD – Občanská výchova VME/OE/JE – Občanská výchova

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák (žákyně): - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)	Žák (žákyně): - dovede vyprávět o tom, co se událo v minulosti, dokáže položit otázku a také sám na takové otázky odpovídat - dovede vyjádřit, že mu něco patří, že něco vlastní - plynule hovoří o svých plánech, úmyslech do budoucna - umí vyjádřit vlastní názor na nové technologie a objevy - dovede jednoduše hovořit o vybraném autorovi - dokáže vyjádřit podmínku - umí vyjádřit nabídku, přijmout ji nebo ji odmítnout - umí se domluvit v obchodě, požádat o něco, zeptat se na základní informace o výrobku - dovede hovořit o svých zálibách, zvycích a návycích - vyjadřuje svůj názor - vyjadřuje svůj vztah ke sportu a umí pohovořit o svém oblíbeném sportu - vyjádří své přání, vůli, domněnku - dovede dát radu, doporučení nebo výtku - umí požádat slušně někoho o něco - dokáže hovořit o svých koníčcích - vyjadřuje svůj vztah ke kamarádovi - dovede hovořit o svých problémech a problémech mladých lidí	vyjádření množství minulý čas a imparfait zájmena en a y zájmena vztažná qui a que procvičování a zdokonalování se ve výslovnosti některých skupin hlásek a slov literatura a literární směry tisk budoucí čas jednoduchý zájmena COD a COI zájmena přivlastňovací poslechová fonetická cvičení francouzský školní systém a profesní budoucnost studium, zaměstnání nové technologie a objevy bydlení	OSV MEV Český jazyk Občanská výchova OSV/OR EVO/ČP MKV/MK, KD VDO/OS, OŠ VME/ES, OE, JE Občanská výchova Fyzika Dějepis Zeměpis

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák (žákyně): - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)	- sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí napsat krátký příběh, který se odehrál v minulosti - umí napsat krátký text o své profesní budoucnosti - je schopen popsat dům, město, region, zemi, ve které žije - dovede napsat krátké slohové cvičení o svém oblíbeném sportu - dovede napsat dopis specialistovi o svých problémech s přáním o radu - dovede napsat o své oblíbené knize, filmu nebo televizním pořadu - tvoří věty v minulosti a užívá různé druhy minulých časů - umí hovořit o názorech někoho jiného - požádá o informace a je schopen informace podat - dovede hovořit o svém vztahu k rodičům	zájmena neurčitá zájmena en a y podmínkové souvětí si + présent => futur poslech básničky sport, sport a hendikepovaní sport a zdraví podmiňovací způsob podmínková souvětí si + imparfait => conditionnel vztažné zájmeno dont poslech písničky koníčky, prázdniny přátelství a problémy mladých lidí	OSV Tělesná výchova Občanská výchova Český jazyk OSV/ OR, SR, MR MKV/LV EVO Občanská výchova Hudební výchova Zeměpis Český jazyk

Francouzský jazyk - jazyková úroveň dle Společného evropského referenčního rámce A2/2			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) ♦ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Poslech s porozuměním Žák (žákyně): ♦ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) ♦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) ♦ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)	♦ odvodí pravděpodobný význam nových slov v kontextu ♦ rozšiřuje své poznatky o kultuře života ve Francii a ve frankofonních zemích ♦ umí se orientovat ve francouzském či frankofonním tisku ♦ čte knihy s omezenou slovní zásobou ♦ pochopí jednoduchou biografii frankofonních autorů dokáže porozumět nabídce a reagovat přijutím, či odmítnutím pochopí děj filmu, audionahrávky nebo televizního pořadu pochopí a reaguje na doporučení a výtky	nepřímá řeč plus-que-parfait souslednost časová poslech písničky literatura a kino vztahy mezi rodiči a dětmi	EVO MEV MKV/KD,LV Občanská výchova Hudební výchova Český jazyk Biologie

Průřezové téma: ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života Stravování – životní nutnost	Francouzská kuchyně, stravovací návyky	O3	(francouzské menu)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Volný čas-masový sport Cestování	O1 O3	anketa společenská hra projektové vyučování tvořivá činnost otevřená diskuse
Vztah člověka k prostředí potraviny, likvidace odpadu Životní prostředí ve městech životní styl Ekosystémy životní styl	Stravovací návyky Frankofonní města Dovolená s rodinou, prázdninové aktivity Francie a její teritoriální rozdělení Frankofonie Nové technologie a objevy Návyky, záliby, volný čas Studium, zaměstnání	O1 O1 O2 O3 O3 O4 O4	 diskuse hra práce ve skupině (pravidla chování v kempu) projektové vyučování práce ve skupině tvořivá činnost, práce s informačními zdroji - řešerše diskuze, anketa, studie chování a návyků lidí v okolí studenta projektové vyučování

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení tvoření vlastního názoru na získávané informace	Kino a literatura	O4	projektové vyučování – vliv filmu a literatury na člověka. Vytvoření anotace o filmu a knize
Fungování a vliv médií ve společnosti schopnost vyhledat, zpracovat a poskytnout objektivní informaci	Móda a oblékání Práce s informacemi	O2 O4	otevřená diskuse, reklama práce s informačními databázemi, Internetem. Rešerše, tvorba informačního sdělení
Tvorba mediálního sdělení	Belgie	O2	článek do novin práce v realizačním týmu příspěvek na web

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference frankofonní osobnost lidské vztahy etnický původ	zvláštnosti jazyka volný čas člověka ve frankofonních zemích Francie, frankofonie Literatura a kino	O1 O1 O3 O4	společenská hra výměnný zájezd Belgie projektová výuka, tvořivá činnost práce ve skupině projektové vyučování na téma francouzské literatury a filmu
Lidské vztahy sebepojetí a poznávání ostatních lidí	Přátelství a problémy mladých lidí	O2	dialog, hrané scénky, skupinová diskuze, práce s časopisy pro mladé
Multikulturalita dorozumívání cizím jazykem užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	komunikace, konverzace komunikace, konverzace Francouzský školní systém a profesní budoucnost	O2 O3 O4	řízené dialogy s vybraným tématem řízená diskuse řízené i neřízené dialogy na dané téma srovnání českého a francouzského školního systému, pojmenování hlavních problémů současného českého a francouzského školství a vytvoření vlastního názoru
Principy sociálního smíru a solidarity	kulturní rozdíly mateřské země a frankofonních zemí	O1	portfolium – život ve frankofonních zemích

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj sebepoznání organizace volného dne seberegulace a sebeorganizace kreativita sebepoznání, sebepojetí organizace volného času, stanovení vlastních cílů	Rodina a místo studenta v ní Denní program Prázdniny Plány, úmysly do budoucna Popis postavy Rodina Volný čas	O1 O1 O2 O4 O2 O3 O3	projektová výuka hádanka píseň statistika skupinové vyučování ideální – prázdniny, komiks vyprávění, otevřená diskuse Koláž tvořivá činnost, otevřená diskuse projektová výuka
Sociální rozvoj poznání lidí vzájemné poznání komunikace v restauraci volný čas, vzájemné poznávání	Představování Profese Stravování Plány do budoucna Sport, sport a hendikepování	O1 O2 O2 O3 O4	tvořivá dramatika-scénka řízený rozhovor dialog, simulace otevřená diskuse otevřená diskuze, anketa
Morální rozvoj role žáka v rodině, respekt, odpovědnost rodiče a děti	Rodina a místo studenta v ní Přátelství a problémy mladých lidí	O1 O4	projektová výuka hádanka dialog, hrané scénky, skupinová diskuze, práce s časopisy pro mladé

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	Francouzský školní systém a profesní budoucnost	O4	diskuze na téma vliv školy na profesní budoucnost občana
Občan, občanská společnost a stát vztah Francouze k minoritám respektování kulturních a etnických diferencí	Komunikace	O2 O2	řízený rozhovor otevřená diskuse
Formy participace občanů v politickém životě	Francie	O3	otevřená diskuse, řízená diskuse tvořivá dramatika
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování svobodná volba orientace člověka	Trávení volného času Francie, frankofonie	O1 O3	statistika, tabulka hry – simulace

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Francouzský jazyk

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Zvláštnosti života frankofonních zemí	O1	výměnný zájezd
	Frankofonní města, zvyky	O1	mapa – koláž známá místa frankofonních zemí
	Frankofonie	O3	otevřená diskuse hry – simulace
	Bydlení	O4	tvorba počítačové prezentace o bydlení ve Francii a České republice, diskuze
Evropa a svět nás zajímá	Symboly evropských zemí	O1	plakát, tradice frankofonních zemí
		O1	mapa – koláž známá místa frankofonních zemí
	Francouzská kuchyně	O2	tvořivá dramatika – scénky v restauraci projektová výuka – francouzská kuchyně
	Móda a oblékání	O2	tvořivá činnost – reklama
	Francouzská rodina	O3	projektová výuka – práce ve skupině
	Cestování	O3	tvořivá dramatika
Jsme Evropané identifikace Evropana	Belgie	O2	výměnný zájezd
	Francie	O3	hry – simulace tvořivá činnost
	Francouzský školní systém a profesní budoucnost	O4	práce s informačními zdroji, tvořivá činnost – srovnání školního systému ve Francii a České republice

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje od primy po kvartu čtyři hodiny týdně. Žáci mají k dispozici učebnice matematiky, které jsou doporučené MŠMT, pracovní sešity a Matematické tabulky. V tercií a v kvartě se v hodinách matematiky pracuje také s kalkulačkami a využívá se vhodný a běžně dostupný software. Od primy žáci aktivně používají běžné rýsovací potřeby.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ve vyučovacím předmětu Matematika se klade především důraz na osvojení různých algoritmů, pojmů, symboliky a terminologie a na aplikaci při řešení nejrůznějších praktických problémů. Žáci pracují v rámci celého třídního kolektivu, v menších skupinkách ale i zcela samostatně. Svá řešení prezentují ústně nebo písemně. Svůj zájem o matematiku mohou projevit i účastí v různých matematických soutěžích (matematická olympiáda, Pythagoriáda nebo Klokán).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Klíčové kompetence, které učitelé matematiky u žáka během studia utvářejí a rozvíjejí.

Kompetence k učení

Žák v hodinách matematiky:

- rozvíjí logické a kombinatorické myšlení a abstraktní uvažování
- osvojuje si matematický aparát (algoritmy, efektivní metody řešení, matematické operace a všechny jejich vlastnosti)
- rozvíjí, zdokonaluje a efektivně využívá své paměti např. pamětným numerickým počítáním
- prověřuje a rozvíjí takové vlastnosti jako je vytrvalost a systematický přístup k řešení problémů
- usiluje o přesné vyjadřování v ústním i písemném projevu
- využívá sebekontroly

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák v hodinách matematiky:

- provádí rozbor předloženého problému a volí vhodný přístup k jeho řešení
- převádí praktický problém na vhodný matematický model, získává z dostupných zdrojů všechny nezbytné informace, systematicky řeší situace s využíváním získaných znalostí a dovedností a převádí matematické řešení do reálných podmínek problému
- odhaduje možné řešení problému a kriticky posuzuje správnost dosaženého řešení vzhledem k daným podmínkám, případně vyhledává možné chyby

Kompetence komunikativní

Žák v hodinách matematiky:

- se stručně, ale přesně a výstižně vyjadřuje (v písemném i ústním projevu)
- používá vhodné terminologie
- dodržuje domluvené způsoby zápisu (používání platné symboliky)
- využívá vhodné grafické prostředky při řešení problémů nebo pro názorné vyjádření dosažených závěrů

Kompetence sociální a personální

Žák v hodinách matematiky:

- respektuje různé názory na řešení problémů a zapojuje se vhodným způsobem do diskuze
- takticky využívá argumentů při kritickém posuzování řešení druhého
- užitečně se zapojuje do práce ve skupinách a prezentuje práci skupiny
- dodržuje předem stanovená pravidla pro práci

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitálních technologií k vyhledávání dat a jejich zpracování
- vyhledané informace zpracuje pro účely svého vzdělávání
- zpracovává výpočty pomocí tabulkového procesoru
- podle potřeby odevzdává práci i v elektronické podobě

Vzdělávací oblast předmětu

Matematika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-01) • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností (M-9-1-02) • Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (M-9-1-03) • Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09) • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01)	Žák (žákyně): • přečte desetinné číslo vyjádřené číslicemi a správně zapíše číslicemi desetinné číslo vyjádřené slovy • porovnává desetinná čísla • zaokrouhluje desetinná čísla • sčítá desetinná čísla • odčítá desetinná čísla • násobí desetinná čísla deseti, stem, tisícem • dělí desetinná čísla deseti, stem, tisícem • ovládá převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu • násobí desetinné číslo přirozeným číslem • dělí desetinné číslo přirozeným číslem • násobí desetinné číslo desetinným číslem • dělí desetinné číslo desetinným číslem • rozhodne, zda číslo je či není dělitelem daného čísla • rozhodne, zda dané číslo je či není násobkem jistého stanoveného čísla • rozlišuje přirozená čísla dělitelná pěti a deseti • rozlišuje přirozená čísla dělitelná dvěma • rozlišuje přirozená čísla dělitelná třemi a devíti • rozlišuje přirozená čísla dělitelná čtyřmi • rozlišuje prvočísla a čísla složená, která vyjadřuje jako součin prvočísel • rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná • stanoví nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel	desetinná čísla, zlomky dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	Fyzika – převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu EVO/LA EVO/ČP VME/OE	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01) • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (M-9-3-02) • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (M-9-3-03) • načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar (M-9-3-08) • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01) • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (M-9-3-02) • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04) • načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06)	• sestrojí úhel dané velikosti s využitím úhломěru • sestrojí osu úhlu a na základě této dovednosti sestrojí s využitím kružítka úhly o velikostech 60°, 30°, 15°, 45° • přenese úhel dané velikosti • sčítá a odčítá úhly početně i graficky a této dovednosti využívá při konstrukci některých úhlů (např. 120°, 135°, 75° apod.) • rozlišuje druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, plný, přímý) • rozlišuje dvojice úhlů vrcholových, vedlejších, úhly souhlasné a střídavé a využívá jejich vlastností při zjišťování velikostí úhlů • posoudí shodnost rovinných útvarů na základě vzájemného překrývání útvarů • sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • s porozuměním používá pojmy: osa souměrnosti, samodružné body, osově souměrné útvary • sestrojí osu souměrnosti daného rovinného útvaru • rozlišuje vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku, určí jejich velikost a rozděljuje trojúhelníky na ostroúhlé, tupoúhlé a pravoúhlé • rozhodne na základě trojúhelníkové nerovnosti o možnosti konstrukce trojúhelníku • rozlišuje trojúhelníky rovnostranné a rovnoramenné a využívá vlastností těchto trojúhelníků při řešení různých praktických problémů • sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku • sestrojí kružnici vepsanou a opsanou danému trojúhelníku • využívá při konstrukci trojúhelníku vět sss, sus, usu	úhel, druhy úhlů, osa úhlu, dvojice úhlů vrcholových a vedlejších, úhly souhlasné a střídavé osová souměrnost, osa úsečky, osa úhlu trojúhelník, druhy trojúhelníků, pravidelné mnohoúhelníky, trojúhelníková nerovnost, těžnice, výška, střední příčka v trojúhelníku	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (M-9-3-10) - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13) - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02)	Žák (žákyně): - zobrazí krychli a kvádr v rovnoběžném promítání (vytvoří náčrtek a narýsuje) - rozlišuje tělesovou a stěnovou úhlopříčku kvádru i krychle - narýsuje síť kvádru a krychle - vypočítá povrch krychle a kvádru - vypočítá objem krychle a kvádru - ovládá převody jednotek plochy a objemu	krychle, kvádr, povrch krychle a kvádru, objem krychle a kvádru, stěnová a tělesová úhlopříčka	Fyzika – převody jednotek, výpočet objemu krychle a kvádru

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) - Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-01)	Žák (žákyně): - užívá zlomků k vyjádření jisté části celku - chápe zlomek jako způsob zápisu čísla a dokáže takovému číslu přiřadit bod na číselné ose - rozšiřuje zlomky, krátí zlomky, porovnává zlomky - vyjádří desetinný zlomek pomocí desetinného čísla a naopak, smíšené číslo vyjádří jako zlomek a naopak - sčítá a odčítá zlomky - násobí zlomky přirozeným číslem nebo zlomkem - dělí zlomky - znázorní na číselné ose celá čísla záporná i kladná - určí absolutní hodnotu celého čísla, opačné číslo k danému celému číslu - porovnává celá čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla - porovnává racionální čísla - znázorňuje racionální čísla na číselné ose - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla	čitatel zlomku, jmenovatel zlomku, smíšená čísla, společný jmenovatel, krácení zlomků, základní tvar, rozšiřování zlomků, převrácené zlomky celá čísla, absolutní hodnota, číslo opačné racionální čísla	EVO/LA EVO/ČP
- charakterizuje a třídí rovinné útvary (M-9-3-02) - načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) - odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04) - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01)	- rozeznává rovnoběžník jako zvláštní druh čtyřúhelníku - narýsuje výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku - rozlišuje kosočtverec a kosodélník jako zvláštní druh rovnoběžníku - využívá vlastností výšek a úhlopříček v rovnoběžníku při jeho konstrukci či při řešení úloh - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku - rozlišuje lichoběžník jako jeden druh čtyřúhelníku - sestrojí lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	rovnoběžník, kosočtverec, kosodélník, výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku, lichoběžník, obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) - odhaduje a vypočítává objem a povrch těles (M-9-3-10) - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02) - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů (M-9-1-05) - určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti (M-9-2-03) - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01)	Žák (žákyně): - popíše hranoly jako prostorové útvary, sestrojí síť hranolu, vytvoří náčrtek hranolu v rovině - vypočítá povrch a objem hranolu - správně vyjádří poměr - rozšiřuje a krátí poměr kladným číslem, uvádí poměr v základním tvaru - vyjádří postupný poměr, krátí nebo rozšiřuje postupný poměr - využívá měřítko v plánech či mapách - rozlišuje dva případy závislosti dvou proměnných – přímá úměrnost a nepřímá úměrnost - používá při řešení úloh trojčlenku - sestrojí pravoúhlou soustavu souřadnic, vyznačí v takové soustavě souřadnic libovolný bod a naopak určí souřadnice libovolného bodu v dané soustavě souřadnic - sestrojí graf přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti	hranol, plášť hranolu, trojboký, čtyřboký hranol, kolmý hranol, síť hranolu, objem a povrch kolmého hranolu poměr, postupný poměr, měřítko plánů a map, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, trojčlenka, pravoúhlá soustava souřadnic, graf přímé a nepřímé úměrnosti v pravoúhlé soustavě souřadnic	Fyzika zeměpis, fyzika, chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07) - Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar (M-9-3-08) - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) (M-9-1-06)	Žák (žákyně): - odliší a zdůvodní shodnost trojúhelníků pomocí věty sss, věty sus a věty usu - sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti s osou o - sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - rozliší útvary osově či středově souměrné - sestrojí obraz v posunutí a otočení - rozliší tělesa souměrná podle jisté roviny souměrnosti - vypočítá procento z daného základu - vypočítá procentovou část - vypočítá základ - vypočítá počet procent - řeší různé praktické problémy na procenta - dokáže vypočítat promile z daného základu - rozlišuje termíny finanční matematiky: úvěr, vklad, úrok, úroková míra, daň z úroku	shodnost trojúhelníku, věta sss, věta sus, věta usu osová souměrnost, středová souměrnost, posunutí, otočení, rovinná souměrnost v prostoru procento, procentová část, procentový základ, počet procent, promile úrok, úroková míra, daň z úroku	EVO/LA EVO/ČP VME/OE Zeměpis, fyzika, chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01)	Žák (žákyně): - rozumí pojmu druhá mocnina - umocňuje z paměti čísla „končící nulami“ a čísla desetinná „začínající nulami“ - využívá k výpočtu druhé mocniny kalkulačku a tabulky - rozumí pojmu druhá odmocnina - odmocňuje z paměti čísla „končící nulami“ a desetinná čísla „začínající nulami“ - využívá k výpočtu odmocniny kalkulačku a tabulky - použije výpočtu druhé mocniny a odmocniny při řešení některých úloh (obsah čtverce, povrch krychle) - vyvodí Pythagorovu větu a dokáže tuto větu (i větu obrácenou) použít při řešení pravoúhlého trojúhelníka - použije Pythagorovu větu při řešení trojúhelníku v rovině i v prostoru - využije Pythagorovu větu při konstrukci úseček o délce určené druhou odmocninou - vypočítá třetí mocninu - vypočítá mocninu s libovolným přirozeným mocnitelem - používá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem (součin mocnin se stejným základem, podíl mocnin se stejným základem, mocnina mocniny, součin mocnin, podíl mocnin) - zapisuje číslo v desítkové soustavě s použitím mocnin čísla deset - čte zápis čísla na kalkulačce	druhá mocnina, druhá odmocnina, iracionální čísla, reálná čísla Pythagorova věta, věta obrácená třetí mocnina, mocnina čísla s přirozeným mocnitelem, pravidla pro počítání s mocninami, zápis čísla s využitím mocniny čísla 10	Fyzika Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07) - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (M-9-1-08) - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (M-9-1-02) - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (M-9-2-01) - porovnává soubory dat (M-9-2-02)	Žák (žákyně): - vypočítá hodnotu výrazu (bez závorek, se závorkami, s mocninami, s odmocninami) - vypočítá hodnoty výrazu s proměnnými dosazením zadaných hodnot - sestaví výraz s proměnnými - rozlišuje jednočleny a mnohočleny - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočlen jednočlenem a mnohočlenem - rozkládá mnohočlen na součin vytýkáním - rozkládá mnohočlen na součin užitím vzorců - řeší jednoduché rovnice s využitím ekvivalentních úprav - řeší rovnice se zlomky a se závorkami - řeší slovní úlohy pomocí rovnic - vypočítá neznámou ze vzorce - čte zápis čísla na kalkulačce - zapiše data do jednoduché tabulky - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - určí aritmetický průměr, rozlišuje modus a medián - sestrojí jednoduchý graf	výraz, výraz s proměnnými jednočlen, mnohočlen, rozklad na součin vytýkáním, rozklad na součin užitím vzorců ekvivalentní úpravy rovnice, vyjádření neznámé ze vzorce četnost, relativní četnost, aritmetický průměr, modus, medián	Fyzika Fyzika Fyzika, biologie, chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ charakterizuje a třídí rovinné útvary (M-9-3-02) ♦ načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) ♦ odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04) ♦ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01)	Žák (žákyně): ♦ rozlišuje kružnici a kruh ♦ popíše vzájemnou polohu přímky a kružnice a rozlišuje pojmy sečna, tečiva, tečna a vnější přímka kružnice ♦ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě ♦ rozlišuje různé polohy dvou kružnic ♦ vysvětlí pojem Thaletova kružnice a Thaletovu kružnici sestrojí ♦ využívá Thaletovu kružnici při konstrukci tečen ke kružnici z daného bodu ♦ vypočítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu	kružnice, kruh, Thaletova kružnice, délka kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu	Fyzika
♦ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05)	♦ popíše válec jako prostorový útvar ♦ narýsuje síť válce ♦ vypočítá povrch a objem válce	válec, síť válce, povrch válce, objem válce	
	♦ vyjádří osu pásu, osu úsečky, osu úhlu, kružnici, kruh jako množiny bodů charakteristické vlastnosti ♦ sestrojí trojúhelník (provede zápis) ♦ sestrojí čtyřúhelník (provede zápis)	množiny bodů dané vlastnosti, konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku	Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07) - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (M-9-1-08) - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01)	Žák (žákyně): - určí hodnotu lomeného výrazu pro jistou hodnotu proměnné - rozhodne, pro které hodnoty proměnné má lomený výraz smysl - rozhodne, pro které hodnoty proměnné nabývá lomený výraz nulové hodnoty - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá lomené výrazy - násobí a dělí lomené výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy sestavením rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavy rovnic metodou sčítací a metodou dosazovací - využívá soustav rovnic při řešení slovních úloh, které se týkají směsí a roztoků - využívá soustav rovnic při řešení úloh o pohybu - řeší lineární nerovnice s jednou neznámou a řešení v množině reálných čísel vyjadřuje pomocí intervalů - řeší soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou	lomený výraz, definiční obor lomeného výrazu, rovnice s neznámou ve jmenovateli soustavy rovnic, metody řešení soustav rovnic: metoda sčítací, metoda dosazovací nerovnost, nerovnice, lineární nerovnice s jednou neznámou, soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou	Fyzika Fyzika Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05) - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (M-9-3-02) - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-07)	Žák (žákyně): - vysvětlí pojem funkce, obor hodnot funkce, definiční obor funkce, graf funkce - popíše funkce lineární (konstantní funkce, přímá úměrnost a ostatní lineární funkce), sestojí graf lineární funkce a určí její vlastnosti (monotónnost) - využije lineární funkce při řešení různých praktických problémů - popíše funkce kvadratické a sestojí graf kvadratické funkce - popíše nepřímou úměrnost jako funkci a sestojí graf této funkce - určí poměr podobnosti příslušných podobných útvarů - rozhodne, zda jsou dané trojúhelníky podobné, popřípadě určí poměr podobnosti - využívá vět o podobnosti trojúhelníků (věta sss, věta sus, věta usu) například při dělení úsečky v daném poměru nebo při řešení slovních úloh - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - využívá kalkulačky a tabulek při řešení úloh s goniometrickými funkcemi - řeší slovní úlohy na výpočet délky strany nebo velikosti úhlu v pravoúhlém trojúhelníku - vypočítá neznámou ze vzorce - čte zápis čísla na kalkulačce	funkce, funkce lineární, kvadratická a nepřímá úměrnost podobnost geometrických útvarů, poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens)	Fyzika Fyzika Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) - odhaduje a vypočítává objem a povrch těles (M-9-3-10) - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02) - řeší aplikační úlohy na procenta (M-9-1-06) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09)	Žák (žákyně): - popíše jehlan jako prostorový útvar - načrtne a narýsuje pravidelný čtyřboký jehlan - sestrojí síť pravidelného čtyřbokého jehlanu - určí povrch pravidelného čtyřbokého jehlanu - vypočítá objem pravidelného čtyřbokého jehlanu - popíše kužel jako prostorový útvar - načrtne a narýsuje kužel - sestrojí síť kužele - určí povrch kužele - vypočítá objem kužele - popíše kouli jako prostorový útvar - určí povrch koule - vypočítá objem koule - řeší slovní úlohy a praktické problémy s využitím předchozích poznatků a dovedností - užívá vhodně pojmy věřitel, dlužník, kapitál, úrok, úroková míra, daň z úroku, termínovaný vklad při řešení různých problémů z finanční matematiky - rozlišuje jednoduché a složené úrokování - vypočítá částku na konci m-tého úrokovacího období - rozlišuje výpočty výsledné částky na konci m-tého úrokovacího období v případě, že uložíme jistou částku jen na počátku a v případě, že pravidelně ukládáme (spoříme) - obdobně řeší úlohy, které se týkají splácení jistého dluhu	jehlan, pravidelný čtyřboký jehlan, kužel, koule, jejich povrch a objem jednoduché a složené úročení	Fyzika EVO/LA EVP/ČP VME/OE IVT

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Matematika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Desetinná čísla	O1	Projekt „Život kolem nás v číslech“
	Procenta, úroky	O2	
	Základy statistiky	O3	
	Základy finanční matematiky	O4	
Vztah člověka k prostředí	Viz předchozí tematický okruh	O1	

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Matematika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Desetinná čísla	O1	Integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Připojení k případnému projektu (zeměpis, informatika, jazyky)
	Procenta, úroky	O2	
	Základy statistiky	O3	
	Základy finanční matematiky	O4	

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pokrývá oblast *Informatika* podle požadavků uvedených v RVP ZV a vychází z tematického okruhu *Využití digitálních technologií* vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* (RVP ZV), ze které také čerpá část hodinové dotace.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti i v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem, zejména v nastavení počátečních dovedností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá na počítačích PC učebně. U některých činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače (robota), aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Některá projekty řešíme i ve větších skupinách (3–4 žáci)

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
dotace	1	1	2*	1

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák

* *Využití digitálních technologií* vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*

- poznává úlohy informací, využívá moderní informační a komunikační technologie, k systematickému pojetí procesu vyhledání, zpracovávání a vyhodnocování informací, uvědomuje si významové jádro sdělení,
- porovnává informace z několika informačních zdrojů, ověřuje jejich věrohodnost
- seznamuje se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů informační a komunikační technologie a dává je do vzájemných souvislostí
- poznává smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok
- samostatně pozoruje, porovnává a prezentuje získané výsledky

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák

- samostatně nalézá řešení problémů
- objevuje různé varianty řešení problému a tyto varianty porovnává a hodnotí

Kompetence komunikativní

Žák

- účastní se skupinových aktivit s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- používá, jasné a logicky strukturované vyjádření
- publikuje a prezentuje své názory a myšlenky
- zajímá se o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák

- zodpovědně přistupuje k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám
- chápe význam týmové práce, postavení samostatné práce a uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách
- diskutuje

Kompetence občanské

Žák

- kriticky posuzuje jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňuje ta dobrá a užitečná, a aktivně se zapojuje vlastní tvorbou

Kompetence pracovní

Žák

- posuzuje efektivnost učební činnosti a hledá racionálnější organizaci práce využíváním výpočetní techniky
- šetrně pracuje s výpočetní technikou
- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup
- nachází nová řešení

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby (v předmětu informatika klademe důraz na cloudové aplikace a služby);
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast předmětu

Informatika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV		Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy,
Tematický celek RVP Informační systémy				
Žák (žákyně): vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; (I-9-3-01 část)	Žák (žákyně): - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnost	Systém, prvky, vztahy - systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - Školní informační systém (jídlna), uživatelé, činnosti	Biologie (systémy) Osobnostní a sociální výchova/Sociální rozvoj	
Tematický celek RVP Digitální technologie				
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; (I-9-4-01 část)	- zapojí počítač - popíše počítač, vysvětlí jeho funkce - zapne a správně vypne počítač - pojmenuje vstupní a výstupní zařízení, uvede jejich funkce - ovládá práci s klávesnicí a myší - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	Hardware a software: - pojmy hardware a software - součásti počítače a principy jejich společného fungování; - princip práce počítače - operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	Environmentální výchova/Vztah člověka k prostředí	

Informatika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy,	
Žák (žákyně): ♦ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (ČSP-9-7-02)	Žák (žákyně): ♦ využívá základní služby školní počítačové sítě a užívá sdílené prostředky ♦ připojí mobilní zařízení k počítači a do počítačové sítě ♦ dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	♦ práce v počítačové síti ♦ bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		
Tematický celek RVP DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
Žák (žákyně): ♦ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-2-01) ♦ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-2-02)	Žák (žákyně): ♦ rozpozná zakódované informace kolem sebe ♦ zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ♦ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ♦ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ♦ zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů ♦ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu	Graf, hledání cesty, model ♦ Schémata, obrázkové modely ♦ Přenos informací, standardizované kódy, znakové sady ♦ Přenos dat, symetrická šifra ♦ Identifikace barev, barevný model ♦ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet		

Informatika			01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy,
Tematický celek RVP ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák (žákyně): ♦ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) ♦ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	Žák (žákyně): ♦ sestaví postup pro robota, aby došel k cíli ♦ opraví chybný postup pro robota ♦ přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí ♦ přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici ♦ hledá různé postupy vedoucí k cíli ♦ hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků ♦ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu ♦ rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy ♦ vyhledá a opraví chybu v postupu	♦ Virtuální robot (<i>různé</i>) ♦ Ozobot, čarové kódy základní ovládání ♦ Hledání postupu k zadanému cíli ♦ Hledání nejkratší cesty ♦ Více cest vede k cíli ♦ Hledání koncového stavu ♦ Hledání počátečního stavu ♦ Čtení a psaní kódu ♦ Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi ♦ Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy	Matematika, Fyzika, Biologie
Tematický celek RVP Informační systémy			
Žák (žákyně): ♦ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat (I-9-3-03)	Žák (žákyně): ♦ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ♦ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ♦ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ♦ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ♦ navrhne tabulku pro záznam dat ♦ propojí data z více tabulek či grafů	Práce s daty ♦ Data v grafu a tabulce ♦ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ♦ Kontrola hodnot v tabulce ♦ Filtrování, řazení a třídění dat ♦ Porovnání dat v tabulce a grafu ♦ Řešení problémů s daty	

Informatika			02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák (žákyně): po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen (I-9-2-01) rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení (I-9-2-02) vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-03) v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	Žák (žákyně): ♦ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ♦ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ♦ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ♦ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ♦ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ♦ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ♦ diskutuje různé programy pro řešení problému ♦ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ♦ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Programování Opakování Opakování s podmínkou Funkce Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Informatika				02
Očekávané výstupy z RVP ZV		Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
Žák (žákyně): ♦ vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní (I-9-1-03) ♦ zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji (I-9-1-04)	Žák (žákyně): ♦ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ♦ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ♦ pomocí orientovaných grafů řeší problémy	Bobří úlohy ♦ www.ibobr.cz Umíme programovat.com (modely) ♦ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, ♦ kostra grafu ♦ Orientované grafy, automaty ♦ Modely, paralelní činnost		
	využívá základní zásady kompozice obrazu při fotografování předvede práci se scannerem upraví fotografii v rastrovém editoru	Rastrová grafika – fotografie ♦ základy fotografování digitálním fotoaparátem ♦ práce se skenerem zpracování digitální fotografie	EVV, využití grafiky Osobnostní a sociální výchova/Sociální rozvoj	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP Člověk a svět práce			
Žák (žákyně): ♦ ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky (ČSP-9-7-01) ♦ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (ČSP-9-7-02) ♦ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování obchod, vzdělávání, zábava (ČSP-9-7-03) ♦ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením (ČSP-9-7-04) ♦ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-7-05)	Žák (žákyně): ♦ popíše počítač a jeho části ♦ vysvětlí funkce počítače ♦ využívá základní služby školní počítačové sítě a užívá sdílené prostředky ♦ využívá mobilní technologie v běžných životních situacích ♦ orientuje se v historii výpočetní techniky a nových trendech ♦ uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje pracuje ve vektorovém grafickém editoru vysvětlí rozdíly mezi vektorovou a rastrovou grafikou	Práce s digitálními technologiemi ♦ ovládání počítače ♦ práce v počítačové síti ♦ hlavní součásti počítače ♦ vnější zařízení ♦ počítačové programy, autorská práva ♦ princip práce počítače ♦ mobilní technologie, práce v cloudu ♦ historie VT ♦ zásady bezpečné práce s počítačem ♦ první pomoc při úrazu el. proudem Vektorová grafika ♦ vektorová grafika – základy	

Informatika			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP Digitální technologie			
Žák (žákyně): - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos (I-9-4-02) - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě uvede příklady sítě a popíše jejich charakteristické znaky (I-9-4-03) - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače (I-9-4-04) - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení (I-9-4-05)	Žák (žákyně): - uloží data ve správném formátu a na vhodné úložiště vzhledem k jejich dalšímu zpracování - vysvětlí princip práce internetu, vyhledá požadovanou informaci, upraví a vytiskne vyhledané informace - předvede elektronickou komunikaci pomocí e-mailu - využívá funkce elektronické komunikace, chatuje a komunikuje na sociálních sítích, aktivně se účastní online schůzek, sdílí obrazovku a dokumenty - vyhledává aktuální informace o různých aktuálních problémech - vysvětlí pojem počítačový virus, spam, poplašná zpráva, zná způsoby ochrany - dokáže vyřešit jednoduchý chybový stav počítače	Vyhledání a zpracování informací, internetové služby, správa a přenos dat - školní elektronická pošta, nevyžádaná pošta (spam) - chat, online setkání, sdílení souborů - netiketa - sociální sítě - vyhledávání a zpracování informací - ochrana před nevyžádanou komunikací, digitální stopa	Mediální výchova Výchova demokratického občana
Tematický celek RVP ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák (žákyně): - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení (I-9-2-02) - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-03) - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	Žák (žákyně): - vytvoří v blokově orientovaném jazyce větší projekt - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu	Scratch pokročilé projekty Microbit (HW robotické rozšíření)	

Informatika			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Žák (žákyně): ♦ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-1-01) ♦ vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní (I-9-1-03) ♦ zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji (I-9-1-04)	Žák (žákyně): ♦ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku, najde chybu v modelu ♦ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Bobří pokročilejší úlohy ♦ www.ibobr.cz Umímeprogramovat.com (modely) ♦ Obtížnější úlohy na informatické myšlení ♦ Modely, paralelní činnost	

Informatika			04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP Informační systémy			
Žák (žákyně): ♦ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; (I-9-3-01) ♦ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat (I-9-3-02) ♦ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat (I-9-3-03) ♦ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu (I-9-3-04)	Žák (žákyně): ♦ využívá tabulkový editor ke zpracování dat ♦ vytváří vzorce, používá základní funkce tabulkového editoru ♦ zpracuje podle vzoru a podmínek formát tabulky ♦ vytvoří a upraví graf k tabulce ♦ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ♦ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy ♦ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ♦ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ♦ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Tabulkové kalkulátory ♦ vkládání a formátování dat do tabulek ♦ vytváření a kopírování jednoduchých vzorců ♦ používání základních funkcí (matematické, textové) ♦ podmíněné formátování ♦ složitější funkce (logické, vyhledávací) ♦ tvorba a úprava grafu ♦ zpracování statistického souboru, řazení a filtrování dat ♦ Zpracování výstupů z velkých souborů dat	MATEMATIKA

Informatika			O4
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tematický celek RVP ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
♦ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-03) ♦ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) ♦ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	♦ vytvoří v blokově orientovaném jazyce větší projekt ♦ sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ♦ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ♦ používá opakování, rozhodování, proměnné ♦ ovládá výstupní zařízení desky ♦ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ♦ připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ♦ vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit ovládá výstupní zařízení a senzory	Algoritmizace – vstupy a výstupy	
Tematický celek RVP DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Žák (žákyně): ♦ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-1-01) ♦ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-1-02)	Žák (žákyně): ♦ získá data, která interpretuje pomocí multimediálních nástrojů ♦ kriticky hodnotí chyby v interpretacích	Multimédia ♦ Tvorba multimediálního projektu do jiného předmětu)	Mediální výchova

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Informatika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
♦ Lidské aktivity a problémy životního prostředí	♦ Internet	♦ O1	♦ Vyhledávání aktuálních informací o ekologických problémech, o jejich řešení a o stavu prostředí v okolí našeho města
♦ Vztah člověka k prostředí	♦ vyhledávání a zpracování informací	♦ O1	

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Informatika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
♦ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	♦ Internet ♦ Zdroje informací ♦ historie internetu ♦ relevance a kvalita informačních zdrojů	♦ O3	♦ Práce se zdroji, vyhledávání zdrojů informací na internetu, ověřování a porovnávání informací
♦ Tvorba mediálního sdělení	♦ Internet ♦ základy elektronické komunikace ♦ multimédia	♦ O1, O3 ♦ O4,	♦ Elektronická komunikace: e-mail, chat ♦ Tvorba multimediálního projektu

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Informatika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
♦ Sociální rozvoj	♦ Internet ♦ základy počítačové grafiky a tvorby ♦ vyhledávání a zpracování informací ♦ tvorba jednoduché prezentace	♦ O1, O2,	♦ Práce v menších skupinách na dílčích úkolech při vyhledávání informací a jejich zpracování ♦ Prezentace výsledků

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Informatika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
♦ Občan, občanská společnost a stát	Internet vyhledávání a zpracování informací	♦ O3	♦ Vyhledávání důležitých dokumentů (Listina práv a svobod, úřední dokumentace, informace pro občany) na internetu

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které jsou důležité pro aktivní život v demokratické společnosti. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti.

Důraz je kladen na poznání dějin našeho národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, a to především v 19. a 20. století, vzhledem k tomu, že toto období významně ovlivnilo současný společenský, politický, ekonomický i kulturní vývoj. Důležité místo ve výuce mají i regionální dějiny – konkrétní události a jevy kladenského regionu přiblíží žákům obecný historický vývoj.

Nejdůležitějším úkolem je kultivace historického vědomí jedince, získání historické zkušenosti a poznání dějů, skutků a jevů ovlivňujících vývoj společnosti. Dalším z cílů je vytvořit historické vědomí žáka (časové, prostorově geografické, reálnosti, identity, politické, ekonomicko-společenské a morální), v němž historické informace tvoří strukturovaný celek a umožňují orientaci v současném světě. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili smysl a podstatu historického vývoje a současně dovedli tyto poznatky aplikovat na současnou politickou, politickou, sociální a kulturní situaci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. – 4. ročníku osmiletého studia. Hodinová dotace ve všech ročnících je dvě hodiny týdně, celkem osm hodin. Při výuce se využívají různé formy výuky – výklad, skupinová práce, projektové vyučování, poznávací vycházky a výlety, exkurze, besedy.

Cílové zaměření dějepisu

Vzdělání a výchova v dějepisu naplňuje výchovnou a vzdělávací strategii předmětu a směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí následovně:

Žák:

- pozná minulost i současnost českých zemí, Evropy i ostatního světa ve všech aspektech a vzájemných souvislostech
- rozvíjí zájem o minulost vlastního národa, Evropy a světa
- odhaluje kořeny společenských jevů a změn v jejich vzájemné souvislosti a podmíněnosti v reálném historickém čase (diachronní a synchronní souvislosti)
- utváří pozitivní občanské postoje
- je vybaven znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti
- pozná dějiny, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v průběhu vývoje lidské společnosti
- spoluvytváří si hodnotový systém vedoucí k sociální, politické, mravní a estetické orientaci
- získá systémově vybraný soubor základních znalostí z oblasti společenských, politických, sociálních, ekonomických a kulturních pojmů, které umožní hodnotit jevy historie i současnosti a umožní zaujímat postoje
- respektuje, oceňuje a uznává lidské hodnoty

Žák:

- formuje si schopnosti vyhledávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti a hledat jejich možné způsoby řešení
- hledá paralely mezi minulými a současným jevy ve společnosti
- seznámí se s historicky významnými událostmi, osobnostmi a místy a vytváří si úctu k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých kulturních hodnot
- utváří vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním okruhem
- pozná lokalizaci historické skutečnosti a chápe i historický prostor a vliv geografických podmínek na historické jevy a události
- chápe to, co je morální / správné a amorální / nesprávné z hlediska obecně uznávaných etických zásad s přihlédnutím k historickým proměnám a specifickým jednotlivých civilizací
- pochopí rozdíl mezi kulturními, civilizačními, etnickými, náboženskými a jinými skupinami, který následně vede k prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů a vychovává k toleranci a respektování lidských práv
- učí se pohlížet na identifikaci eliminaci stereotypů a rozumět „jinakosti“ lidí, přemýšlet o rozdílných hodnotách, které lidé preferují
- rozpozná rozdílné hodnoty a porozumí kulturním základům jednotlivých civilizací, uvědomí si rozdíly, a tak přispívá k dialogu a toleranci
- chápe proměny výroby a obchodování v historii a vliv zásahu lidí do přírodního prostředí
- aktivně přispívá k demokratickému a aktivnímu občanství
- integruje znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů, protože předmět obsahuje základní poznatky z dějin vědy, umění a techniky
- podílí se na environmentální výchově uznáním hodnot živé i neživé přírody
- vytváří si schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální (např. ikonické) prameny a kriticky tyto informace hodnotí
- rozlišuje reálné historické jevy od jevů imaginárních a fiktivních
- rozpoznává, objektivně hodnotí a posoudí společenské jevy minulosti i současnosti
- uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjádření svých myšlenek, citů, názorů a postojů
- zaujme vlastní postoje a přiměřeně obhájí svá práva
- dovede vést dialog, obhajovat a vysvětlovat vlastní stanovisko pomocí argumentovaných úsudků

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby (vyhledávání informací, práce s textem, historickými materiály), metody a strategie, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, které by vedlo nejen k prohlubování znalostí historie, ale i k pochopení současného vývoje
- vyhledává a třídí informace získané z verbálních i neverbálních zdrojů, dokáže je kriticky hodnotit a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, především v oblasti poznání historického vývoje a odhalování kořenů společenských jevů a změn
- operuje s obecně užívanými historickými termíny, uvádí historické jevy do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí (občanská výchova, český jazyk, zeměpis, estetická výchova) a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na ekonomické, politické, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností na základě získaných informací
- vyhledá aktivně historické informace potřebné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k aplikaci na řešení neznámých situací (např. vývoj společenských vztahů v souvislosti se změnami ekonomickými, srovnání forem vlády), nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, postupy, informace o historickém vývoji v různých obdobích
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- formuje schopnosti vyhledávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti a hledat jejich možné způsoby řešení
- hledá paralely mezi minulými a současným jevy ve společnosti

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje, dokáže podložit své argumenty znalostmi o historickém vývoji, zaujme vlastní postoje a dokáže je obhájit
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, dokáže je kriticky zhodnotit v souvislosti s dobou jejich vzniku, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- rozlišuje reálné historické jevy od jevů imaginárních a fiktivních
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- chápe to, co je morální / správné a amorální / nesprávné z hlediska obecně uznávaných etických zásad s přihlédnutím k historickým proměnám a specifickým jednotlivých civilizací

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- pozná minulost i současnost českých zemí, Evropy i ostatního světa a dokáže tak odhalovat kořeny společenských jevů a změn v jejich vzájemné souvislosti a podmíněnosti v reálném čase
- zaujme pozitivní občanské postoje, je vybaven znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti
- poznáním dějin, sociálních a kulturně historických aspektů života lidí v průběhu vývoje lidské společnosti spoluvytváří hodnotový systém vedoucí k sociální, politické, mravní a estetické orientaci
- vytvoření systémově vybraného souboru základních znalostí z oblasti společenských, politických, sociálních, ekonomických a kulturních pojmů umožní hodnotit jevy historie i současnosti, zaujímat postoje, respektovat, oceňovat a uznávat lidských hodnot
- je seznámen s historicky významnými událostmi, osobnostmi a místy a vytvoří si tak úctu k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých kulturních hodnot
- utvoří si vědomí sounáležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu, pochopí rozdíly mezi kulturními, civilizačními, etnickými, náboženskými a jinými skupinami, které následně vedou k prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů a vychovává k toleranci a respektování lidských práv, podílí se na identifikaci eliminaci stereotypů a učí rozumět „jinakosti“ lidí, přemýšlet o rozdílných hodnotách, které lidi preferují
- chápe základní principy společenských norem, rozpozná rozdílné hodnoty a porozumí kulturním základům jednotlivých civilizací a uvědomí si rozdíly, a přispěje tak k dialogu a toleranci

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používané aplikace a služby (např. Word, PowerPoint, Google Chrome, ...) a umí je využít nejen pro potřeby učení
- je schopen odpovídajícími prostředky vyhledat digitální obsah a kriticky jej posoudit (např. při tvorbě referátů, prezentací apod.)
- využívá možnosti odevzdávání práce v elektronické podobě předchází situacím ohrožujícím bezpečnost (zálohování dat)

Vzdělávací oblast předmětu

Dějepis				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků (D-9-1-01) ♦ uvede příklady zdrojů a informací, kde jsou tyto zdroje shromažďovány (D-9-1-02) ♦ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03) ♦ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu (D-9-2-01) ♦ objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost (D-9-2-02)	Žák (žákyně): ♦ je veden k uvědomění si významu historie ♦ uvede příklady významných historických událostí českých zemí, Evropy a světa ♦ rozvíjí zájem o minulost vlastního národa, Evropy a světa ♦ získá informace o poslání a hlavních úkolech archivů, muzeí, knihoven a galerií ♦ vyhledává informace v literatuře ♦ orientuje se v historickém čase v historické mapě ♦ vysvětlí rozdíl mezi dřívějším a současným výkladem vývoje člověka ♦ rozliší a seřadí vývojové typy člověka ♦ vysvětlí vzájemný vztah prostředí a člověka ♦ popíše způsob získávání obživy pravěkého člověka ♦ rozezná nástroje a zbraně charakteristické pro jednotlivá období vývoje v souvislosti s používaným materiálem ♦ definuje neolitickou revoluci	ČLOVĚK V DĚJINÁCH POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	Občanská výchova OSV/SR, MR VDO/OŠ, OS, PD MKV/KD, LV, MK MV/KČ, MR Matematika Zeměpis VDO/PD VME/ES, JE MKV/KD, LV Biologie Estetická výchova výtvarná OSV/SR VME/JE EVO/PŽ, LA Biologie Zeměpis Chemie EVO/EK, PŽ	

Dějepis				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací (D-9-3-01) - uveče nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství (D-9-3-03)	Žák (žákyně): - ukáže na historické mapě pravěké osídlení a uvede charakteristické rysy jednotlivých kultur - objasní vliv přírodních poměrů na vznik a vývoj států - rozezná a dokáže porovnat obecné i specifické rysy vývoje hospodářského, politického, společenského i kulturního - vyhledá a charakterizuje základní prvky kulturního vývoje – písmo, základy věd, způsob života, náboženství a umění - vysvětlí přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury - vyhledá na historické mapě významná centra politického a kulturního vývoje - objasní vliv přírodních podmínek na rozvoj antické společnosti - analyzuje kulturní vývoj a charakterizuje rozdíly v jednotlivých obdobích - objasní význam mytologie v souvislosti s vývojem poznání světa - doloží příklady úlohu vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj Evropy - zná významné osobnosti a jejich vliv na rozvoj poznání a kultury - doloží příklady vlivu antické společnosti - vysvětlí podstatu judaismu a křesťanství a jejich úlohu ve vývoji společnosti	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE: KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	Zeměpis VME/ES, JE MKV/KD, LV, EP Zeměpis EVO/EK, PŽ, ČP MKV/KD, LV, MK Český jazyk a literatura Estetická výchova výtvarná VME/ES, JE MKV/KD, EP, MK EVO/LA Český jazyk a literatura Matematika Občanská výchova OSV/SR VDO/OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, LV, EP, MK EVO/LA	

Dějepis				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie (D-9-3-04)	Žák (žákyně): ♦ objasní termíny – městský stát, království republika a císařství a dokáže najít základní rozdíly forem vlády (teokracie, oligarchie, tyranie, demokracie) ♦ pochopí rozdíly v postavení jednotlivých skupin obyvatel ve společnosti, jejich práva a povinnosti ♦ dokáže na historické mapě vyhledat hlavní politická a kulturní centra antiky		Občanská výchova VDO/OS, FP, PD VME/ES, JE MKV/LV, PS	

Dějepis				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států (D-9-4-01) - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech (D-9-4-02)	Žák (žákyně): - rozliší pojmy pravěk, starověk, středověk - objasní pojem stěhování národů a na historické mapě ukáže přesun jednotlivých národů - zná a popíše život barbarských kmenů a změny ve vývoji společnosti - charakterizuje základní pojmy spojené s politickým, hospodářským a kulturním vývojem (kmenový svaz, feudalismus, lenní systém, království, knížectví, ...) - uvede rozdíly mezi jednotlivými kulturními centry - vysvětlí přínos islámské, byzantské a západoevropské civilizace pro naše země - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů z důvodů obrany - vysvětlí počátky politické organizovanosti v českých zemích - charakterizuje první státy na našem území - zhodnotí úlohu christianizace - vyhledá informace o významných moravských a českých panovnících - rozliší legendy a historická fakta - vyhledá na mapě důležité historické informace a doloží územní rozvoj českého státu	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	Občanská výchova Český jazyk a literatura MEV/PT VME/ES Občanská výchova Český jazyk a literatura Estetická výchova výtvarná MKV/KD, EP, MK Estetická výchova hudební Český jazyk a literatura Zeměpis OSV/MR, OR	

Dějepis			02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí (D-9-4-03) - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury (D-9-4-04) - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve (D-9-5-01) - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život (D-9-5-02) - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky (D-9-5-03)	Žák (žákyně): - objasní podstatu křesťanské víry - popíše cyrilometodějskou misi - objasní šíření křesťanství a jeho vliv na upevnění státu - popíše organizaci církevní moci - srovná světskou a církevní moc - vysvětlí důvody kritiky církve - zhodnotí úlohu osobnosti Jana Husa - srovná postavení jednotlivých skupin obyvatelstva a jejich postavení ve společnosti - uvede jednotlivé tvůrce kultury a typické prvky jejich děl - uvede znaky kulturních slohů a vyhledá je na konkrétních příkladech - vyhledá na mapě a v učebnici příklady uměleckých děl - objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě - analyzuje příčiny změn ve společnosti v souvislosti s ekonomickým vývojem - vyhledá v uměleckých dílech prvky nového myšlení - objasní důvody potřeby reformy církve - popíše život společnosti a příčiny její krize - vyhledá způsob boje husitů - zhodnotí výsledek husitského hnutí - vyhledá odraz husitské tradice v našich dějinách - uvede hlavní příčiny objevných plaveb - na mapě ukáže cesty mořeplavců - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledky - vyhledá rozdílné prvky života evropských a mimoevropských civilizací - popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	Občanská výchova Estetická výchova hudební Estetická výchova výtvarná OSV/OR, SR, MR Český jazyk a literatura Estetická výchova výtvarná MKV/LV Občanská výchova Český jazyk a literatura MEV/MR, SM Estetická výchova výtvarná OSV/MR Biologie, Zeměpis Český jazyk a literatura VDO/OS VME/OE MKV/EP EV/ČP

Dějepis				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie (D-9-5-04) - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky (D-9-5-05) - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek (D-9-5-06)	Žák (žákyně): - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem evropského soustátí - charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii - objasní spojení moci světské a církevní na politický vývoj - vysvětlí podíl českých stavů na stavovském povstání - vyjmenuje příčiny a důsledky válečného konfliktu pro Evropu i české země - zhodnotí osobnost J. A. Komenského - objasní změny politické, hospodářské a společenské - objasní pojmy: absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - doloží rozdíly konkrétními informacemi v souvislosti s vývojem jednotlivých států - porovná vývoj v Evropě - srovná formy vlády a jejich vliv na hospodářský a kulturní rozvoj - vyhledá základní znaky kulturních slohů na základě vyhledávání poznatků z obrazových materiálů - popíše vliv kultury na život a vzdělání lidí - vyhledá na mapě hlavní kulturní a vzdělávací centra		Český jazyk a literatura VDO/OS Český jazyk a literatura VME/JE Občanská výchova Český jazyk a literatura VDO/PD, OS Český jazyk a literatura Estetická výchova výtvarná Estetická výchova hudební MV/FM	

Dějepis			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti (D-9-6-01) - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě (D-9-6-02)	Žák (žákyně): - uvede podstatu průmyslové revoluce - vysvětlí nové ekonomické principy - dokáže porovnat ekonomický vývoj v jednotlivých oblastech Evropy a zdůvodnit nerovnoměrnost vývoje - odvodí vznik průmyslové společnosti a s tím související změny ve společenském uspořádání - provede analýzu osvětských reforem a roztrídí podle důležitosti - zhodnotí filosofické názory osvícenců - vyvodí vliv ekonomických a společenských změn na vývoj politický - zhodnotí nové myšlenky – občanská společnost, rovnost, ideály demokracie, ústavní systém a aplikuje je na vývoj v jednotlivých zemích - formuluje základní prvky kulturního vývoje v souvislosti se změnami společnosti - z mapy vyčte informace o historickém vývoji a nalezne důležitá místa - vyhledá informace v odborné literatuře - analyzuje příčiny boje za nezávislost - vysvětlí vznik občanské společnosti - vytyčí shody, rozdíly a přínos národně osvobozujících hnutí v Evropě - rozpozná postoje ohrožující lidskou důstojnost - formuluje souvislosti mezi společenským a kulturním vývojem a zná hlavní znaky kulturních stylů - vyhledá informace v odborné literatuře - z mapy vyčte důležité informace	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	Občanská výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Estetická výchova výtvarná OSV/SR, MR VDO/OS, FP, FD VME/OE MKV/KD, LV, EP, MK, PS EVO/PŽ, LA, ČP MEV/AM, PT Občanská výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Estetická výchova výtvarná Estetická výchova hudební OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, LV, EP, MK, PS EVO/EK

Dějepis				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů (D-9-6-03)	Žák (žákyně): ♦ zhodnotí postavení Čechů a češtiny v 19. stol., ♦ diskutuje na téma Češi v Rakousko-Uhersku ♦ objasní vývoj české společnosti ♦ definuje příčiny NO, kořeny a tradice českého národa ♦ posoudí význam roku 1848 a vznik nových států ♦ porovná vývoj států a seřadí je podle demokratičnosti a práva na sebeurčení ♦ objasní spolupráci Slovanů v rámci Evropy ♦ rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu ♦ zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém vývoji ♦ vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek ♦ zhodnotí přínos jednotlivých myšlenkových proudů pro řešení sociální problematiky ♦ rozliší programy a cíle politických stran ♦ uvede změny v politickém vývoji – vznik a vývoj stran, rozšiřování politických práv a občanských svobod ♦ vyhledá informace v odborné literatuře ♦ analyzuje dobové materiály		Občanská výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Estetická výchova výtvarná OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, EP, MK, PS EVO/LA MEV/KČ, PT Občanská výchova Český jazyk a literatura OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, LV, EP, MK, PS EVO/LA, ČP MEV/KČ, PT Občanská výchova OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, LV, EP, MK, PS	

Dějepis				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí vývoj kolonií (D-9-6-04)	Žák (žákyně): - analyzuje a zobecňuje ekonomické změny v různých částech světa - vyvodí změny ve společenském vývoji v souvislosti s rozvojem ekonomiky - analyzuje cíle jednotlivých států v koloniální politice - vysvětlí vznik mocenských bloků - vyvodí příčiny 1. světové války - popíše průběh 1. světové války a události s ní související - informuje o nových zbraních a technice - vysvětlí zneužití techniky pro válečné účely - analyzuje důsledky války pro Evropu i svět - popíše vznik Československé republiky - vyvodí postavení naší země v Evropě - určí hlavní změny evropské politiky vůči Africe a Asii - shrne a zhodnotí revoluční změny v Asii a jejich význam pro další vývoj - za pomoci odborné literatury a dobových textů analyzuje politická hnutí - zná myšlenkovou podstatu politických proudů - definuje pojmy občanská společnost, národní práva, politický systém,... a umí je aplikovat na národních dějinách - je schopen posoudit formy politických systémů v jednotlivých zemích v souvislosti s národní specifikou - formuluje souvislosti mezi společenským a kulturním vývojem - zná významné osobnosti našeho politického i kulturního vývoje - vyhledá informace v odborné literatuře - z mapy vyčte důležité informace		Občanská výchova Český jazyk a literatura Zeměpis OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP, PD VME/ES, OE, JE MKV/KD, LV, EP, MK, PS EVO/EK	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky (D-9-7-01) - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů (D-9-7-02) - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu (D-9-7-03)	Žák (žákyně): - na základě informací z odborné literatury, dobových textů i dokumentů vyhledá informace o válečné technice - kriticky materiály analyzuje - posoudí míru nutnosti použití techniky proti vojákům i civilnímu obyvatelstvu - pochopí problém zneužití techniky - charakterizuje demokratický systém a jeho základní nástroje - chápe systém fungování demokracie s jeho kladnými i zápornými prvky - popíše cíle demokratických států v evropské a světové politice - zná zákonitosti ekonomického vývoje v demokratických zemích a s tím související problém ekonomické konjunktury a krize - uvede projevy krize i snahy o její řešení včetně důsledků - na základě ukázek dobového umění charakterizuje různorodost kulturních názorů a proudů - zná základní znaky totalitních – najde rozdíly mezi totalitními státy - určí příčiny vzniku totalitních států – především vliv myšlenek nacionalismu, komunismu - zná rozdíly v ekonomice totalitních států - popíše politický systém totalitních států - analyzuje postavení jedince v totalitním státě - na základě dobového umění charakterizuje kulturu jako ideologický nástroj státu - vysvětlí pojmy nacionalismus, fašismus, nacismus, komunismus - uvede základní rozpory v Evropě vedoucí k II. světové válce	MODERNÍ DOBA	Občanská výchova Fyzika OSV/MR MKV/LV EVO/LA MEV/KČ Občanská výchova VDO/OS, FP, PD Občanská výchova VDO/OS, FP, PD MEV/KČ, MR

Dějepis				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv (D-9-7-04) - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické a kulturní prostředí (D-9-7-05)	Žák (žákyně): - zná příčiny II. světové války - popíše základní etapy války - vyhledá na mapě důležitá místa bojů II. světové války - dokáže vyhledat a zhodnotit informace o válečných událostech - na základě odborné literatury, beletrie, filmových dokumentů, memoárů, ... rozpozná postoje ohrožující lidskou důstojnost založené na rasismu - zná podstatu rasistické ideologie a její důsledky pro společnost - objasní protižidovskou německou politiku a její důsledky - prameny dokáže analyzovat a kriticky posoudit - charakterizuje meziválečné Československo jako demokratický stát - aplikuje prvky demokracie na vnitřní vývoj Československa - zná ekonomickou situaci Československa s jejími klady i problémy - posoudí zahraničněpolitickou situaci našeho státu - rozpozná souvislosti našich i evropských dějin, postoje velmocí a vliv fašizace Německa na vnitropolitickou situaci Československa - uvede základní historické události spojené s Mnichovskou konferencí a jejími důsledky pro Československo - zná důvody vzniku protektorátu - dokáže popsat politický systém protektorátu a nejvýznamnější události této doby - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního i zahraničního		Občanská výchova Český jazyk a literatura VDO/OS MKV/KD, EP, MK Občanská výchova Český jazyk a literatura VDO/OS, FP VME/JE MKV/KD	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků (D-9-8-01)	Žák (žákyně): - na základě odborné literatury, beletrie i filmových dokumentů dokáže popsat život v protektorátu - uvede význam kultury v době protektorátu - zná významné osobnosti válečné doby – politiky, odbojáře umělce - na mapě najde významná místa spojená s odbojem a účastí našich zahraničních jednotek - zná důsledky války a jejich vliv na poválečné uspořádání světa - uvede příčiny vzniku bipolárního světa - vyhledá ekonomické, politické a společenské rozdíly západních demokracií a SSSR - charakterizuje rozdíl v pojetí demokratického a sovětského modelu fungování společnosti - objasní pojem studená válka - vysvětlí principy vzniku a vývoje sovětského bloku a charakterizuje komunistické režimy a jejich rezistenci - vysvětlí příčiny a důsledky pádu komunistických režimů - popíše ekonomickou, politickou a společenskou strukturu poválečného Československa a zahraničněpolitickou orientaci - objasní řešení německé otázky - rozčlení a vysvětlí vývoj komunistického režimu v Československu včetně procesu demokratizace a normalizace - charakterizuje vývoj Československa v souvislosti s krizí komunistického bloku a politické změny v roce 1989 - vysvětlí příčiny rozdělení Československa - ukáže na mapě významná místa spojená s poválečným vývojem a dokáže rozčlenit jednotlivé státy podle politického vývoje - na základě odborné literatury, beletrie, tisku a dokumentů charakterizuje dobu a myšlení lidí	ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT	Občanská výchova VDO/PD VME/ES MEV/KČ, MR

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce (D-9-8-02) - posoudí postavení rozvojových zemí (D-9-8-03) - prokáže základní orientaci v problémech současného světa (D-9-8-04)	Žák (žákyně): - rozčlení a osvětlí ekonomický, politický a společenský vývoj vyspělých demokratických zemích - na základě znalostí vývoje v Evropě vysvětlí nutnost integrace západní Evropy - vysvětlí důvody ekonomické a vojenské spolupráce - zná základní evropská seskupení - objasní integraci České republiky do evropských struktur - popíše proces dekolonizace, jednotlivé typy politických režimů v rozvojových státech - charakterizuje základní politické, ekonomické a společenské problémy rozvojového světa - na základě literatury a dokumentů dokáže stanovit zásadní problémy - na mapě vyhledá problematické oblasti - na základě informací z médií dokáže získávat informace, kriticky je hodnotit a dát do souvislostí s historickým i současným vývojem - chápe roli a vliv médií na hodnocení událostí		Občanská výchova VDO/FP VME/JE Občanská výchova MKV/KD, EP,MP VDO/PD VME/ES, JE EVO/LA MEV/KČ, MR

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života	Počátky lidské společnosti	O1	Integrováno do výuky
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
Ekosystémy	Počátky lidské společnosti	O1	Integrováno do výuky
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
Vztah člověka k prostředí	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Modernizace společnosti	O3	
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
práce v realizačním týmu	Křesťanství a středověká Evropa	O2	Integrováno do výuky
	Modernizace společnosti	O3	

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Počátky lidské společnosti	O1	
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Lidské vztahy	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Počátky lidské společnosti	O1	
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
	Modernizace společnosti	O3	
Etnický původ	Počátky lidské společnosti	O1	Integrováno do výuky
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Multikulturalita	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Principy sociálního smíru a solidarity	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Modernizace společnosti	O3	

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
Sociální rozvoj	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Počátky lidské společnosti	O1	
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Morální rozvoj	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občan, občanská společnost a stát	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Formy participace občanů v politickém životě	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Modernizace společnosti	O3	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Dějepis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	Integrováno do výuky
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Evropa a svět nás zajímá	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O1	
	Křesťanství a středověká Evropa	O2	
	Modernizace společnosti	O3	
Jsme Evropané	Člověk v dějinách	O1	Integrováno do výuky
	Počátky lidské společnosti	O1	
	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	O2	
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby	O2	
	Modernizace společnosti	O3	

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávacích oblastí RVP ZV Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce.

Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Přípravuje žáky řešit některé problémy související se zakládáním a vedením vlastní domácnosti, seznamuje je se světem financí, a tím přispívá k rozvoji finanční gramotnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Vzdělávací oblast Člověk a společnost klade rovněž důraz na problematiku ochrany zdraví, života a majetku a na problematiku kolektivní obrany a úkolů armády. I část vzdělávacího obsahu věnovaná výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Vyučovací předmět Občanská výchova rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí žáky dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

ročník prima sekunda tercie kvarta

dotace 1 1 1 1

Výuka probíhá formou vyučovacích hodin ve školních učebnách, dále formou projektů, besed a exkurzí. U hodin vyžadujících audiovizuální techniku, počítače apod. bude využito specializovaných učeben.

Výuka předmětu Občanská výchova směřuje k:

- vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.;
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí;

- účtě k sobě, svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství;
- k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě;
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života;
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet

Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP, policie.
- Průběžně seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání běžných aplikací (Word, Excel, PowerPoint), zejména při přípravě na výuku a plnění zadaných úkolů.
- Upozorňujeme žáky na nutnost dodržování bezpečnosti dat (zálohování).
- Umožňujeme žákům odevzdávat práci v elektronické podobě.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání (zejména aktuálních) informací a jejich kritickému posuzování.

Vzdělávací oblast předmětu

Občanská výchova				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, (VO-9-1-04) ♦ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05)	Žák (žákyně): Vědomosti: ♦ uvědomí si rozdílnost prožívání času, pochopí orientaci v času Dovednosti: ♦ umí zacházet s časem ♦ umí vysvětlit okolnosti přírodních cyklů Postoje: ♦ vyhodnocuje důležité a méně důležité činnosti ♦ má v úctě přírodu Vědomosti: ♦ seznámí se s modely rodiny ♦ zná podmínky uzavření manželství ♦ přemýšlí o důležitosti citů v rodině ♦ uvede příklady antikoncepce ♦ pochopí funkce rodiny ♦ seznámí se s náhradní rodinnou péčí Dovednosti: ♦ chápe vzájemné potřeby členů rodiny ♦ předchází konfliktům ♦ charakterizuje role rodinných příslušníků ♦ vysvětlí pojem rodokmen ♦ seznámí se se svatebními zvyky ♦ dokáže přirozeně hovořit o sexu ♦ rozpozná projevy špatného zacházení Postoje: ♦ nepodléhá predsudkům, má zájem o své předky ♦ dokáže přijímat, dávat, chránit své zdraví ♦ neplýtvá penězi ♦ chápe děti z dětských domovů	Člověk v rytmu času Vztahy mezi lidmi ♦ osobní a neosobní vztahy ♦ komunikace, konflikty ♦ nesnášenlivost	EVO/ČP Český jazyk a literatura 2 Dějepis 1 Zeměpis 1 Fyzika 1 OSV/OR Český jazyk a literatura 1 Dějepis 1,2,3,4 Zeměpis 1,2 Biologie 3	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (VO-9-3-01) - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti (VO-9-3-02)	Vědomosti: - zná funkci peněz - porozumí základním ekonomickým pojmům Dovednosti: - uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti Postoje: - neplýtvá penězi - váží si produktů lidské práce	Finanční gramotnost	VDO/FG Matematika 1,2,3,4 Informatika 1,2,3,4

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-04) ♦ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) ♦ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04)	Žák (žákyně): Vědomosti: ♦ seznámí se se systémem českého školství ♦ zná pravidla školního řádu ♦ seznámí se se zásadami školní přípravy Dovednosti: ♦ naučí se sestavit učební plán ♦ naučí se vést poznámky Postoje: ♦ přistupuje k učení jako k celoživotnímu procesu ♦ uvědomuje si svá práva a povinnosti ♦ zodpovědně se připravuje na vyučování Vědomosti: ♦ seznámí se s historií obce a kraje ♦ seznámí se se strukturou obecního (krajského) řízení ♦ uvědomí si podíl občanů na řízení obce Dovednosti: ♦ umí vyjádřit, co pro něj znamená domov ♦ orientuje se v obci ♦ popíše součásti obce (resp. kraje) ♦ zamyslí se nad náročností rozhodování v obci ♦ uvědomí si zodpovědnost za živ. prostředí Postoje: ♦ prohloubí si zájem o obec ♦ všímá si problémů v obci ♦ přijímá vlastní spoluodpovědnost	Naše škola Život ve škole Práva a povinnosti žáků Žákovská samospráva Společná pravidla a normy Důležitost vzdělání Naše obec, region, kraj instituce, zajímavá místa, významní rodáci, ochrana kulturních památek, tradice	VDO/OŠ Český jazyk a literatura 1, 2 Cizí jazyky 1, 2 Estetická výchova výtvarná 1, 2 VDO/OS EVO/ČP Český jazyk a literatura 1, 2, 3, 4 Dějepis 4 Biologie 1, 2 Estetická výchova hudební 1, 2, 3, 4 Estetická výchova výtvarná 1, 2, 3, 4

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (VO-9-1-01) - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva o oprávněné zájmy druhých lidí (VO-9-4-05) - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02)	Žák (žákyně): Vědomosti: - seznámí se se zvláštnostmi lidové architektury - uvědomí si různost jazykových prostředků - zná státní symboly ČR - seznámí se s rozdělením státní moci Dovednosti: - uvede, co je typické pro vlastní region - vysvětlí funkci jazyka - vysvětlí význam státních symbolů - popíše základní funkce státní moci Postoje: - zajímá se o život předků - užívá různé jazykové prostředky vzhledem k situaci - má úctu ke státním symbolům a oceňuje demokratický systém	Naše vlast Vlast a vlastenectví, státní symboly, státní svátky, zajímavá místa	EVO/LA, EVO/ČP, MKV/KD Český jazyk a literatura 1 Zeměpis 2 Estetická výchova hudební 2
posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (VO-9-4-05)	Vědomosti: - seznámí se s institucemi – Armáda ČR, NATO - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Dovednosti: - popíše situace, kdy je třeba bránit stát - navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení Postoje: - zajímá se o mezinárodní situaci	Obrana vlasti	MKV/OV VME/OV Dějepis 2,3,4

Občanská výchova

01

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Vědomosti: ♦ seznámí se s nejstaršími dějinami národa ♦ stručně si připomene novodobé dějiny ♦ zná významné osobnosti Dovednosti: ♦ pojmenuje některá zajímavá místa ♦ vyjmenuje významné historické osobnosti Postoje: ♦ prohloubí si zájem o minulost ♦ získá zájem o historii ♦ cítí pocit hrdosti za úspěch národa	Z historie	MKV/KD Český jazyk a literatura 1 Dějepis 1

01

Občanská výchova 9

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-06) - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí (VO-9-1-03)	Žák (žákyně): Vědomosti: - pochozí význam pojmu socializace Dovednosti: - veítí se do života jiných kultur Postoje: - umí se bránit negativnímu vlivu okolí Vědomosti: - zná funkci umění - pojmy – kýč x krása - formy náboženství Dovednosti: - rozlišuje druhy umění - ví, co ovlivňuje představu o kráse - zná význam náboženství - odhadne chování v konkrétní situaci Postoje: - nechápe jiné kultury jako zdroje nebezpečí - vyhledává umění - respektuje náboženské přesvědčení - bere náboženství jako důležitý zdroj informací Vědomosti: - zná nejvýznamnější architektonické styly - seznámí se s institucemi na ochranu životního prostředí - zná možnosti ochrany životního prostředí dovednosti: - má schopnost skupinové práce - uvědomuje si možnosti nápravy životního prostředí postoje: - probuzení zájmu o naši zem - snaží se ochránit kulturní a přírodní bohatství	Život mezi lidmi Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní) Mezilidská komunikace Konflikty Člověk a kultura Kulturní život Tradice, média Přírodní a kulturní bohatství	OSV/MR MKV/LV MEV/KČ, MR, SM, AM, Český jazyk a literatura 1 Biologie 1, 2, 3, 4 Matematika 3 Fyzika 2 OSV/MR VME/OE MKV/MK Český jazyk a literatura Cizí jazyky 1, 2, 3, 4 Dějepis 1 Zeměpis 4 Fyzika 1 Estetická výchova výtvarná 1, 2 EVO/PŽ, Český jazyk a literatura 1,2 Dějepis 1 Zeměpis 3 Biologie 1, 4

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03)	Žák (žákyně): Vědomosti: - zná funkci peněz - porozumí základním ekonomickým pojmům Dovednosti: - zná význam majetku pro život - ví, že kvalitu života nelze hodnotit jen penězi Postoje: - přiměřeně uspokojuje potřeby, nikoli na úkor druhých či životního prostředí - je vychováván ke skromnosti	Majetek v našem životě Majetek, vlastnictví Peníze	EVO/ PŽ Český jazyk a literatura 1 Dějepis 2
- uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (VO-9-3-05) - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (VO-9-3-04)	Vědomosti: - porozumí základním funkcím bankovního systému Dovednosti: - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního placení - uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení - posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci - na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet - na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou Postoje: - vhodně využívá možnosti hotovostního a bezhotovostního styku	Finanční gramotnost Banky a jejich služby	VDO/FG Matematika 1,2,3,4 Informatika 1,2,3,4
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech, porovná jejich znaky (VO-9-4-01) - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03)	Vědomosti: - zná znaky státu - pochozí demokratické principy a systém územní správy ČR	Řízení společnosti Státní správa a samospráva, formy státu, občanství	VDO/FP MEV/MR Český jazyk a literatura 2 Dějepis 2 Matematika 1

[illegible]

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08)	Vědomosti: - seznámí se s dokumenty - získá poznatky o druzích diskriminace Dovednosti: - uvědomí si důležitost dodržování lidských práv - vcítí se do pozice odlišného - rozpozná porušování svobody Postoje: - respektuje práva druhých - přístupuje k ostatním jako k sobě rovným - hájí svá práva i druhých	Lidská práva Principy demokracie, politický pluralismus	MKV/LV, EP, MK MEV/SM Český jazyk a literatura 1

[illegible]

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
♦ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-04) ♦ rozpozná protiprávní jednání (VO-9-4-10) ♦ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (VO-9-4-11)	Žák (žákyně): Dovednosti: ♦ ověří si existenci smyslových klamů ♦ procvičí svou všímavost ♦ uvědomí si chybné tendence při vnímání druhých ♦ vyzkouší si schopnost procvičovat myšlení ♦ zamyslí se, jakým způsobem učení celý život provází Postoje: ♦ pěstuje pozitivní vnímání světa ♦ neomezuje se jen na jeden úhel pohledu ♦ vědomě rozvíjí osobnost Vědomosti: ♦ seznámí se s asertivními právy a povinnostmi ♦ přemýšlí o obsahu pojmu zdraví ♦ upevní si pravidla zdravého života Dovednosti: ♦ rozpozná nevýhody agresivního a pasivního jednání ♦ vyjadřuje vlastní názor ♦ umí přijímat kritiku ♦ učí se zvládat stresové situace ♦ uvědomí si aktuální zdrav. stav Postoje: ♦ získané poznatky využije v osobním životě ♦ pečuje o své zdraví Vědomosti: ♦ uvědomuje si nebezpečí korupčního jednání Dovednosti: ♦ uvede příklady korupčního jednání ♦ diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	(temperament, dimenze osobnosti, charakter) Člověk v sociálních vztazích Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen Solidarita Korupce	OSV/SR Biologie 1 Fyzika 3 MEV/K Dějepis 4 Český jazyk a literatura 4

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti (VO-9-3-02) - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06)	Postoje: - formuluje vlastní názor na korupční problematiku Vědomosti: - porozumí pojmům trh, nabídka, poptávka Dovednosti: - dokáže popsat vývoj výroby - orientuje se v síti obchodu a služeb - dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Postoje: - zamyslí se, jak prodávající získává zákazníky - uvědomí si vzájemné propojení ek. subjektů - přemýšlí nad základními ekonomickými otázkami	Hospodaření	MEV/TS MEV/TS Český jazyk a literatura 1 Dějepis 1, 2, 3, 4
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (VO-9-3-04)	Vědomosti: - pochopí funkci bankovního systému Dovednosti: - na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým - na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu - na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena Postoje: - dokáže uplatnit nabídky finančních institucí	Finanční gramotnost Rozpočet domácnosti, investice, úspory, úvěry	VDO/FG Matematika 1,2,3,4 Informatika 1,2,3,4

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Vědomosti: ♦ orientuje se v mezinárodní situaci Dovednosti: ♦ na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR ♦ vede příklady zahraničních misí Armády ČR	Obrana vlasti	MKV/OV VME/OV Dějepis 2,3,4 Český jazyk a literatura 4
♦ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) ♦ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-4-02) ♦ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04) ♦ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů (VO-9-4-09) ♦ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (VO-9-4-10) ♦ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (VO-9-4-06) ♦ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci (VO-9-4-07)	Postoje: ♦ respektuje národní suverenitu Vědomosti: ♦ seznámí se se systémem práva ♦ seznámí se s ústavou ČR ♦ seznámí se se soustavou soudů ♦ seznámí se s orgány EU Dovednosti: ♦ procvičuje schopnost spolupráce ♦ zkouší vyhledat konkrétní právní normy ♦ pochopí rozdíl mezi poměrným a většinovým zastoupením ♦ porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením ♦ posiluje schopnost diskuse ♦ rozliší principy pravicových a levicových stran Postoje: ♦ uvědomí si nutnost dodržování pravidel ♦ pochopí, že neznalost zákona neomlouvá ♦ uvědomí si význam Parlamentu ČR ♦ prokazuje svá práva a respektuje práva druhých ♦ zajímá se o aktuální situaci v EU	Právní minimum Základní lidská práva Právní řád ČR Ústava ČR Publikování právních předpisů Systém právní ochrany Soustava soudů Dělení politického spektra Státní správa, samospráva	VDO/PD VME/JE Dějepis 1, 2, 3, 4 Estetická výchova hudební 2 Estetická výchova výtvarná 3

Občanská výchova			04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (VO-9-4-05)	Žák (žákyně): Vědomosti: ♦ zná práva občana Dovednosti: ♦ uplatňuje práva v praxi Postoje: ♦ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	Občan	VME/JE Dějepis 4 Zeměpis 1 Estetická výchova výtvarná 3
♦ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) ♦ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (VO-9-4-05) ♦ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08) ♦ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů (VO-9-4-09)	Vědomosti: ♦ orientuje se v mezinárodní situaci Dovednosti: ♦ na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR ♦ uvede příklady zahraničních misí Armády ČR Postoje: ♦ respektuje národní suverenitu Vědomosti: ♦ zná základní právnické pojmy Dovednosti: ♦ získává základní orientaci v systému soukromého práva Postoje: ♦ uvědomuje si práva a povinnosti nežít na úkor druhého Vědomosti: ♦ zná rozdíly mezi správním řízením a občanským soudním řízením Dovednosti: ♦ pochopí kompetenci příslušných orgánů	Obrana vlasti Občan a právo Právní ochrana	MKV/OV VME/OV Dějepis 2,3,4 Český jazyk a literatura 4 VME/JE Dějepis 4 Tělesná výchova 4 Biologie 3

Občanská výchova

04

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
♦ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (VO-9-4-10)			
♦ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (VO-9-4-06) ♦ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (ČSP-9-8-03) ♦ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (ČSP-9-8-04) ♦ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (ČSP-9-8-01) ♦ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě (ČSP-9-8-02) ♦ objasní význam právní úpravy a důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) (VO-9-4-06)	Postoje: ♦ uvědomuje si možné funkce při porušování společenských norem Vědomosti: ♦ seznamuje se s kompetencemi zabývajících se otázkou zaměstnanosti Dovednosti: ♦ orientuje se na trhu práce ♦ získá předpoklady správné volby povolání Postoje: ♦ uvědomuje si potřebnosti a hodnoty všech typů profesí Vědomosti: ♦ ví o existenci zákona o rodině, pomoci státu rodině Dovednosti: ♦ má základní orientaci v právech a povinnostech členů rodiny v upevnění rodinných vztahů Postoje: ♦ učí se toleranci k menšinám	V pracovním poměru Volba povolání Životní perspektivy Rodina a zákony	Český jazyk a literatura 3 Dějepis 3 Fyzika 1, 2, 3, 4 Chemie 1, 2, 3, 4 Tělesná výchova 1, 2, 3, 4 Český jazyk a literatura 3 Dějepis 3 Fyzika 1, 2, 3, 4 Chemie 1, 2, 3, 4 Tělesná výchova 1, 2, 3, 4 Matematika 4 Biologie 3

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu (VO-9-3-07)	Vědomosti: - zná pojem státní rozpočet, peněžní ústavy, právní subjekty podnikání Dovednosti: - naučí se správně hospodařit s penězi - pozná možnosti zachytne sociální síť - motivuje se k samostatnému podnikání	Hospodaření	MEV/FM Dějepis 2, 3 Matematika 3, 4 Informatika 4
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-07)	Postoje: - ví, že ne všichni mají možnost vydělávat a pochopí nutnost přerozdělování prostředků státního rozpočtu - tolerance		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (VO-9-4-11)	Vědomosti: - uvědomuje si nebezpečí korupčního jednání Dovednosti: - uvede příklady korupčního jednání - diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích Postoje: - formuluje vlastní názor na korupční problematiku	Korupce	MEV/K Český jazyk a literatura 4 Dějepis 4
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (VO-9-3-05) - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06)	Vědomosti: - zná zákonitosti tržního mechanismu Dovednosti: - porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků - hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů - uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků - porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků - uvede možnosti různých typů pojištění - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	Finanční gramotnost	VDO/FG Matematika 1,2,3,4 Informatika 1,2,3,4

Občanská výchova

04

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (VO-9-3-04)	- vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz - popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby Postoje: - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu		
Žák (žákyně): - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky (VO-9-5-02) - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů (VO-9-5-03)	- Žák (žákyně): - Vědomosti: - uvědomí si globální rozsah závažných problémů - Dovednosti: - ví, že řešení lze začít od jednotlivce – omezení plýtvání – zmenšení naší ekologické stopy - Postoje: - má pocit sounáležitosti s regiony s nižší životní úrovní	Mezinárodní vztahy, globální svět	- MKV/PS - Dějepis 4 - Zeměpis 1, 2, 3, 4 - Biologie 4 - Fyzika 3

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života	Naše potřeby, majetek a vlastnictví	O2	Práce s literárními ukázkami, diskuse
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Státní symboly, ČR – demokratický stát	O1	Projektová práce, poslech státní hymny
Vztah člověka k prostředí	Čas nezastavíš, cyklus přírody	O1	Seznámení s učebnicí, práce s hádankou, poslech hudební skladby

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vliv rodiny	O2	Dramatizace
Fungování a vliv médií ve společnosti	Státní rozpočet	O4	Práce s denním tiskem
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Cesta k demokracii	O2	Besedy s odborníkem
Stavba mediálních sdělení	Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost	O2	Projektová práce
Korupce	Příčiny, důsledky a prevence korupčního jednání	O3, O4	Projektová práce
Tvorba mediálního sdělení	Nakupujeme	O3	Práce s reklamou
Vnímání autora mediálních sdělení	Komunikace	O2	Hra

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Významné dny a oslavy v průběhu roku, kulturní tradice	O1	Projektová práce, výstavy
Lidské vztahy	V rodině, ve škole, mezi vrstevníky	O2	Diskuse, návštěva PPP, práce
Etnický původ	Spolupráce mezi zeměmi, nadnárodní společenství	O2	Projektová práce, návštěva statutárního města
Multikulturalita	Kultura, víra a náboženství, kam za kulturou	O2	Četba textu s porozuměním, práce s fotografií
Principy sociálního smíru a solidarity	Problémy současného světa, ohrožené životní prostředí	O4	Projektová práce, exkurze, beseda se zástupcem ECK
Obrana vlasti	Problematika kolektivní obrany	O1, O2, O3, O4	Projektová práce

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Rodinné vztahy, rodina – ostrov bezpečí, rodina jako vzor a příklad	O1	Práce s učebnicí, práce s fotografií, čtení textu s porozuměním
Sociální rozvoj	Co jsem, co chci, co mohu	O3	Práce s fotografií, projektová práce
Morální rozvoj	Kultura, víra a náboženství, kam za kulturou	O2	Exkurze, projektová práce

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	I ve škole s pravidly	O1	Samostatná práce do sešitu, diskuse
Občan, občanská společnost a stát	Obec	O1	Práce s fotografií, skupinová práce
Formy participace občanů v politickém životě	Spolupráce a tolerance	O2	Projektová práce
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ústava	O3	Práce s dokumentem
Finanční gramotnost	Hospodaření	O1, O2, O3, O4	Diskuse, projektová práce

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Občanská výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Umění a náboženství	O2	Projektová práce, výstava
Evropa a svět nás zajímá	Politika	O3	Četba denního tisku
Jsme Evropané	Jsem občanem státu	O4	Hra, diskuse
Obrana vlasti	Problematika kolektivní obrany	O1, O2, O3, O4	Projektová práce

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

- předmět je součástí oblasti Člověk a příroda
- formou laboratorních prací je do něj integrována částečně vzdělávací oblast Člověk a svět práce
- je vyučován od prvního ročníku nižšího gymnázia a v každém roce je jeho týdenní hodinová dotace rovná 2 hodinám.
- v prvním a třetím ročníku je ve zmíněné hodinové dotaci zahrnuta rozsahem 0,5 h týdně vzdělávací oblast Člověk a svět práce
- jedna z hodin v týdnu je společná pro celou třídu, druhá je půlená a je věnovaná praktickým cvičením, náročnějším experimentům, laboratorním pracím apod.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- hraje podstatnou roli při objasňování podstaty fyzikálních jevů také v denním životě a zejména v různých technických oblastech
- napomáhá k získávání a využívání poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Při výuce se využívají různé formy a metody práce. Tyto metody se vždy snažíme aktuálně přizpůsobit konkrétní skupině žáků a jejich již získaným kompetencím. Na zřeteli také máme konkrétní výukový a výchovný cíl. Formy také přizpůsobujeme aktuálně dostupnému technickému a softwarovému vybavení učeben. Máme možnost využívat moderní techniku (dataprojektor s počítačem, počítačovou učebnu, interaktivní tabuli, DVD a videopřehrávač). Forma výuky je tedy velmi rozmanitá: výkladové hodiny, frontální práce s demonstračními pomůckami, laboratorní práce, samostatné experimenty studentů, jednoduché virtuální modelování, práce s výukovými programy, softwarovými encyklopediemi a internetem. Snažíme se také výuky zavést heuristické metody práce.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a propojuje informace, používá odbornou terminologii,
- samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace,
- hledá souvislosti mezi získanými poznatky
- provádí pokusy samostatně nebo ve skupině s ostatními spolužáky, vyvozuje závěry a ověřuje pravdivost fyzikálních tvrzení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu např. fyzikální olympiáda, archimediáda a další soutěže (FYZIQ)
- používá zavedené fyzikální veličiny a jejich jednotky, zjednodušující schémata

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák

- provádí základní postupy badatelské práce (nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, zápis měření, vyhodnocení získaných dat)
- se snaží, při volbě vhodných problémů, najít více postupů řešení
- posuzuje řešení problému z hlediska správnosti volby měřicí metody

Kompetence komunikativní

Žák

- pracuje samostatně a konzultuje výsledky své práce s ostatními spolužáky
- ve skupinách komunikuje s ostatními žáky, respektuje jejich názory a diskutuje o problému
- formuluje své myšlenky písemně i ústně
- učí se vystupovat s výsledky své práce před celým kolektivem
- se snaží při obhajování svých řešení používat logické argumenty

Kompetence sociální a personální

- při skupinovém vyučování žák spolupracuje s ostatními členy při řešení problémů
- získává sebedůvěru, pocit zodpovědnosti
- úspěšným řešením konkrétních fyzikálních příkladů a situací z praxe získává pocit sebeuspokojení
- je veden k hodnocení sebe i ostatních

Kompetence občanské

Žák je veden

- k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- k využívání získaných vědomostí v každodenním životě
- k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních lidí, snaží se předcházet úrazům, poskytnout první pomoc při ohrožení zdraví

Kompetence pracovní

Žák

- provádí konkrétní fyzikální pozorování, měření a experimenty
- osvojuje si pracovní postupy při měření s fyzikálními přístroji a zařízeními
- dokáže si samostatně zorganizovat práci, navrhnout konkrétní postup a časové rozvržení práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla a kázeň
- zodpovídá za svěřené pracovní pomůcky a pracovní prostředí

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používané aplikace a služby (např. Word, Excel, Powerpoint, Google Chrome, ...) a umí je využít nejen pro potřeby učení
- je schopen odpovídajícími prostředky vyhledat digitální obsah a kriticky jej posoudit (např. při tvorbě referátů, prezentací apod.)
- používá digitální technologie k provádění složitých či opakujících se výpočtů a činností (např. při zpracovávání laboratorních protokolů)
- se seznamuje s činností nových technologií a umí posoudit jejich přínos
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat (např. zálohování výsledků měření)

Vzdělávací oblast předmětu

Fyzika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (F-9-1-02) - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici (F-9-2-03)	Žák (žákyně): - rozliší na příkladech těleso a látku - popíše vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že látky jsou tvořeny neustále se pohybujícími a vzájemně na sebe působícími částicemi (difúze), provede experiment - porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné - posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí - rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa - změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek - uvede přibližnou charakteristiku jednotky Newton - používá násobky této jednotky - popíše gravitační sílu jako sílu, která tělesa přitahuje k Zemi - určí pomocí olovnice svislý směr a pomocí vodováhy směr vodorovný - charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - porovná velikost gravitační síly působící na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od země	Stavba látek pevné, kapalné a plynné skupenství vlastnosti látek a těles Síly a silová pole vzájemné působení těles síla měření síly gravitační síla, gravitační pole	Chemie O2 Složení látek a chemická vazba	

Fyzika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní (F-9-6-04)	Žák (žákyně): ♦ zelektrizuje těleso ♦ ověří existenci kladného a záporného náboje ♦ určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit ♦ ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na elektricky nabitě těleso ♦ popíše složení atomu ♦ uvede, čím se liší atomy různých prvků ♦ uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu ♦ určí (na základě znalosti počtu elektronů a protonů), zda jde o kladný, záporný iont nebo o neutrální atom ♦ předpoví, která tělesa jsou přitahována magnetem ♦ popíše části magnetu ♦ rozliší pojmy přírodní a umělý magnet ♦ určí vzájemné působení dvou magnetů ♦ ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí magnetky ♦ objasní pojem magnetické indukční čáry ♦ ukáže magnetizaci látky ♦ rozlišuje magneticky tvrdou a měkkou látku ♦ stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země ♦ objasní princip kompasu a používá ho	elektrické vlastnosti látek elektrická síla, elektrické pole látek a těles Model atomu Síly a silová pole magnetické vlastnosti látek magnetická síla, magnetické pole magnetické pole Země	Chemie O2 Složení látek a chemická vazba Zeměpis	

Fyzika				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa (F-9-1-01) - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (ČSP-9-6-01) - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty (F-9-1-03)	Žák (žákyně): - fyzikální veličina - číselná hodnota a jednotka veličin - změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky - změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu - zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) - uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotku hmotnosti - změří čas a zapíše výsledek - uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky - vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek - uvede jednotky teploty - objasní pojem termograf - předpoví, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší - předpoví, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší - popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů	Měření fyzikálních veličin fyzikální veličina, číselná hodnota a jednotka veličin měření délky pevného tělesa měření objemu tělesa měření hmotnosti tělesa měření času měření teploty tělesa		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů (F-9-1-04) - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02)	Žák (žákyně): - stanoví hustotu jako hmotnost jednotkového objemu látky - uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty - vyhledává hustotu látek v tabulkách - používá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem látky při řešení problémů a úloh - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu	Hustota látky výpočet hustoty látky výpočet hmotností látek výpočet objemu látky	Chemie O2 úvod do studia chemie
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu (F-9-6-01) - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-03) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05) využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní (F-9-6-04) dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04)	- sestaví jednoduchý elektrický obvod - zakreslí schéma zapojení - ověří, která tělesa jsou elektrickými izolanty a vodiči - sestaví obvod s paralelním a sériovým zapojením žárovek uvede, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá uvede příklady tepelných spotřebiče vysvětlí pojem zkrat objasní princip pojistky uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole popíše cívku, schéma cívky znázorní průběh magnetického pole v okolí cívky indukčními čarami, označí severní a jižní pól cívky popíše princip galvanometru, uvede schematickou značku galvanometru určí, jaké bude magnetické pole při větším proudu uvede příklady využití elektromagnetu v praxi objasní princip elektrického zvonku objasní vedení elektrického proudu ve vodném roztoku uvede základní pravidla bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči seznámí se s první pomocí při úrazu elektrickým proudem	Elektrický obvod vodiče a izolanty jednoduchý elektrický obvod a jeho hlavní součásti schématické značky tepelné elektrické spotřebiče magnetické pole elektrického proudu proud v kapalinách a plynech bezpečné zacházení s elektrickým zařízením	O1 Informatika, počítačová grafika Chemie O3 Redoxní reakce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu (F-9-2-01) - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles (F-9-2-02) - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici (F-9-2-03)	Žák (žákyně): - objasní pohyb a klid tělesa jako stálost polohy tělesa vůči jinému tělesu - na konkrétních příkladech pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - objasní pojem trajektorie - rozliší mezi trajektorií a dráhou - uvede, jak dráhu značíme a v jakých jednotkách ji určíme - změří dráhu tělesa a zapíše výsledek - podle tvaru trajektorie určí, jedná-li se o pohyb přímočarý či křivočarý - popíše pohyb posuvný a otáčivý - rozezná, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - převéde rychlost uvedenou v jedné jednotkách na jednotky druhé - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného směru - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil opačného směru - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí velikost výslednice sil - určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru	Pohyb tělesa klid a pohyb tělesa trajektorie a dráha druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb rychlost při rovnoměrném pohybu průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Skládání a rozkládání sil skládání dvou sil stejného směru skládání dvou sil opačného směru skládání dvou a více sil různého směru	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici (F-9-2-03)	Žák (žákyně): - rozloží graficky gravitační sílu na nakloněné rovině a objasní účinky jednotlivých složek - charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - objasní podstatu 1. pohybového zákona a použije jeho znalost k objasnění běžných situací - objasní podstatu 2. pohybového zákona a použije jeho znalost k objasnění běžných situací - objasní podstatu 3. pohybového zákona a použije jeho znalost k objasnění běžných situací - určí rameno síly, je-li dáno působíště působící síly a osa otáčení - použije vztah pro moment síly $M=F \cdot r$ - vyjádří podmínku rovnováhy na páce pomocí momentu sil, uvede příklady užití páky v praxi, objasní princip vážení na rovníramenných vahách - vyjádří podmínku rovnováhy na kladce pomocí momentu sil - porovná kladku (volnou, pevnou) a kladkostroj - charakterizuje tlakovou sílu - používá vztah pro výpočet tlaku a zná jednotku tlaku a její násobky - rozliší tlak a tlakovou sílu - na praktických příkladech uvede, jak je možné zvětšit, zmenšit tlak a jak se to využívá v praxi	nakloněná rovina těžiště Pohybové zákony První Newtonův zákon Druhý Newtonův zákon Třetí Newtonův zákon Otáčivé účinky síly účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy páka – rovnovážná poloha, užití, rovníramenné váhy pevná a volná kladka Tlaková síla a tlak tlaková síla, tlak tlak v praxi	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů (F-9-3-01)	Žák (žákyně): - používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - měří velikost třecí síly, zapíše a uvede jednotky - na konkrétních příkladech uvede, jak můžeme třecí sílu zvětšit, zmenšit - využívá skutečnost, že odpor prostředí souvisí s tvarem obtékaného tělesa - objasní podstatu Pascalova zákona - objasní využití Pascalova zákona v hydraulických zařízeních - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimédova zákona - vyvodí, zda se těleso ponoří, poplave nebo se bude v kapalině vznášet - charakterizuje atmosférický tlak - objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu - uvede, jak se mění tlak v atmosféře s nadmořskou výškou - určí tzv. normální atmosférický tlak - objasní pojem: vztlková síla v atmosféře, uvede příklady praktického využití vztlakové síly - určí (porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického), zda je v nádobě podtlak či přetlak - uvede, k čemu se používá manometr, popíše, jak funguje	Tření třecí síla měření třecí síly tření v praxi odpor prostředí Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon hydraulické zařízení účinky gravitační síly na kapalinu vztlková síla Archimédův zákon plování, potápění a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině mechanické vlastnosti plynů atmosférický tlak měření a změny atmosférického tlaku vztlková síla v atmosféře Země tlak plynu v uzavřené nádobě manometr	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (F-9-4-01)	Žák (žákyně): - uvede hlavní jednotku práce (Joule) a výkonu (Watt), některé jejich díly a násobky - při řešení problémů a úloh používá vztahy: $W = F \cdot s$, $P = \frac{W}{t}$ - rozliší případy, kdy těleso práci nekoná - porovná velikost vykonané práce při zvedání těles jednoduchými stroji - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - posoudí, jak dané zařízení pracuje hospodárně, určí účinnost zařízení - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa - při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové gravitační energie tělesa: $E_p = m \cdot g \cdot h$ - porovnává velikost pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí či hmotností - v konkrétních příkladech na pohyb tělesa v gravitačním poli Země určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie na konkrétních příkladech v běžném životě - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - předpoví změnu vnitřní energie ze změny teploty tělesa - v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně	Práce, energie, teplo mechanická práce, výkon, účinnost pohybová energie tělesa polohová energie tělesa přeměna pohybové a polohové energie tělesa vnitřní energie tělesa	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03)	Žák (žákyně): - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - charakterizuje teplo jako energii, kterou těleso přijímá nebo odevzdává při tepelné výměně - rozliší tepelný vodič a izolant a navrhne jejich praktické využití - popíše princip ústředního topení - vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek - určí velikost tepla přijatého či odevzdaného při tepelné výměně, změří velikost tepla pomocí kalorimetru - vymezí možnosti využití sluneční energie – sluneční kolektory - rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace) ve svém okolí i v přírodě - určí skupenské teplo tání tělesa - vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh - objasní závislost teploty varu na okolním tlaku a uvede příklad využití v běžném životě - vyhledá v tabulkách teplotu tání a teplotu varu - vymezí podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin - objasní jevy v přírodě, které souvisí se změnou skupenství (anomálie vody, rosa, mlha, jinovatka, námraza na oknech)	tepelná výměna teplo a jeho jednotka měrná tepelná kapacita Práce, energie, teplo změny skupenství látek: tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace teplota tání, varu	Chemie O3 Termochemie a kinetika Přírodopis Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-03) - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu (F-9-6-01) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí (F-9-6-02)	Žák (žákyně): - uvede hlavní jednotku elektrického náboje - rozhodne (na základě znalostí druhu náboje), zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - rozhodne (ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici), kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o elektroneutrální atom - rozliší pokusem vodič a izolant - objasní podstatu elektrostatické indukce - uvede, ve kterých případech hovoříme o polarizaci izolantu - popíše elektrické pole pomocí siločar - sestaví jednoduchý i rozvětvený elektrický obvod podle schématu a určí, kdy daným obvodem prochází proud - zapojí do obvodu ampérmetr a voltmetr a změří elektrický proud a napětí - objasní podstatu Ohmova zákona a využívá ho při řešení úloh z praxe - určí elektrický odpor vodiče (spotřebiče) - experimentálně ověří, že elektrický odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou vodiče a jeho teplotou a zmenšuje se se zvětšujícím obsahem jeho průřezu - určí z velikosti měrného elektrického odporu materiály, které mají malý elektrický odpor, a naopak a uvede jejich praktické využití - objasní podstatu reostatu a na příkladech ukáže jeho použití (regulace proudu a dělič napětí) - určí výsledné napětí, proud a elektrický odpor spotřebičů spojených sériově a paralelně - vypočítá příkon elektrického spotřebič podle vztahu $P = U \cdot I$ - vysvětlí význam údaje o příkonu na elektrickém štítku spotřebiče z hlediska spotřeby elektrické energie v domácnosti - zjistí průměrnou denní spotřebu elektrické energie ve vlastní domácnosti a navrhne možnosti úspory energie	Elektrické jevy elektrické vlastnosti látek vodič a izolant v elektrickém poli siločáry elektrického pole elektrický obvod elektrický proud a napětí elektrický odpor vodiče elektrický odpor vodiče elektrická práce a energie elektrický příkon a výkon	Chemie O3 Redoxní reakce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku (F-9-5-01) - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí (F-9-5-02)	Žák (žákyně): - uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu - charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso, které vyvolá v daném prostředí vnímatelný rozruch - zjistí a porovná rychlost zvuku v jednotlivých prostředí a využije těchto poznatků pro řešení problémových úloh - popíše vznik tónu a experimentálně ověří, na čem závisí výška tónu - vysvětlí vznik ozvěny a dozvuku a objasní jejich význam v běžném životě (sonar, akustika sálů) - vysvětlí, jak vnímá naše ucho zvuk - popíše vlastnosti infrazvuku a ultrazvuku a seznámí se s jejich využitím v praxi - vyhledá si hladinu zvuku, která může poškodit sluch člověka a porovná ji s běžnými druhy zvuků ve svém okolí - navrhne, jak se lze před hlukem chránit	Zvukové jevy periodické děje, kmitavý pohyb podstata vzniku zvuku šíření zvuku prostředím rychlost zvuku tón, výška tónu, frekvence zvuku infrazvuk a ultrazvuk odraz zvuku ucho jako přijímač zvuku hlasitost a hluk	Přírodopis (ucho) EVV (ochrana před hlukem)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní (F-9-6-04) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí (F-9-6-02) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04)	Žák (žákyně): - porovná magnetické pole tyčového magnetu, Země a cívky s proudem - ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní grafický průběh indukčních čar - experimentálně ověří vlastnosti magnetického pole elektromagnetu - zkoumá působení magnetického pole na cívku s proudem - objasní využití cívky s proudem v měřicích přístrojích a stejnosměrných elektromotorech - objasní princip elektromagnetické indukce a prokáže ji vhodným experimentem - popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) - popíše časový průběh střídavého proudu - určí periodu, frekvenci a amplitudu střídavého proudu a napětí - sestaví transformátor a ověří jeho činnost - používá s porozuměním transformační vztah - uvede příklady použití transformátoru v praxi - popíše rozvodnou elektrickou síť - popíše význam a složení galvanického článku - charakterizuje vedení elektrického proudu v kapalinách (jako usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) - ochrana před úrazem elektrickým proudem - první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Elektromagnetické jevy magnetické pole cívky s proudem elektromagnet působení magnetického pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce Střídavý proud vznik střídavého proudu měření střídavého proudu a napětí transformátor rozvodná elektrická síť Vedení proudu v kapalinách a plynech Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	Chemie O3 Redoxní reakce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-03) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh (F-9-6-05)	Žák (žákyně): - charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích (jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr) - popíše vlastnosti polovodiče typu P a typu N - zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru - změří voltampérovou charakteristiku diody v propustném směru a porovná ji s voltampérovou charakteristikou rezistoru - vysvětlí užití polovodičové diody v usměrňovači - rozpozná v jednoduchých případech přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě - objasní pojmy jaderná energie, jaderná síla - určí, co udává protonové a nukleonové číslo - uvede příklady přirozených a umělých radionuklidů - vysvětlí pojem řetězová reakce - vysvětlí princip jaderného reaktoru a jaderné elektrárny - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo, odliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží, - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla, objasní pojem světelný paprsek, uvede vlastnosti rychlosti světla - objasní vznik stínu, objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí, objasní pojem optické rozhraní	Vedení elektrického proudu v polovodičích polovodiče typu N a P polovodičová dioda Energie a její přeměny druhy energií a jejich přeměny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie jaderná energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením e přirozené radionuklidy, štěpení jader uranu, řetězová reakce jaderný reaktor, jaderná elektrárna Přímocaré šíření světla světelné zdroje světelný paprsek, rychlost světla stín, zatmění Slunce, Měsíce rychlost světla, optické prostředí	Chemie O4 Energetika chemických reakcí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami (F-9-6-06) ♦ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet (F-9-7-01)	Žák (žákyně): ♦ vysvětlí zákon odrazu světla ♦ aplikuje zákon odrazu světla k vysvětlení zobrazení rovinným zrcadlem ♦ rozpozná duté a kulové zrcadlo aplikuje zákon odrazu světla k vysvětlení zobrazení kulovým zrcadlem ♦ určí, zda nastává lom ke kolmici či od kolmice ♦ charakterizuje pojem mezní úhel ♦ vysvětlí úplný odraz ♦ rozpozná spojku a rozptylku ♦ popíše chování paprsků význačných směrů a aplikuje tuto znalost k objasnění principu zobrazení tenkou čočkou ♦ objasní krátkozrakost a dalekozrakost a princip jejich korekce ♦ objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem ♦ vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami ♦ objasní vliv gravitačního pole na pohyb těles sluneční soustavy ♦ objasní střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce ♦ uvede rozdíly mezi hvězdou a planetou	Odraz a lom světla na rozhraní dvou prostředí odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí zobrazení rovinným zrcadlem zobrazení kulovým zrcadlem Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí, úplný odraz zobrazení lomem tenkou čočkou průchod paprsků význačných směrů optické vlastnosti oka optické přístroje rozklad světla optickým hranolem Vesmír sluneční soustava pohyb těles sluneční soustavy Slunce, Země, Měsíc hvězdy	Přírodopis oko

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Fyzika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života	Změny skupenství	O3	integrováno do předmětu
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Rozpínavost plynů – nebezpečnost zbraní hromadného ničení, chemických havárií	O1	integrováno do předmětu
	Jaderná fyzika – tepelná, jaderná elektrárna, další zdroje energie	O4	integrováno do předmětu
Vztah člověka k prostředí	Těžiště – silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích	O1	integrováno do předmětu
	Elektromagnetické záření – nebezpečné záření a ochrana před ním	O4	integrováno do předmětu

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Fyzika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občan, občanská společnost a stát	Rychlost – omezení rychlosti na silnicích, bezpečnost silničního provozu, ochranná pásma v okolí chemických továren a jaderných elektráren	O2	integrováno do výuky

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Fyzika

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Magnetické vlastnosti látek (princip buzoly a kompasu, orientace v terénu)	O1	praktické cvičení v terénu
Evropa a svět nás zajímá	Významné vynálezy, slavní učenci	O1–O4	integrováno do předmětu
	Mechanické vlastnosti kapalin – ničivá síla vodního živlu	O2	integrováno do předmětu
	Vesmír – planeta Země jako součást vesmíru	O4	integrováno do předmětu

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a svět práce, který žákovi umožňuje poznávání přírody a přírodních zákonitostí, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Žák se učí poznávat vybrané chemické látky a chemické reakce, rozlišovat příčiny chemických dějů, podmínky jejich průběhu, předvídat je a domýšlet souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vyučovacím předmětu chemie se žák učí na konkrétních příkladech chápat dopad některých činností člověka na okolí a přírodu, zvažovat a navrhopvat způsoby, jak minimalizovat negativní dopady lidských aktivit na životní prostředí. Učí se různým metodám poznávání přírodních faktů prostřednictvím pozorování a experimentování. Dále se učí zpracovávat informace a využívat je k dalšímu učení.

Součástí předmětu chemie jsou laboratorní cvičení z chemie, kde se u žáků výrazně rozvíjejí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, správně je interpretovat a chápat v širších souvislostech včetně jejich praktického využití. Žáci se učí dodržovat základní pravidla bezpečné práce s vybranými chemikáliemi a umět poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího stupně 8-letého gymnázia v O2., O3. a O4. ročníku.

Vyučuje se:

- v O2. ročníku 2 hodiny týdně, z toho je jedna hodina věnována laboratorním cvičením
- v O3. ročníku 2 hodiny týdně (bez laboratorních cvičení)
- v O4. ročníku 3 hodiny týdně, z toho jedna hodina je věnována laboratorním cvičením. Organizačně probíhají laboratorní cvičení vždy jednou za dva týdny ve dvouhodinovém bloku.

Vyučovací předmět chemie je vyučován v odborných učebnách chemie (14, 16) vybavených demonstračním stolem, PSP, projekčním zařízením (datapojektor), jen výjimečně v kmenových učebnách. Výuka probíhá obvykle formou vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů, exkurzí, videoukázek, referátů, demonstračních pokusů ...

V hodinách laboratorních cvičení jsou žáci rozděleni do dvou skupin s maximálně 16 žáky. V chemické laboratoři žáci pracují většinou ve dvoučlenných skupinách. Laboratorní cvičení z chemie je vyučováno výhradně ve školní chemické laboratoři (12), vybavené laboratorními stoly s potřebnými pomůckami a chemikáliemi. Chemické látky jsou řádně označeny a zabezpečeny proti neoprávněnému použití. Žáci jsou poučeni o správném nakládání s chemickými látkami a pracují pouze s těmi chemickými látkami, které jsou povoleny pro používání žákům daného věku v rámci přípravy na povolání – v souladu s platnými zákony a vyhláškami o chemických látkách a chemických přípravcích. Pracují vždy pod dohledem osoby způsobilé k této činnosti dle platných zákonů a vyhlášek.

Laboratorní cvičení z chemie významně doplňují a rozvíjejí učivo probírané v hodinách chemie. Zde žáci získávají manuální zručnost a dovednosti pro práci se sklem, dalšími pomůckami a chemikáliemi. Učí se bezpečnému a zodpovědnému zacházení s chemickými látkami a pomůckami, pracovat tak, aby nepoškodili zdraví své ani zdraví spolužáků. Posilují

své vztahy s ostatními při práci ve skupinách. Dále ověřují své teoretické znalosti z chemie i běžného života prakticky.

V předmětu chemie jsou plněna tato průřezová témata: **Environmentální výchova** (tématické okruhy: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), **Osobnostní a sociální výchova** (tématické okruhy: Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj) a **Mediální výchova** (Tématické okruhy: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Tvorba mediálního sdělení).

Předmět chemie svým charakterem a obsahem přesahuje do dalších vzdělávacích předmětů, zejména fyziky, biologie, matematiky... a využívá znalosti a dovednosti získané v těchto předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák:

- získává samostatně informace o nových poznatcích v oblasti chemie a environmentální výchovy
- utváří si představu o procesech probíhajících v přírodě na základě pozorování chemických látek a jejich reakcí
- uvažuje o propojení problematiky chemie a environmentální výchovy (chemických látek, dějů, procesů) s běžným životem a motivuje se tak pro další učení
- posuzuje věrohodnost informací a zpracovává je z hlediska důležitosti a objektivity, využívá je k dalšímu učení a vytváření postojů a hodnot ve vztahu k životnímu prostředí
- správně užívá chemické termíny, vzorce a názvy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich správné závěry

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák:

- využívá poznatků získaných v jiných oborech (fyzika, biologie, matematika,...) při řešení problematiky týkající se chemie a environmentální výchovy
- aplikuje a hodnotí různé postupy práce v laboratoři a odhaduje rizika s nimi spojená, a to i ve vztahu k životnímu prostředí
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní poznatky s ohledem na praktický život
- formuluje problémy týkající se jeho chemického a environmentálního vzdělávání i ve vztahu k běžnému životu
- volí vhodné postupy při samostatném řešení problémů, užívá logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá všech dostupných prostředků komunikace pro zpracování vybraných problémů a posuzuje vhodnost zvolených informačních zdrojů
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory logicky, vyjadřuje se výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- stručně a jednoznačně formuluje (písemně i ústně) výsledky svých experimentů a řešení problémů
- obhazuje výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů, přijímá jiný názor případně i kritiku

Kompetence sociální a personální

Žák:

- kooperuje v rámci skupiny při řešení zadaného úkolu
- profiluje se v rámci skupiny s ohledem na své schopnosti a možnosti při řešení zadaného problému
- uvažuje o ovlivnění zdraví vlastního i zdraví ostatních při práci s vybranými chemickými látkami
- uvědomuje si vliv chemických látek přítomných v okolním prostředí (ovzduší, potraviny, voda,...) na zdraví své i zdraví ostatních lidí
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, přispívá k diskuzi ve skupině, efektivně spolupracuje s druhými na řešení daného úkolu
- respektuje různá hlediska a čerpá poučení z názoru druhých

Kompetence občanské

Žák:

- vytváří si představu o chování svém i ostatních v nestandardních situacích (požár, zamoření nebezpečnou látkou), jež mohou vzniknout v chemických laboratořích i při ekologických haváriích
- uvažuje o vlivu vybraných skupin chemických látek na životní prostředí a vyvozuje z toho závěry pro jednání ve svém osobním životě
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti - zvláště podrobně jsou prodiskutována tato témata: kyselé deště (příčiny jejich vzniku, možnosti eliminace jejich negativních důsledků pro životní prostředí), skleníkový efekt a globální oteplování Země (příčiny vzniku, vliv činnosti člověka na obsah skleníkových plynů v atmosféře), ozonová díra (příčiny vzniku, výskyt, možné důsledky pro život člověka), automobilismus (diskuze o negativních důsledcích, nárůst automobilismu, alternativní pohonné hmoty), umělá hnojiva (důsledky nadměrného používání hnojiv, eutrofizace povrchových vod, kontaminace podzemních vod), těžké kovy (problematika toxických odpadů a recyklace druhotných surovin).

Kompetence pracovní

Žák:

- volí nejvhodnější způsob experimentu a zpracování získaných dat
- pracuje podle pravidel bezpečnosti práce s ohledem na ochranu zdraví při práci a s ohledem na životní prostředí
- používá bezpečně a správně chemické pomůcky, vybavení a chemické látky, dodržuje pravidla, plní povinnosti a přistupuje k výsledkům pracovní činnosti také z hlediska ochrany životního prostředí
- bezpečně zachází s chemickými látkami a laboratorními pomůckami, dodržuje zásady bezpečnosti práce a povinnosti z těchto zásad vyplývající
- osvojuje si základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami
- dbá při provádění experimentů na zdraví své i ostatních spolužáků, pracuje kvalitně a efektivně, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používané aplikace a služby (např. Word pro tvorbu referátů, PowerPoint pro tvorbu prezentací) a umí je využít nejen pro potřeby učení
- je schopen odpovídajícími prostředky vyhledat digitální obsah a kriticky jej posoudit (např. při tvorbě referátů, prezentací apod.)
- používá digitální technologie při zpracovávání laboratorních protokolů

Vzdělávací oblast předmětu

Chemie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - určí společné a rozdílné vlastnosti látek (CH-9-1-01) - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí (CH-9-1-02) - rozlišuje směsi a chemické látky (CH-9-2-01)	Žák (žákyně): - uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé chemické látky podle jejich různých vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů - uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam R- vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - použije správně pojmy: složka roztoku, rozpustěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	1. Úvod do studia chemie Charakteristika a význam chemie Látky a tělesa Vlastnosti látek Pozorování a měření Pokus a bezpečnost při školních pokusech a první pomoc při úrazu v laboratoři 2. Směsi Směsi v přírodě Směsi různorodé a stejnorodé	OSV/OR OSV/MR Fyzika Matematika	

Chemie		02	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení (CH-9-2-02) - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek směsí v praxi (CH-9-2-03) - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu (CH-9-2-04) - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe (CH-9-7-02)	Žák (žákyně): - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života - vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí - rozpozná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství - vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - zjistí a uvede příklady znečišťování vody v přírodě i v domácnosti - navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody - uvede základní složky obsažené ve vzduchu - popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - zjistí a uvede příklady znečišťování vzduchu v přírodě i v domácnosti - navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vzduchu - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů	2. Směsi Roztoky nasycené a nenasycené Rozpustnost látek Složení roztoku, hmotnostní zlomek Dělení směsí. Filtrace, destilace, krystalizace, sublimace 3. Voda Oběh vody v přírodě Voda: destilovaná, pitná, odpadní Úprava vody, výroba pitné vody Čistota vody 4. Vzduch Vzduch: složení, vlastnosti Čistota ovzduší: teplotní inverze, smog, ozonová vrstva Plamen, oheň, požár, hořlavina Hašení plamene	EVO/PŽ EVO/LA EVO/ČP MEV/MR MEV/KČ Biologie EVO/PŽ EVO/LA EVO/ČP MEV/MR Biologie

Chemie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech (CH-9-3-01) - orientuje se v PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti (CH-9-3-02)	Žák (žákyně): - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - vysvětlí, co udává protonové číslo - popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů - vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - odvodí složení chemické látky ze vzorce a z modelu molekuly chemické sloučeniny - rozliší chemickou značku a chemický vzorec sloučeniny - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů - zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	5. Složení látek a chemická vazba Molekuly, atomy Jádro atomu, protony, neutrony, protonové, nukleonové číslo, nuklidy, izotopy Elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty Chemické prvky Molekuly, ionty Chemická vazba polární, nepolární Chemické prvky a chemické sloučeniny 6. Chemické prvky Kovy (Fe, Al, Cu, Zn, Ag, Au, Na, K, Pb, Sn, Hg) Slitiny kovů (bronz, mosaz, pájka) Nekovy (H, O, N, X, S, C, P, vzácné plyny) Polokovy (Si) PSP, periodický zákon, periody, skupiny	Fyzika EVO/LA MEV/MR	

Chemie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt – schéma pokusu (ČSP-9-1-04) - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s chemikáliemi a chemickými pomůckami, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (ČSP-9-6-01) - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02) - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03) - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05)	Žák (žákyně): - provádí montáž a demontáž jednoduché chemické aparatury v rámci laboratorních cvičení - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - plánuje a organizuje samostatně i v týmu praktickou činnost - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy při práci v chemické laboratoři - pojmenuje správně základní chemické pomůcky - sestaví podle nákresu správně jednoduchou chemickou aparaturu - provede jednoduchý chemický pokus a pozorované změny správně vyhodnotí - zpracuje protokol, provede vyhodnocení pokusu a zformuluje závěr - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy při práci v chemické laboratoři	Práce s technickými materiály <i>Laboratorní cvičení:</i> filtrace, sublimace, vyvíjení plynů nad vodou, odpařování, krystalizace,... Práce s laboratorní technikou Laboratorní cvičení Základní laboratorní techniky (filtrace, sublimace, krystalizace, chromatografie,...) Práce s chemickým sklem, chemickými pomůckami a chemickými látkami povolenými pro žáky do 15 let (dle platných zákonů a vyhlášek) Práce s chemickými vahami a chemickým odměrným sklem	OSV/OR OSV/SR OSV/MR OSV/OR OSV/SR OSV/MR	

Chemie			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost (CH-9-1-02) - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání (CH-9-4-01) - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03) - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01)	Žák (žákyně): - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapiše chemickými rovnicemi vybrané jednoduché reakce - přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek - vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ - vypočítá úlohy s užitím chemických rovnic - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam NaCl - určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech - zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy	1. Chemické reakce a jejich zápis Chemické reakce, chemické sloučeniny Výchozí látky, reakční produkty Zákon zachování hmotnosti Látkové množství, molární hmotnost Relativní atomová a molekulová hmotnost, molární objem Výpočty ze vzorců a z rovnic 2. Dvoupvrkové sloučeniny Oxidační číslo, názvosloví oxidů Oxidy: SO₂, NO, NO₂, CaO, CO, CO₂, SiO₂, Al₂O₃ Skleníkový efekt Názvosloví halogenidů Halogenidy: NaCl, KCl, AgBr, CaF₂ Názvosloví sulfidů Sulfidy: PbS, ZnS Sulfan Srážecí reakce	OSV/OR Matematika MEV/MR EVO/ČP EVO/LA Biologie

Chemie				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01) ♦ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost (CH-9-2-02) ♦ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01) ♦ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi (CH-9-5-02)	Žák (žákyně): ♦ popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ♦ zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy ♦ vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet ♦ posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí ♦ popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ♦ zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy ♦ posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí ♦ rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem ♦ uvede pravidla první pomoci při zasažení kyselinami a zásadami ♦ zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy	3. Kyseliny a hydroxidy Názvosloví kyselin Kyseliny: HCl, H₂SO₄, HNO₃, H₃PO₄ Síla kyselin Kyselé deště Výroba kyselin Hydroxidy: NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NH₃ Názvosloví hydroxidů 4. pH pH, indikátory pH Štěpení kyselin a zásad ve vodných roztocích První pomoc	OSV/OR EVO/ČP Biologie Fyzika EVO/ČP Biologie Fyzika	

Chemie				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01) ♦ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu (CH-9-4-02) ♦ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu (CH-9-4-02) ♦ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03)	Žák (žákyně): ♦ popíše neutralizaci roztoků kyselin a hydroxidů ♦ uvede názvy a vzorce výchozích látek a reakčních produktů a zapíše tyto reakce chemickými rovnicemi ♦ rozliší, které látky patří mezi soli ♦ zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců názvy ♦ uvede příklady uplatnění solí v praxi ♦ uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí ♦ popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv ♦ vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou ♦ rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermní a které endotermní ♦ uvede základní faktory ovlivňující průběh chemické reakce a její rychlost ♦ vysvětlí pojmy oxidace a redukce ♦ určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce ♦ popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam ♦ rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití ♦ vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany železných výrobků před korozí	5. Soli Neutralizace a její význam Příprava solí Názvy a vzorce síranů, dusičnanů a uhličitánů Vlastnosti solí Využití solí (hnojiva, stavební pojiva, keramika) 6. Termochemie a kinetika Exotermní a endotermní reakce Faktory ovlivňující průběh chemických reakcí Katalyzátory Látková koncentrace, výpočty Rychlost chemické reakce 7. Redoxní reakce Oxidace a redukce Výroba železa a oceli Elektrolýza Galvanické články, akumulátory Koroze Řada reaktivity kovů Výroba látek elektrolyticky: Al, Cl₂, H₂, NaOH	EVO/ČP EVO/LA Fyzika Biologie Matematika EVO/LA Fyzika	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (CH-9-6-01) - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy (CH-9-6-02) - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy (CH-9-6-02) - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech (CH-9-3-01)	Žák (žákyně): - rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky - uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - uvede příklady fosilních paliv a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně plynové kahany při školních experimentech - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požárů, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - rozliší exotermní a endotermní reakce, z termochemické rovnice určí molární teplo reakce - popíše složení atomu - používá pojmy izotop, radioizotop - rozliší záření α, β, γ - posoudí nebezpečnost radioaktivního záření a způsoby ochrany před zářením - uvede způsoby získávání energie z obnovitelných zdrojů	1. Uhlovodíky Alkany: C1-C4 Alkeny: C2 Alkyny: C2 Areny: benzen, naftalen Základy názvosloví uhlovodíků 2. Surovinová základna organické chemie Uhlí, ropa, zemní plyn Vyráběná paliva Karbonizace uhlí Krakování ropy Syntézní plyn, bioplyn 3. Energetika chemických reakcí Termochemické rovnice, molární teplo reakce Stavba atomu (jádro, obal) Radioizotopy, štěpení jader Jaderné záření Jaderná energie a termonukleární reakce Energie z obnovitelných zdrojů	OSV/OR EVO/ŽP EVO/LA EVO/ČP EVO/ŽP EVO/LA EVO/ČP Fyzika

Chemie		04	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (CH-9-6-03) - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03) - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů (CH-9-6-04)	Žák (žákyně): - rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - zapiše vzorce methanolu, ethanolu a fenolu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - zapiše vzorce kyseliny mravenčí, octové, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace, rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí - zapiše vzorce formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání - orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy - uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - rozliší tuky, uvede zdroje těchto látek pro člověka, posoudí různé druhy potravin z hlediska zásad zdravé výživy - rozliší bílkoviny, uvede zdroje těchto látek pro člověka, posoudí různé druhy potravin z hlediska zásad zdravé výživy - posoudí vliv katalyzátorů na průběh reakcí, uvede příklady nejznámějších enzymů, vitamínů a hormonů, posoudí jejich účinky na děje probíhající v organismu - vysvětlí význam nukleových kyselin pro tvorbu bílkovin - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady - posoudí různé druhy potravin z hlediska zásad správné výživy	4. Deriváty uhlovodíků Uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina Halogenderiváty (chlorethan, freony, vinylchlorid, teflon) Kyslíkaté deriváty: Alkoholy (C1, C2, ethylenglykol, glycerol) Kyseliny (C1, C2, palmitová, stearová a olejová) Esterifikace Aminokyseliny Karbonylové sloučeniny: aldehydy (C1, C2), ketony (aceton) Makromolekulární látky (PE, PP, PS, PVC) Polyamidová a polyesterová vlákna 5. Biologicky významné látky Sacharidy (glukosa, sacharosa, glykogen, škrob, celulosa) Fotosyntéza Tuky: ztužování tuků, mýdla, saponáty Bílkoviny 6. Biokatalyzátory a nukleové kyseliny Enzymy, vitamíny, hormony Nukleové kyseliny Biotechnologie Hlavní složky potravy	EVO/LA EVO/ČP EVO/LA MEV/KČ Biologie EVO/ČP Biologie

Chemie				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi (CH-9-7-01) - orientuje se v přípravě a využívání látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03) - orientuje se v přípravě a využívání látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (CH-9-7-03)	Žák (žákyně): - doloží na příkladech význam chemických výrob - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, - uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek - zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje konzument - uvede významné přídatné látky v potravinách: konzervanty, umělá sladidla, barviva - uvede rozdíl mezi pojmy emise a imise, posoudí ochranu životního prostředí vzhledem ke znečišťování prostředí - uvede příklady volně prodávaných i předepisovaných léků a pravidla pro jejich užívání	7. Chemie ve společnosti Chemizace, chemické výrobky Suroviny, druhotné suroviny Chemická výroba, chemický průmysl 8. Chemicky významné látky Otravné a jedovaté látky Látky výbušné a hořlavé Zásady chování při úniku nebezpečných látek Detergenty Drogy Potraviny, konzervace potravin Emise, imise, ochrana životního prostředí Fáze chemických výrob, automatizace, bezodpadové technologie Léčiva	EVO/LA EVO/ČP OSV/MR MEV/KR EVO/ČP EVO/LA MEV/MR Biologie	

Chemie				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-4-04) - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model chemické sloučeniny (ČSP-9-2-01) - provádí montáž a demontáž jednoduchých modelů molekul s využitím stavebnice (ČSP-9-2-03) - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (ČSP-9-6-01) - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02) - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03) - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05)	Žák (žákyně): - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - uvede základní principy nakládání s domácími odpady – třídění a minimalizace odpadů - uvede příklady ekologické likvidace domácího odpadu a porovná s vlastními zkušenostmi ze svého okolí - posoudí na základě modelu chemické sloučeniny prostorové tvary jednoduchých molekul - provede podle návodu montáž i demontáž modelů chemických sloučenin s využitím stavebnice Molekulové modely - používá správně základní chemické pomůcky - sestaví podle nákresu správně chemickou aparaturu - provede chemický pokus a pozorované změny správně vyhodnotí - provede neutralizační titraci a vyhodnotí výsledky - provede důkazové reakce prvků a vybraných organických sloučenin - provede důkaz vybraných biologicky významných látek - zpracuje protokol, provede vyhodnocení pokusu a zformuluje závěr - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy při práci v chemické laboratoři	Provoz a údržba domácnosti <i>Laboratorní cvičení:</i> vždy bez výjimky Detergenty, pesticidy, potraviny, makromolekulární látky Chemický průmysl, recyklace surovin Design a konstruování <i>Laboratorní cvičení:</i> Modely uhlovodíků a derivátů uhlovodíků Práce s laboratorní technikou <i>Laboratorní cvičení</i> Neutralizační titrace Důkaz prvků v organických sloučeninách Modely uhlovodíků a jejich derivátů Příprava a reakce vybraných organických sloučenin Důkaz biologicky významných látek (sacharidy, bílkoviny,...)	OSV/SR OSV/OR EVO/ČP EVO/LA MEV/KČ MEV/MR Biologie OSV/OR OSV/OR OSV/SR OSV/MR	

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Chemie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Základní podmínky života	Voda Vlastnosti vody Spotřeba vody v domácnosti, vodné a stočné Způsoby čištění a úpravy vody	O2	Laboratorní práce Exkurze Projekt Video
	Ovzduší Složení atmosféry a vlastnosti jejích nejvýznamnějších složek	O2, O4	Skupinové práce Referát, diskuze Video
	Biosféra Základně chemické cykly (oběh vody, uhlíku, dusíku,...)	O2	Referát, diskuze
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Globální problémy životního prostředí Skleníkový efekt Poškození ozónové vrstvy a vliv UV záření na ekosystémy a zdraví člověka Antropogenní chemické látky znečišťující vodu a jejich dopad na ekosystémy (fosfáty, hnojiva – eutrofizace vod, těžké kovy,...) Antropogenní chemické látky znečišťující ovzduší (průmyslové výroby, doprava), jejich dopad na životní prostředí Antropogenní chemické látky znečišťující půdu a jejich dopad na ekosystémy (pesticidy, hnojiva, detergenty,...) Technologie směřující ke snížení nebo zamezení pronikání chemických látek do životního prostředí (alternativní zdroje energií, recyklace odpadů, úprava paliv, odlučovače,...) Ekologické havárie	O2	Skupinové práce Referát, diskuze
		O2, O3, O4	Projekt Referát, diskuze
		O2, O3, O4	Laboratorní práce Referát, diskuze Video
		O2, O3, O4	Projekt Referát, diskuze Video
		O3, O4	Laboratorní práce Referát, diskuze
Vztah člověka k prostředí	Vliv antropogenních chemických látek přítomných v ovzduší, vodě a půdě na zdraví člověka (oxidy síry, pesticidy,...)	O3, O4	Skupinové úkoly Referát, diskuze Video
		O3, O4	Referát, video
Vztah člověka k prostředí	Vliv antropogenních chemických látek přítomných v ovzduší, vodě a půdě na zdraví člověka (oxidy síry, pesticidy,...)	O2, O3, O4	Projekt Referát, diskuze

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Chemie

	Vliv chemických látek přítomných v potravinách na zdraví člověka (konzervanty, aditiva,...)	O4	Skupinové práce
	Vliv znečištění ovzduší vnitřních prostor (např. kouření) na zdraví člověka	O4	Laboratorní práce Projekt Skupinové práce

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Chemie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Voda a vzduch Reklamy na balenou pitnou vodu	O2	Kritická diskuze Projekt
	Chemie ve společnosti Detergenty a enzymy Srovnání znalostí vlastností těchto látek s reklamou	O4	Skupinové práce Referát, diskuze Laboratorní práce
Tvorba mediálního sdělení	Chemie ve společnosti Chemie a životní prostředí	O4	Projekt Referát, diskuze
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Voda a vzduch Zprávy o znečištění vody a ovzduší chemickými látkami	O2	Referát, diskuze
	Chemie ve společnosti Oxidy S, N Těžké kovy	O3	Laboratorní práce Diskuze Video
	Pesticidy Výbušniny Mimořádné události	O4	

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Chemie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Úvod do studia chemie Chemické látky Pozorování a pokus Bezpečnost při provádění pokusů	O2	Laboratorní cvičení Video
	Chemické reakce Zápis chemické reakce Zákon zachování hmotnosti	O3	Skupinové úkoly
	Kyseliny a hydroxidy Kyselost a zásaditost látek Bezpečnost při práci s těmito látkami	O3	Laboratorní práce
	Energetika chemických reakcí Suroviny pro energetiku Jaderná energie Energie z obnovitelných zdrojů Úspora energie	O4	Laboratorní práce Referát, diskuze Video
Sociální rozvoj	Laboratorní cvičení Bezpečnost při práci v laboratoři Zacházení s nebezpečnými látkami 1. pomoc v laboratoři	O2, O4	Laboratorní práce
	Chemie ve společnosti Škodliviny Léčiva, návykové látky	O4	Referát, diskuze

Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Biologie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP integrující oblasti Člověk a příroda, Člověk a práce, Člověk a zdraví, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě a při ochraně zdraví. Laboratorní cvičení, která jsou součástí předmětu, umožňují rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Biologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího gymnázia ve všech ročnících, tedy od primy po kvartu. Vyučuje se v primě a sekundě v dvouhodinové dotaci, kdy jedna z hodin je dělená a mohou v ní probíhat laboratorní praktická cvičení či jiné formy výuky. V tercii se vyučuje ve dvouhodinové dotaci bez dělení a v kvartě ve tříhodinové dotaci, kdy jedna z hodin je dělená a studenti mají praktika s dvoutýdenní frekvencí. Tedy celkem devět hodin pro vyučovací předmět Biologie na nižším gymnáziu, a to sedm hodin v oblasti Člověk a příroda, jedna hodina v oblasti Člověk a práce a jedna hodina v oblasti Výchova ke zdraví. Nově je začleněno: ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

Vyučovací předmět Biologie se vyučuje v odborných učebnách biologie, ve třídě s interaktivní tabulí, v laboratoři i v kmenových třídách. K organizačním formám výuky biologie patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii, petrologii, geologii a ekologii. Ve vyučovacím předmětu Biologie je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a Laboratorní technika. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, aj.) Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Podporujeme rozvíjení a utváření těchto Klíčových kompetencí žáků dle Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání.

Kompetence k učení

- Žák je motivován k celoživotnímu učení, má pozitivní vztah k učení.
- Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (literatura, časopisy, internet) a třídit je.
- Je schopen zpracovat informace a formou referátu s nimi seznámit ostatní.
- Žák rozumí základním termínům z biologie a umí je správně používat.
- Žák se účastní soutěží a olympiád, konfrontuje své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- Žák se učí poznávat přírodniny a zakládat sbírky.
- Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- Žák vyhledává na přírodninách společné a rozdílné znaky a zařazuje je do systému.
- Řeší problémová biologická témata předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou dlouhodobých projektů či miniprojektů.
- Žák je schopen sdělit své stanovisko ostatním žákům a v diskusi ho obhájit.
- Žák je schopen řešit praktické úkoly při přírodovědných vycházkách.

Kompetence komunikativní

- Žáci upevňují svou schopnost komunikace během ústního zkoušení, referátů a diskuse.
- Žáci umí používat moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

- Žáci se učí pracovat ve skupině.
- Učí se tolerovat odlišný názor.
- Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

- Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.
- Kriticky hodnotí své chování i chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí.
- Uvědomuje si odpovědnost člověka za zachování života na Zemi.
- Uvědomuje si nutnost ochrany svého zdraví i zdraví ostatních občanů.
- Odmítá rasistické názory a respektuje různorodost lidské populace.

Kompetence pracovní

- Žák je veden k pečlivé systematické práci.
- Dodržuje přesné pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce.

Kompetence digitální

- Žák využívá digitální technologie k propojení přírodních věd s běžným životem;
- Žák rozvíjí schopnost kritického myšlení při práci s informacemi a učí se zásadám kybernetické bezpečnosti;
- Žák se učí porozumění právním a etickým aspektům digitálního světa, včetně ochrany osobních údajů a autorských práv;
- Žák vyhledané informace využívá k objasnění odborných termínů a konstruktivně je vysvětluje;

- Žák se učí posoudit výhody a slabiny nejpoužívanějších online informačních zdrojů a vyhledávačů;
- Žák pracuje s digitálními online nástroji a cloudovými úložišti – umí informace nahrát, stáhnout a upravit;
- Žák ovládá práci v textovém editoru – tvoří přehledné texty, správně je formátuje a cituje použité zdroje;
- Žák pracuje s citačními generátory a různými citačními styly;
- Žák navrhuje a vytváří prezentace, které následně sám prezentuje;
- Žák používá online kvízy – skenuje QR kódy, vyplňuje, sdílí a vytváří vlastní kvízy;
- Žák pracuje s webovými aplikacemi a prakticky je používá.

Vzdělávací oblast předmětu

Biologie				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů (P-9-1-01) - vysvětlí podstaty pohlavního a nepohlavního rozmnožování (P-9-1-02) - uvede příklady výskytů organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04) - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky pro konání konkrétních pozorování rostlin a živočichů (ČSP-9-6-01)	Žák (žákyně): - rozliší vlastnosti geosfér - vyhledá složení Sluneční soustavy - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - posoudí význam Slunce - formuluje základní podmínky vzniku života - vymezí základní projevy života - zhodnotí význam základních projevů života - vysvětlí rozdíly živé a neživé přírody - porovná rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním - rozpozná základní rozdíly mezi organismy - roztřídí organismy na základě potravních vztahů - definuje buňku - popíše a vysvětlí stavbu buňky - vyjmenuje projevy života buňky - nalezne rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem - zodpoví nutnost znalosti bezpečnosti práce při laboratorní práci - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - rozdělí organismy podle složitosti těla	I. PLANETA ZEMĚ, VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI planeta Země vnik života na Zemi II. ŽIVOT NA ZEMI projevy života podmínky života rozmanitost přírody vztahy mezi organismy III. ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA buňka rozdíly ve stavbě rostlinné a živočišné buňky jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	Zeměpis 1 EVV/PŽ OSV/OR	

Biologie				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (P-9-1-04) - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (P-9-2-01) - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02) - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých organel (P-9-4-01) - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomáhají provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03)	Žák (žákyně): - orientuje se v taxonometrických jednotkách - uvede na příkladu zařazení a označení organismů do jednotlivých taxonometrických jednotek - porovná virus a buňku - popíše stavbu a množení virů - vyjmenuje příklady virových a bakteriálních onemocnění - navrhne (dle vlastních zkušeností) způsoby ochrany před virovou a bakteriální nákazou - uvede základní znaky hub - popíše rozmnožování hub - zhodnotí pozitivní a negativní význam hub - nalezne základní zásady první pomoci při otravě houbami - posoudí význam houby a řasy (sinice) v lišejníkové stélce - vysvětlí význam lišejníků v přírodě - vypěstuje saprofytickou houbu na organickém podkladu - nalezne v přírodě tři typy stélky lišejníků a při laboratorní práci se snaží určit rod (druh) daného organismu - uvede základní znaky řas - rozdělí řasy dle barvy stélky - porovná jednobuněčnou a mnohobuněčnou řasu s kolonií řas - uvede základní znaky prvoků - vysvětlí rozdíl živočišných a rostlinných bičíkovců - zhodnotí význam prvoků - naplánuje získání prvoků z volné přírody - provede odběr vzorků - zhotoví mikropreparát	IV. PŘEHLED ORGANISMŮ soustava organismů viry, bakterie a sinice houby, lišejníky řasy prvoci	Zeměpis 4 OSV/OR	

Biologie				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) ♦ objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) ♦ rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) ♦ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy (P-9-4-04) ♦ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) ♦ rozlišuje a používá jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02)	Žák (žákyně): ♦ uvede základní znaky živočichů ♦ osvojí si odbornou terminologii ♦ vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ♦ charakterizuje regeneraci ♦ vybere znaky parazitů ♦ nalezne shodné a rozdílné znaky ve stavbě těla polypa a medúzy ♦ vysvětlit vznik korálových útesů ♦ pozná základní zástupce ♦ rozliší vnější a vnitřní parazity ♦ popíše přizpůsobení tasemnice parazitizmu ♦ uvede základní znaky měkkýšů ♦ podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže, hlavonožce ♦ rozliší vodní a suchozemské druhy ♦ pozná vybrané zástupce ♦ uvede základní znaky kroužkovců ♦ roztřídí kroužkovce dle znaků ♦ vysvětlí význam žížaly v přírodě ♦ popíše způsob života žížaly na základě vlastního pozorování ♦ pozorování žížaly:pohyb, reakce na světlo, morfologie ♦ rozliší jednotlivé třídy členovců ♦ nalezne základní znaky pavoukovců ♦ vyhledá význam roztočů ♦ vyjmenuje základní zástupce ♦ popíše stavbu těla raka dle nákresu ♦ posoudí, proč jsou raci zákonem chráněni ♦ zhodnotí význam korýšů (plankton) ♦ uvede základní zástupce	žahavci, ploštěnci, hlísti měkkýši kroužkovci členovci pavoukovci korýši	Zeměpis 4 EVV/EK EVV/EK EVV/ČP	

Biologie				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) ♦ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) ♦ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03) ♦ objasní na základě příkladu základní principy existence živých a neživých složek ekosystému (P-9-7-02) ♦ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) ♦ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01)	Žák (žákyně): ♦ uvede základní znaky vzdušnicovců ♦ rozliší taxonometrické jednotky vzdušnicovců dle charakteristických znaků ♦ nalezne rozdíly hmyzu s proměnou dokonalou a nedokonalou ♦ popíše stavbu těla a hmyzu ♦ zhodnotí význam hmyzu ♦ orientuje se v nejvýznamnějších řádech hmyzu a pozná zástupce ♦ uvede základní znaky ostnokožců ♦ popíše životní prostředí ostnokožců ♦ na modelovém ekosystému (obrazový materiál - učebnice) porovná význam jednotlivých složek ekosystému ♦ charakterizuje populaci, společenstvo, ekosystém ♦ rozdělí organizmy v potravním řetězci dle způsobu obživy ♦ nakreslí potravní řetězec a popíše ♦ uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	vzdušnicovci hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou ostnokožci V. ČLOVĚK A PROSTŘEDÍ	Zeměpis 4 EVV/EK EVV/PŽ EVV/LA EVV/ČP OSV/MR	

Biologie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) ♦ rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) ♦ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) ♦ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy (P-9-4-04) ♦ aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) ♦ vybere a používá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro realizaci konkrétních experimentů (ČSP-9-6-01) ♦ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje závěry, k nimž dospěl (ČSP-9-6-02)	Žák (žákyně): ♦ dokáže třídit jednotlivé organizmy do systému dle typických znaků ♦ chápe význam taxonomie ♦ umí popsat vnější i vnitřní stavbu těla vybraných zástupců ♦ na základě vlastností a nároků organismů na prostředí jej dokáže charakterizovat ♦ pozná běžné druhy naší fauny i druhy exotické ♦ ujasňuje si vztah člověka k ostatním organismům, jejich význam, využití, ochranu ♦ osvojí si pravidla bezpečnosti práce při kontaktu s živočichy, základní hygienu a první pomoc	I. ZOOLOGIE opakování učiva primy strunatci kruhoústí, paryby ryby obojživelníci plazi ptáci	Fyzika 4 EVV/LA, EK Chemie 2 Zeměpis 2 EVV/LA, EK EVV/EK Fyzika 3 Zeměpis 4 EVV/EK,LA EHV	

Biologie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-02) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-03) - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (ČSP-9-6-03) - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (ČSP-9-6-04) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05)	Žák (žákyně): - vnímá vývojové spojení nižších a vyšších rostlin a zároveň jejich morfologické rozdíly - dokáže popsat rostlinné orgány a jejich funkci - předkládané zástupce dokáže zařadit do jednotlivých taxonů dle společných znaků - pozná běžné druhy naší fauny i druhy tropické - ujasňuje si význam hospodářských rostlin ve výživě a obchodování s jejich produkty - vnímá různé nároky rostlin na své prostředí a nutnost jejich ochrany - zná vliv drog a dalších látek rostlinného původu na lidský organizmus - pracuje s mikroskopem, umí zhotovit jednotlivé preparáty	II. BOTANIKA opakování učiva primy systém rostlin a jejich přechod na souš mechorosty plavuně, přesličky, kapradiny semenné rostliny- morfologie nahosemenné rostliny krytosemenné rostliny	Chemie 2 Fyzika 3 EVV/LA Matematika 2 Zeměpis 4 Chemie 4 EVV/ČP EVV/LA Zeměpis 2 Chemie 3	

Biologie				02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) ♦ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) ♦ uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí (P-9-7-04)	Žák (žákyně): ♦ orientuje se v základních společenstvech, umí je rozpoznat a charakterizovat ♦ vnímá nezbytnost jejich ochrany ♦ používá ekologické pojmy v souvislosti s konkrétními společenstvy	III. EKOLOGIE společenstva ochrana životního prostředí	EVV/EK, LA Zeměpis 2	

Biologie				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) ♦ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) ♦ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) ♦ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy, dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody (P-9-4-04)	Žák (žákyně): ♦ popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku ♦ podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce ♦ vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) ♦ pozná vybrané zástupce ♦ zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	I. Savci Vývoj Přizpůsobení Anatomie Systém Vejcorodí Živorodí Vačnatci Placentálové Savci v biomech Základy etologie	VME/ES EVV/LA EVV/EK OSV/OR	

Biologie			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (P-9-5-02) ♦ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (P-9-5-01) ♦ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby (P-9-5-04)	Žák (žákyně): ♦ žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu, vysvětlit vývoj člověka ♦ zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky ♦ žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus ♦ zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb ♦ dovede pojmenovat základní kosti a svaly ♦ zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve ♦ zná stavbu srdce a druhy cév ♦ umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy ♦ umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy ♦ vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži ♦ dovede vysvětlit, jak tělo získává energii ♦ umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci ♦ zná stavbu a funkci vylučovací soustavy ♦ zná význam a stavbu kůže ♦ zná stavbu nervové soustavy ♦ umí popsat činnost nervové soustavy ♦ umí popsat části mozku a jejich význam ♦ zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí ♦ zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	II. Biologie člověka Úvod Člověk v systému Původ, vývoj člověka Lidská plemena Od buňky k člověku Organické soustavy Soustava opěrná Soustava pohybová Soustava oběhová Soustava dýchací Soustava trávicí Soustava vylučovací Kůže Soustava nervová Smyslové ústrojí Soustava žláz s vnitřní sekrecí	MKV/EP VDO/OS Dějepis 1 Tělesná výchova 1 Chemie 3 EVV/LA MEV/MR Fyzika 4 VME/ES Chemie 4 EVV/PŽ Fyzika 3

Biologie				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (P-9-5-03) - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (VZ-9-1-12) - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (VZ-9-1-11) - vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (P-9-1-02) - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě (P-9-1-03) - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc,	Žák (žákyně): - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, chápe sexualitu jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - zná základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci, hygieny pohlavního styku - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální,...) - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte - vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu - popíše jednotlivé etapy života - používá základní pojmy DNA, gen, alela - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - ví, jak poskytnout nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních	Pohlavní soustava a sexuální výchova III. Základy nauky o dědičnosti Geny Význam genetiky IV. První pomoc základní postupy první pomoci, obvazová technika	VME/JE Tělesná výchova	

Biologie				03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
♦ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) ♦ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05) ♦ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) ♦ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií pro zdraví člověka (P-9-1-04) ♦ dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (VZ-9-1-07) ♦ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (VZ-9-1-03) ♦ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (P-9-1-04)	♦ uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví ♦ chápe vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ♦ zná zásady tělesné a duševní hygieny, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ♦ zná základní cesty přenosu nálezů a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ♦ chrání se před chronickým onemocněním chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a lékařská léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), zná základy první pomoci ♦ vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy, zná návykové látky a jejich nebezpečí ♦ vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek ♦ orientuje se v civilizačních problémech:	První pomoc v improvizovaných podmínkách, přivolání lékaře V. Výchova ke zdraví odmítání návykových látek, pozitivní životní cíle a hodnoty návykové látky a bezpečnost v dopravě	Občanská výchova	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	♦ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti ♦ auto-destruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky (předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) ♦ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ♦ vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty	návykové látky a zákon počítače a hazardní hry, gamblérství	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16)	Žák (žákyně): - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - ví, jak poskytnout nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních - ví, proč do svého denního režimu zařadit aktivní pohyb, otužování a relaxaci, jaké jsou zásady zdravého stravovacího režimu a pitného režimu - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy, zná návykové látky a jejich nebezpečí - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - chápe vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - zná zásady tělesné a duševní hygieny, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - zná základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - chrání se před chronickým onemocněním chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a lékařská léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), zná základy první pomoci	I. První pomoc základní postupy první pomoci, obvazová technika První pomoc v improvizovaných podmínkách přivolání lékaře II. Výchova ke zdraví ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných, nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie preventivní a lékařská péče vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka vznik civilizačních nemoc poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie výživa a civilizační nemoci zásady zdravé výživy, alternativní výživové směry, reklamy na potraviny	Občanská výchova Tělesná výchova VDO/OS MEV/KČ

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10) ♦ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (VZ-9-1-04) ♦ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) ♦ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii (VZ-9-1-14)	Žák (žákyně): ♦ vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek ♦ orientuje se v civilizačních problémech: ♦ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti ♦ auto-destruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky (předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) ♦ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ♦ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ♦ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ♦ manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ♦ ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	návykové látky – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	OSV/OR, SR, MR

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (VZ-9-1-05) • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (VZ-9-1-06) • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (VZ-9-1-09)	Žák (žákyně): • vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty • popíše situace ohrožující jeho bezpečnost a účinné formy chování • uvede účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte • kriticky se vyjadřuje k projevům násilí	odmítání návykových látek, pozitivní životní cíle a hodnoty návykové látky a bezpečnost v dopravě návykové látky a zákon počítače a hazardní hry, gamblerství krizové situace: šikanování, týrání, sexuální zneužívání brutalita a jiné formy násilí v médiích	VME/JE OSV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-02)	Žák (žákyně): - ví, jak a kde vyhledat v případě potřeby služby specializované pomoci - orientuje se v základních pojmech Mléčná dráha, Sluneční soustava, hvězdy, planety, měsíc, meteority, asteroidy, meteory, vesmírný plyn a prach - uvědomuje si, že vesmír se neustále vyvíjí, hvězdy vznikají a zanikají - má základní, jednoduchou představu o vzniku Země - dokáže popsat stavbu Země - umí vysvětlit problém, proč je zemský povrch prozkoumán téměř dokonale, zatímco poznání vnitra Země je mnohem obtížnější - z dostupných informačních zdrojů umí vyhledat podmínky nezbytné pro existenci života na Zemi	linky důvěry, krizová centra III. NAŠE ZEMĚ VE VESMÍRU Vznik Země Postavení Země ve vesmíru Stavba Země Podmínky pro vznik života na Zemi	EVV/ČP Zeměpis 1 Fyzika 4 Chemie 2

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozpozná podle charakteristiky vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-01) - aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (ČSP-9-6-01) - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ČSP-9-6-05)	Žák (žákyně): - umí pozorovat krystaly různých krystalografických soustav podle prvků souměrnosti - dokáže vysvětlit rozdíl mezi nerostem a horninou - umí popsat důležité fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin - pozná běžné druhy nerostů a hornin - zná význam hospodářsky významných nerostů a hornin - dokáže s využitím určovacích pomůcek určit důležité naleziště u nás i ve světě	IV. ZÁKLADY MINERALOGIE A PETROLOGIE Základy krystalografie Nerosty – vznik, vlastnosti, systém, praktický význam a využití, určování nerostů Horniny- vznik, systém, praktický význam a využití, určování hornin	Chemie
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-02)	Žák (žákyně): - je veden k aplikaci poznatků na regionální úrovni, v okolí svého bydliště je schopen prozkoumat dřívější i současné stopy geologických dějů - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	V. ZÁKLADY GEOLOGIE Vnější a vnitřní geologické děje Příčiny geologických procesů a jejich důsledky	Zeměpis Chemie

Biologie				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně) 				

Biologie				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) - na příkladu objasní na základě př. základní princip existence živých a neživých složek ekosystému (P-9-7-03) - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) - uvede příklady pozitivních i negativních vlivů člověka na životní prostředí (P-9-7-04)	Žák (žákyně): - zná pozůstatky starších geologických ér v blízkém okolí (Kladensko, Barrandien, Český kras) - naučí se pracovat s mapou geologické stavby, vysvětlí odlišnosti Českého masivu a Západních Karpat - vnímá význam biotických a abiotických složek živ. prostředí - ujasňuje si význam slunečního záření, tepla, vody, vzduchu, půdy - zná a aktivně používá základní ekologické pojmy, hledá mezi nimi vztahy a souvislosti - zamýšlí se nad konfliktem zájmů člověka a ochrany životního prostředí, chápe pojem udržitelného života - pozorováním života kolem sebe hodnotí situace a snaží se najít východiska a svoje názory obhájit - zajímá se o chráněné organismy žijící v jeho okolí, památné stromy, chráněná území, ví jak se v přírodě chovat - vyjadřuje vlastní názor na zlepšení podmínek života v rodině, ve škole, městě ... - shrnuje poznatky získané v obecné rovině na sebe	VIII. GEOLOGICKÝ VÝVOJ A STAVBA ÚZEMÍ ČR Český masiv Západní Karpaty IX. ZÁKLADY EKOLOGIE Neživé a živé složky život. prostředí Jedinec, populace, společenstvo, biosféra Ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystémech Stav život prostředí, globální problémy, regionální problémy Ochrana přírody a její význam	Zeměpis 1 <	

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Ekosystémy	Člověk a prostředí Modelové ekosystémy Potravní řetězce	O1	integrace do předmětu: laboratorní práce, diskuse, referát
	Společenstva jednotlivých druhů	O2, O3	integrace do předmětu: laboratorní práce, diskuse, referát, video
	Základy ekologie Ekosystémy	O4	integrace do předmětu: terénní cvičení, diskuse, referát, video
Základní podmínky života	Planeta Země Základní podmínky života	O1	integrace do předmětu: diskuse, referát
	Pedologie, geologie, základy ekologie Půda Biotické a abiotické faktory	O4	integrace do předmětu: exkurze, terénní cvičení, diskuse, referát, video
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Člověk a prostředí Narušení rovnováhy Záporné a kladné vlivy člověka	O1	integrace do předmětu: exkurze, diskuse, referát projekt (O1 - O4)
	Hospodářsky významné rostliny a živočichové	O2, O3, O4	integrace do předmětu: laboratorní práce, diskuse, referát, video integrace do předmětu
	Základy ekologie Globální a regionální problémy Ochrana ŽP	O4	exkurze, diskuse, terénní cvičení, referát, video
Vztah člověka k prostředí	Člověk a zdraví	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie	O1, O2, O4	integrace do předmětu

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Výchova ke zdraví reklama, modeling, poruchy stravování	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie reklama, bulvární sdělení, ochrana životního prostředí	O4	
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Dýchací ústrojí využití médií, stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie reklama, faktické zprávy, ochrana životního prostředí	O4	

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Lidské vztahy	Výchova ke zdraví schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů, schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse	O3	integrace do předmětu
	Biologie člověka rasy, národnostní menšiny	O3	integrace do předmětu

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Člověk a prostředí primární život.hodnoty	O1	integrace do předmětu
	Laboratorní cvičení samostatnost, seberegulace	O1	integrace do předmětu
	Výchova ke zdraví prevence sociální patologických jevů a škodlivých způsobů chování,obecné modely řešení problémů	O3	integrace do předmětu
	Zoologie chov domácích živočichů, odpovědnost za druhé	O1 – O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie vlastní postoje	O4	integrace do předmětu
Sociální rozvoj	Výchova ke zdraví poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie jednání druhých	O4	integrace do předmětu
Morální rozvoj	Výchova ke zdraví zvládání rozhodovacích situací	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie odpovědnost za své jednání	O4	integrace do předmětu

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občan, občanská společnost a stát	Biologie člověka tolerance k odlišnostem	O3	integrace do předmětu
	Výchova ke zdraví v samostatném a odpovědném řešení problémů, angažovaném přístup k druhým, v zásadách slušnosti, tolerance, odpov. chování	O3	integrace do předmětu
	Základy ekologie odpovědnost za postoje a činy	O4	integrace do předmětu

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Biologie

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Jsme Evropané	Výchova ke zdraví osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita	O3	integrace do předmětu

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis v sobě zahrnuje jak přírodovědné poznatky, tak poznatky společenských věd. Proto v něm žáci získávají ucelený obraz o světě, ve kterém žijí a to jim umožňuje se v něm dobře orientovat. Žák v něm poznává přírodu jako systém, hledá příčiny přírodních dějů, jejich vzájemné vztahy a uvědomuje si, jak působí na člověka. Zjišťuje, jak lidská činnost tyto děje ovlivňuje v pozitivním i negativním smyslu. Výuka zeměpisu umožňuje žákům uvědomit si civilizační rizika, zamyslet se nad budoucím vývojem planety a pocítit spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vytvářet si tak vztah k životnímu prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka zeměpisu vede k poznávání způsobu života, kultury a historie různých regionů, získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou barvou pleti, náboženstvím nebo politickým přesvědčením. Učí žáka orientovat se v současném světě a jeho problémech. Vede ho k získávání poznatků o místním regionu, České republice, připravuje ho na život v Evropě. Výuka zeměpisu učí vyhledávat geografické informace z různých zdrojů, zpracovávat je a interpretovat. Žáci pracují s učebnicí, mapami, literaturou, navštěvují přednášky, účastní se exkurzí, je využívána audiovizuální technika. Žákům jsou zadávány projekty, referáty, některá témata zpracovávají s možností použití učebny výpočetní techniky včetně internetu. Zeměpis se vyučuje v 6. až 9. ročníku, dvě hodiny týdně, jak v kmenových třídách, tak v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák

- projevuje zájem o poznávání svého regionu, své země a celého světa
- dokáže vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury a internetu
- dokáže zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivit
- je schopen se poučit z chyb, které udělal

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák

- chápe vzájemné souvislosti přírodních a společenských jevů a vyvozuje z nich logické závěry
- dokáže udělat uvážené rozhodnutí při řešení problémů
- prokazuje svoji tvořivost
- využívá při řešení problémů veškerých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák

- se snaží o výstižné a logicky uspořádané vyjadřování
- projevuje kulturní úroveň mluveného i písemného projevu
- dokáže vyjádřit i obhájit svůj názor, ale i je schopen naslouchat a respektovat názor jiného
- pomocí skupinové práce zvládá komunikaci v skupině
- je schopen pracovat s různými typy textů – grafy, mapy, diagramy, tabulky

Kompetence sociální a personální

Žák

- je ohleduplný k ostatním a vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- je schopen při skupinové práci týmové spolupráce
- dokáže hodnotit svoji práci i práci spolužáků
- projevuje rasovou i náboženskou toleranci

Kompetence občanské

Žák

- se aktivně zapojuje do ochrany životního prostředí
- dokáže vnímat krásy přírody, oceňovat a vážit si kulturního, duchovního i historického dědictví
- respektuje zákony a společenské normy chování, není mu tolerováno jejich porušování, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování
- je schopen správně jednat v mimořádných situacích

Kompetence pracovní

Žák

- má pozitivní vztah k práci
- plní své povinnosti
- dokáže pracovat s grafy, diagramy, mapami a získané poznatky správně zpracovává a vyhodnocuje
- v rámci možností využívá výpočetní techniky a internetu
- je schopen pracovat samostatně

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používané aplikace a služby (např. Word, Excel, Powerpoint, Google Chrome, ...) a umí je využít nejen pro potřeby učení
- je schopen odpovídajícími prostředky vyhledat digitální obsah a kriticky jej posoudit (např. při tvorbě referátů, prezentací apod.)
- se seznamuje s činností nových technologií a umí posoudit jejich přínos

Vzdělávací oblast předmětu

Zeměpis				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (Z-9-2-01) - Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01) - Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou, kartografickou terminologii (Z-9-1-02) - Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02) - Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost (Z-9-2-03)	Žák (žákyně): - Jednoduše popíše složení vesmíru, vyjmenuje planety Sluneční soustavy - Vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech - Popíše dva základní pohyby Země a jejich důsledky - Počítá rozdíl časů míst s různou zeměpisnou délkou - Vysvětlí pojmy – glóbus, mapa - Pracuje a počítá s různými měřítky, aplikuje na mapách v atlase, počítá vzdálenosti - Pracuje s turistickou mapou - Zakreslí smluvené značky používané na mapách pro použití polohopisu a výškopisu - Vyjmenuje hlavní složky (sféry) krajinné (přírodní) sféry - Popíše vnitřní stavbu Země, dno oceánu - Uvede vnitřní pochody, objasní, jaká při nich vznikají pohoří - Popíše vnější pochody v souvislosti s modelací reliéfu	Vesmír Postavení Země ve vesmíru Tvar, rozměry, pohyby Země Čas na Zeměkouli Glóbus a mapy Glóbus a zeměpisná síť Mapa a vyjadřovací prostředky Stavba zemského tělesa Litosféra Endogenní, exogenní pochody	Biologie – prima Matematika – sekunda	

Zeměpis			01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02) - Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost (Z-9-2-03)	Žák (žákyně): - Rozdělí zásoby vody na Zemi - Vyjmenuje a popíše základní vlastnosti oceánské vody, složení a pohyby - Objasní možné způsoby vzniku jezer - Popíše vodní tok, povodí, úmoří - Vyjmenuje základní složky atmosféry - Popíše jednotlivé vrstvy atmosféry - Uvede rozdíl mezi počasím a podnebím - Na jednoduchém nákresu vysvětlí všeobecný oběh atmosféry - Vyjmenuje základní půdní druhy a typy - Objasní proces zvětrávání - Vyjmenuje a stručně popíše vegetační pásy (Přiradí typické klima, zástupce rostlin a živočichů) - Popíše jednotlivé krajiny - Seřadí oceány dle velikosti - Pracuje s atlasem – vyhledá okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy - Popíše hlavní charakteristiky Atlantského oceánu	Hydrosféra Oceány, pohyby mořské vody Vodstvo pevnin Podpovrchová voda, krasová území Atmosféra Složení a stavba Oběh vzduchu na Zemi Pedosféra Zvětrávání, typy půd Biosféra Šírkové pásy, přírodní krajiny Krajinná sféra Geografie světadílů a oceánů Atlantský oceán	Biologie – kvarta Biologie – kvarta EV/EK

Zeměpis				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) ♦ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (Z-9-3-02) ♦ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	Žák (žákyně): ♦ Uvede hlavní charakteristiky Indického a Tichého oceánu	Indický oceán Tichý oceán		
	♦ Popíše polární oblasti, zhodnotí podmínky života v těchto oblastech	Severní ledový oceán Arktida a Antarktida		

Zeměpis			02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) ♦ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států (Z-9-3-02) ♦ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	Žák (žákyně): ♦ Popíše povrch, podnebí, vodstvo, biotu Afriky ♦ Na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin ♦ Vyhledá fakta a zajímavosti o obyvatelstvu ♦ Porovná jednotlivé regiony z hlediska demografie a hospodářství a přírodních podmínek ♦ Pohovoří o současných problémech Afriky ♦ Popíše povrch, podnebí, vodstvo, biotu Austrálie ♦ Na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin ♦ Vyhledá fakta a zajímavosti o obyvatelstvu ♦ Porovná jednotlivé regiony z hlediska demografie a hospodářství a přírodních podmínek ♦ Vyjmenuje rozdělení Oceánie a typy ostrovů ♦ popíše polohu Ameriky ♦ rozdělí Ameriku podle přírodních podmínek a jazykových a historických znaků ♦ vyhledá na mapě oceány, moře, průlivy, poloostrovy a ostrovy, které ji obklopují ♦ vyjmenuje tři americké litosférické desky a popíše jejich pohyb a důsledky ♦ vyhledá pohoří, nejvyšší hory, významné řeky a jezera ♦ vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, popíše jejich polohu ♦ popíše vývoj osídlení Ameriky, jeho důsledky ♦ vyjmenuje a na mapě ukáže jednotlivé státy a jejich hlavní města ♦ charakterizuje jednotlivé oblasti z hlediska přírodních podmínek ♦ na základě studia map a údajů v učebnici charakterizuje obyvatelstvo, průmysl, zemědělství a cestovní ruch těchto zemí	Zeměpis světadílů –Afrika Povrch, podnebí, vodstvo, krajiny, přírodní zdroje Historie, obyvatelstvo Jednotlivé oblasti Austrálie a Oceánie Povrch, podnebí, vodstvo, krajiny, přírodní zdroje Historie, obyvatelstvo Zeměpis světadílů – Amerika poloha a rozloha povrch a vodstvo podnebí a přírodní krajiny Obyvatelstvo Anglosaská Amerika (USA, Kanada) Latinská Amerika (Mexiko, ostrovní a kontinentální státy karibské oblasti, andské země, Brazílie a země jižního cípu)	Dějepis – prima, sekunda, kvarta MKV/EP Dějepis – sekunda MKV/MK

Zeměpis			02
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (Z-9-3-02) ♦ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	Žák (žákyně): ♦ popíše polohu Asie, vymezí hranici mezi Evropou a Asií ♦ seznámí se s rozdělením Asie na jednotlivé oblasti ♦ vyhledá na mapě oceány, moře, poloostrovy, které ji obklopují ♦ vyhledá pohoří, významné hory, nížiny, řeky, jezera ♦ popíše pohyb litosférických desek a jeho důsledky ♦ vyjmenuje podnebné pásy a přírodní krajiny ♦ vysvětlí pojem monzun a jeho projevy ♦ porovná jednotlivá území z hlediska počtu obyvatel a přírodní úrovně ♦ uvede rasové složení a náboženství, která se zde vytvořila ♦ uvede rasové složení a náboženství, která se zde vytvořila ♦ na mapě vyhledá jednotlivé oblasti, popřípadě hlavní města ♦ popíše oblasti z hlediska přírodních podmínek ♦ charakterizuje obyvatelstvo s ohledem na náboženství ♦ zhodnotí hospodářství vybraných zemí – výskyt nejdůležitějších nerostných surovin, pěstování nejvýznamnějších plodin, nejrozvinutější odvětví průmyslu, cíle cestovního ruchu ♦ popíše polohu Evropy ♦ vyhledá na mapě oceány, moře, průlivy, poloostrovy a ostrovy, které ji obklopují ♦ vyjmenuje litosférické desky, popíše jejich pohyb a důsledky ♦ vyhledá pohoří, nejvyšší hory, významné řeky a jezera ♦ vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, popíše jejich polohu ♦ podle učebnice porovná teploty a srážky vybraných měst ♦ porovná národy jednotlivých oblastí ♦ objasní historii vzniku a vývoje EU ♦ charakterizuje funkci nejdůležitějších institucí EU ♦ popíše symboly EU	Asie poloha a rozloha povrch a vodstvo podnebí a přírodní krajiny obyvatelstvo regiony Asie – jihozápadní Asie – střední Asie – jižní Asie – jihovýchodní Asie – východní Asie Zeměpis světadílů – Evropa poloha a rozloha povrch a vodstvo podnebí a přírodní krajiny obyvatelstvo Evropská unie	MKV/LV Občanská výchova sekunda Dějepis – sekunda MKV/EP Dějepis – sekunda Anglický jazyk – sekunda VME/JE

Zeměpis			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)	Žák (žákyně): ♦ charakterizuje přírodní podmínky jednotlivých oblastí ♦ charakterizuje obyvatelstvo jednotlivých zemí z hlediska hustoty osídlení, počtu obyvatel, jazyka, národností, náboženství, rasového složení, koloniální minulosti ♦ zjistí příslušnost k ekonomickému a vojenskému uskupení ♦ vyjmenuje a ukáže na mapě všechny evropské státy a hlavní města ♦ charakterizuje hospodářství a dopravu ♦ uvede nejvýznamnější centra cestovního ruchu ♦ uvede zajímavosti z kultury, sportu, historie, významné osobnosti, typické výrobky, zvyky, tradice a vynálezy	Zeměpis světadílů – Evropa Severní Evropa Západní Evropa Jižní Evropa Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa	VME/ES VME/OE MKV/EP Dějepis – tercie Občanská výchova – tercie Anglický jazyk – tercie

03

Očekávané výstupy z RVP ZV

Školní výstupy

	Učivo
1.	Prírodné zdroje energie
2.	Slnko
3.	Voda
4.	Vzduch
5.	Zem
6.	Geotermia
7.	Bioenergie
8.	Vodná energia
9.	Vietna energia
10.	Sonár
11.	Fotovoltaika
12.	Bioplyn
13.	Hydroelektrárne
14.	Vešerné veterné elektrárne
15.	Dobývka uhlia
16.	Obnove jadrovej elektrárne
17.	Jadrová energia
18.	Atomová energia
19.	Plazma
20.	Spájanie atómov
21.	Atómové elektrárne
22.	Plazmá
23.	Plazmá
24.	Plazmá
25.	Plazmá
26.	Plazmá
27.	Plazmá
28.	Plazmá
29.	Plazmá
30.	Plazmá
31.	Plazmá
32.	Plazmá
33.	Plazmá
34.	Plazmá
35.	Plazmá
36.	Plazmá
37.	Plazmá
38.	Plazmá
39.	Plazmá
40.	Plazmá
41.	Plazmá
42.	Plazmá
43.	Plazmá
44.	Plazmá
45.	Plazmá
46.	Plazmá
47.	Plazmá
48.	Plazmá
49.	Plazmá
50.	Plazmá
51.	Plazmá
52.	Plazmá
53.	Plazmá
54.	Plazmá
55.	Plazmá
56.	Plazmá
57.	Plazmá
58.	Plazmá
59.	Plazmá
60.	Plazmá
61.	Plazmá
62.	Plazmá
63.	Plazmá
64.	Plazmá
65.	Plazmá
66.	Plazmá
67.	Plazmá
68.	Plazmá
69.	Plazmá
70.	Plazmá
71.	Plazmá
72.	Plazmá
73.	Plazmá
74.	Plazmá
75.	Plazmá
76.	Plazmá
77.	Plazmá
78.	Plazmá
79.	Plazmá
80.	Plazmá
81.	Plazmá
82.	Plazmá
83.	Plazmá
84.	Plazmá
85.	Plazmá
86.	Plazmá
87.	Plazmá
88.	Plazmá
89.	Plazmá
90.	Plazmá
91.	Plazmá
92.	Plazmá
93.	Plazmá
94.	Plazmá
95.	Plazmá
96.	Plazmá
97.	Plazmá
98.	Plazmá
99.	Plazmá
100.	Plazmá

Přesahy a vazby
(mezipředmětové
vztahy, průřezová
témata)

Žák (žákyně):

- ♦ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03)

Žák (žákyně):

- ◆ charakterizuje přírodní podmínky jednotlivých oblastí
- ◆ charakterizuje obyvatelstvo jednotlivých zemí z hlediska hustoty osídlení, počtu obyvatel, jazyka, národností, náboženství, rasového složení, koloniální minulosti

- ◆ zjistí příslušnost k ekonomickému a vojenskému uskupení
- ◆ vyjmenuje a ukáže na mapě všechny evropské státy a hlavní města
- ◆ charakterizuje hospodářství a dopravu
- ◆ uvede nejvýznamnější centra cestovního ruchu
- ◆ uvede zajímavosti z kultury, sportu, historie, významné osobnosti, typické výrobky, zvyky, tradice a vynálezy

Zeměpis světadílů – Evropa

Severní Evropa
Západní Evropa
Jižní Evropa
Střední Evropa
Jihovýchodní Evropa
Východní Evropa

VME/ES
VME/OE

MKV/EP
Dějepis – tercie
Občanská výchova
– tercie
Anglický jazyk –
tercie

Zeměpis			03
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu (Z-9-6-03) - Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (Z-9-6-05)	Žák (žákyně): - charakterizuje polohu ČR na základě zeměpisných souřadnic - uvede rozlohu ČR a rozdělení na kraje a členství v evropských organizacích - popíše historii vývoje našeho území - popíše, kudy vede státní hranice - seznámí se s informačními zdroji o České republice - vyhledá typy georeliéfu, zjistí geomorfologické členění ČR a jeho návaznost na geologický vývoj - vyhledá některá pohoří a hory na mapě, zjistí jejich nadmořskou výšku - vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, uvede minimální a maximální teploty a srážky - uvede rozdělení ČR na jednotlivé podnebné oblasti - vysvětlí jakým způsobem je znečišťováno ovzduší - rozdělí ČR na jednotlivá úmoří - zjistí, kudy prochází rozvodnice - charakterizuje povodí Labe, Moravy, Odry - z grafu v učebnici zjistí režimy některých našich řek - z mapy v atlasu vyhledá přehradní nádrže a vysvětlí jejich účel - uvede jezera ČR a jejich původ - popíše historii vzniku rybníků, jejich účel a výskyt - charakterizuje krajiny podle výškových stupňů z hlediska půd, vegetace, přeměny na kulturní krajinu - zjistí počet obyvatel ČR a z grafu v učebnici popíše jeho vývoj - vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek - z grafu v učebnici zjistí vývoj věkové struktury v souvislosti s ekonomickou aktivitou - z grafu v učebnici určí národnostní složení a vysvětlí pojem diskriminace - zhodnotí situaci ČR z hlediska náboženství	Česká republika poloha a vývoj ČR informační zdroje o ČR povrch podnebí vodstvo krajiny obyvatelstvo	Dějepis tercie, kvarta EVO/PŽ Občanská výchova – sekunda. MKV/EP

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Žák (žákyně): ♦ popíše historii vývoje hospodářství v ČR od roku 1918 ♦ charakterizuje kraj z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářství a cestovního ruchu ♦ vysvětlí politický systém ČR ♦ uvede využívání nerostných surovin ♦ charakterizuje chráněná území ČR ♦ zjistí rozmístění průmyslu ♦ charakterizuje cestovní ruch ♦ popíše osídlení ČR ♦ vysvětlí historii a současnost pohraničních oblastí ♦ popíše rozmístění lesů a uvede jejich charakteristiku ♦ vysvětlí problematiku využívání a znečišťování vody ♦ uvede historické a kulturní dědictví ČR ♦ popíše energetickou situaci ♦ charakterizuje zemědělskou výrobu ♦ podá charakteristiku jednotlivých typů dopravy	hospodářství Kraje ČR – Praha – Středočeský kraj – Jihočeský kraj – Plzeňský kraj – Karlovarský kraj – Ústecký kraj – Liberecký kra – Královehradecký kraj – Pardubický kraj – Vysočina – Jihomoravský kraj – Olomoucký kraj – Zlínský kraj – Moravskoslezský kraj	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (Z-9-6-01) - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu (Z-9-6-02) - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (Z-9-6-04) - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (Z-9-7-01) - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (Z-9-7-02) - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. (Z-9-7-03) - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (Z-9-4-01) - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel (Z-9-4-02) - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (Z-9-4-03)	Žák (žákyně): - uvede polohu místního regionu v rámci republiky - charakterizuje jeho přírodní podmínky - zhodnotí socioekonomickou situaci regionu - uvede vztahy k okolním regionům - určuje světové strany - pohybuje se podle mapy a určuje azimuty - nakreslí jednoduché náčrtky krajiny a situační plány - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi a zdůvodní ho - vysvětlí, co to je porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, vysvětlí pojem demografická revoluce a věková pyramida, podle tabulky v učebnici porovná některé státy z těchto hledisek - rozdělí obyvatelstvo podle ekonomické aktivity - vysvětlí pojmy migrace, emigrace, imigrace a uvede důvody tohoto pohybu - rozdělí obyvatelstvo podle ras, národů, jazyků a náboženství - vysvětlí pojmy rasismus a nacionalismus a jejich nebezpečnost - porovná venkovská a městská sídla, jejich vývoj - vysvětlí pojem urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis – uvede příklady - objasní funkci měst, jeho zázemí - popíše územní strukturu měst	Místní region zeměpisná poloha přírodní charakteristika socioekonomická charakteristika Geografická exkurze Obyvatelstvo světa – rozmístění – přirozený pohyb – územní pohyb Rasy, národy, jazyky, náboženství Lidská sídla	MKV/LV Občanská výchova – sekunda.

Zeměpis			04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (Z-9-4-04)	Žák (žákyně): ♦ popíše vývoj hospodářství od prvních období, vysvětlí pojem zemědělská revoluce ♦ rozliší jednotlivé sektory hospodářství ♦ rozdělí svět podle hospodářské vyspělosti na jádrové a periferní oblasti ♦ vyjmenuje různé typy zemědělské výroby, a kde se s nimi setkáváme ♦ rozdělí pěstování plodin podle podnebných pásů, uvede hlavní producenty ♦ uvede hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat ♦ vyhledá hlavní rybolovné oblasti ♦ pohovoří o problémech nadměrného využívání moří ♦ vysvětlí pojem vodní hospodářství a jeho úkoly ♦ popíše význam lesa, pohovoří o problémech ubývání lesa ♦ na mapě vyhledá hlavní oblasti těžby vybraných NS ♦ vysvětlí pojem průmyslová revoluce a uvede jednotlivé etapy ♦ vymezí hlavní průmyslové oblasti a vysvětlí pojem lokalizační faktory ♦ vyjmenuje průmyslová odvětví, provede stručnou charakteristiku ♦ vyjmenuje složky dopravy ♦ uvede kritéria hodnocení úrovně dopravy ♦ rozliší jednotlivé druhy dopravy ♦ provede stručnou charakteristiku jednotlivých složek dopravy ♦ vysvětlí pojem služby ♦ uvede, které činnosti spadají do tohoto hospodářského sektoru ♦ uvede souvislost mezi velikostí sídla a množstvím poskytovaných služeb ♦ pohovoří o zaměstnanosti ve službách z hlediska hospodářské vyspělosti země	Světové hospodářství Rybolov, vodní a lesní hospodářství Průmysl Doprava a spoje Služby	EVO/LA Dějepis – tercie EVO/LA

Zeměpis				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (Z-9-4-05) ♦ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (Z-9-4-06) ♦ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (Z-9-5-03)	Žák (žákyně): ♦ uvede lokalizační a ekonomické předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu ♦ rozliší jednotlivé typy ♦ zhodnotí hospodářský význam ♦ vyhledá hlavní oblasti cestovního ruchu – světové i domácí ♦ charakterizuje závislá a nezávislá území a jejich vývoj, uvede příklady ♦ rozdělí státy podle počtu obyvatel a rozlohy ♦ vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska jejich rozlišení ♦ rozliší státy podle polohy, uvede některé její důsledky ♦ vyjmenuje formy vlády různých zemí – uvede příklady ♦ charakterizuje orgány státní moci ♦ vysvětlí rozdíl ve správním členění státu, uvede příklady ♦ rozliší systémy politické moci ♦ charakterizuje volební proces a volební systém u nás ♦ vyjmenuje a vysvětlí význam nejdůležitějších politických a ekonomických organizací ve světě ♦ vyjmenuje příklady globálních problémů ♦ vysvětlí pojem udržitelný rozvoj, uvede způsoby jak ho prosazovat ♦ zhodnotí možnosti jednotlivých regionů ♦ charakterizuje tyto děje, popíše jejich příčiny, uvede možnosti jak jim předcházet, popřípadě zmenšit následky ♦ vysvětlí princip skleníkového efektu, jeho příčiny a důsledky ♦ uvede příčiny ztenčování ozonové vrstvy a jeho důsledky	Cestovní ruch Politická geografie nezávislé státy a závislá území hranice, poloha Státní zřízení, administrativní členění státu Demokracie, totalitní režimy, volby Mezinárodní organizace Globální problémy Udržitelný rozvoj Přírodní katastrofy Oteplování Země	Dějepis – tercie EVO/ČP Přírodopis – tercie EVO/PŽ	

Zeměpis				04
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): ♦ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin (Z-9-5-01) ♦ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) (Z-9-5-02)	Žák (žákyně): ♦ rozdělí přírodní zdroje ♦ uvede způsoby, kterými lze zpomalit vyčerpání ♦ popíše možnosti řešení spotřeby energie ♦ zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody ♦ popíše současné ohrožení lesů, vysvětlí pojmy imise a kyselé deště ♦ pohovoří o růstu počtu obyvatel, stárnutí populace, urbanizaci a jejich důsledcích ♦ pohovoří o světové spotřebě potravin, o nemocech ohrožujících lidstvo ♦ charakterizuje nerovnoměrné rozdělení bohatství ve světě, jeho důsledky ♦ uvede oblasti mezinárodních konfliktů a občanských válek ♦ pohovoří o terorismu a organizovaném zločinu ♦ vysvětlí pojem globalizace a její projevy ♦ vyjmenuje složky životního prostředí ♦ uvede přímé a nepřímé zásahy člověka do životního prostředí ♦ objasní funkce jednotlivých typů krajin, rozmístění hlavních ekosystémů ♦ uvede některé organizace, které s podílejí na ochraně životního prostředí a smlouvy, které ji zabezpečují	Nerostné suroviny a energie Voda a lesy Stav světové populace Krajina součást krajinné sféry přírodní a kulturní funkce krajiny organizace podílející se na ochraně životního prostředí	Fyzika – kvarta EVO/PŽ EVO/ČP EVO/ČP Občanská výchova – sekunda.	

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Zeměpis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Ekosystémy	Geoekologické pásy – tropický deštný prales	O1	Integrace do výuky
Základní podmínky života – ohrožování ovzduší a klimatické změny – přírodní zdroje – pitná voda ve světě, ohrožení lesa – čistota ovzduší u nás	Oteplování Země Nerostné suroviny a energie Voda a lesy Podnebí ČR	O4 O4 O4 O3	Integrace do výuky
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmyslová revoluce – druhy dopravy a ekologická zátěž	Průmysl Doprava	O4 O4	Integrace do výuky
Vztah člověka k prostředí – principy udržitelnosti rozvoje – příčiny a důsledky globalizace – rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj	Udržitelný rozvoj Globalizace Nerovnoměrné rozdělení bohatství	O4 O4 O4	Integrace do výuky

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Zeměpis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Lidské vztahy – vztahy mezi nábožensky odlišnými kulturami a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – předsudky, příčiny a důsledky diskriminace	Obyvatelstvo JZ a J Asie	O2	Integrace do výuky
	Rasy, národy, jazyky, náboženství	O4	
Etnický původ – důvody vzniku rasové nesnášenlivosti – základní informace o různých etnických skupinách žijících v evropské společnosti – postavení národnostních menšin	Afrika – JAR	O1	Integrace do výuky
	Obyvatelstvo Ameriky	O2	
	Evropa – jednotlivé státy	O2	
	Obyvatelstvo ČR	O3	

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Zeměpis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy	Demokracie a totalitní režimy, volby	O4	Integrace do výuky
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie	Demokracie a totalitní režimy, volby	O4	Integrace do výuky

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Zeměpis

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět – státní a evropské symboly	Evropa – jednotlivé státy	O2	Integrace do výuky
Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy – naši sousedé v Evropě – evropské krajiny	Evropa – jednotlivé státy	O2	Integrace do výuky
Jsme Evropané – evropská integrace, instituce EU	Evropa – EU	O2	Integrace do výuky

Estetická výchova hudební

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Estetická výchova hudební vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Estetická výchova hudební vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně – pohybových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Předmět usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadel, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti:

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na znějící hudbu pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
dotace	1	1	1	1

Vyučovací předmět estetická výchova hudební je povinný vyučovací předmět. Výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy nebo v jiných školních prostorách vhodných pro hudebně-pohybové aktivity, dále formou projektů a výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech, divadlech či aule školy.

Ve výuce učitel doprovází žáky na elektrické piano, violu či jiný hudební nástroj a používá audiotechniku na prezentaci jednotlivých hudebních žánrů či děl nejznámějších hudebních skladatelů.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- Prostřednictvím práce s referáty dává učitel žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Učitel povzbuzuje při případném nezdaru a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů např. při poslechových činnostech a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření vztahů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- Učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojuje dle možností žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- Vedeme žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
- Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.
- Učitel dává žákům dostatek příležitostí ke zvládnutí základní techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře je vede k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

Žák:

- Se orientuje v jednoduchých aplikacích pro elektronická zařízení (mobilní telefon, tablet...), dle potřeb své vlastní hudební produkce (metronom, ladička...)
- Sluchově rozeznává různé rejstříky zvolené na školním digitálním pianu (klavír, cembalo, kytara, varhany)
- Orientuje se v nabídce zvuků, rytmických doprovodů u konkrétní el. hudebních nástrojů (digitální piano, klávesy, elektrická kytara)
- Přiměřeně svým možnostem rozeznává základní komponenty ozvučovací techniky a případně se podílí na realizaci školních projektů (Májáles, vánoční koncert, slavnostní vyřazení maturantů apod.)

Vzdělávací oblast předmětu

Estetická výchova hudební				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (HV-9-1-02) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04)	Žák (žákyně): - správně nasadí tón, správně dýchá - odhadne správnou hlasitost zpěvu, - správně rozliší mluvený projev od pěveckého - předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů - rozezná dvoudobý a třídobý takt - rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu - rozezná dur a moll akord - rozliší jednotlivé formy	Dovednosti: intonace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) - grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí hudby - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (písní, motivků, témat, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace - kvalita tónu – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, disonance - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudební formy – rondo, variace - Studentská hymna Gaudeamus igitur - realizace vánočního koncertu Vědomosti: - Pulz v hudbě, takt - Rytmické hodnoty not a pomlk - Noty ve stupnici C dur - Posuvky, klaviatura - Svět orchestru	Průřezová témata: OSV/OR, SR, MR VME/ES, OE, JE MKV/LV EVO/LA, ČP MEV/FM, TS, PT Mezipředmětové vazby: Estetická výchova výtvarná – prima Dějepis – prima Zeměpis – prima	

Estetická výchova hudební

01

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) ♦ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) ♦ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07)	Žák (žákyně): ♦ vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku ...) ♦ zapíše tóny do notové osnovy	Vědomosti: ♦ M. P. Musorgskij: Obrázky z výstavy ♦ Princip ronda ♦ Intervaly, základní harmonické funkce ♦ dechové nástroje ♦ smyčcové nástroje ♦ J. Suk: Serenáda pro smyčcový orchestr ♦ P. I. Čajkovskij: Květinový valčík ♦ opera; B. Smetana – Prodaná nevěsta, A. Dvořák – Rusalka ♦ W. A. Mozart – Figarova svatba	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (HV-9-1-02) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04)	Žák (žákyně): - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, falzet ad.) - použije větší hlasový rozsah - použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu - taktuje složitější rytmické útvary - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“	Dovednosti: pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písňe, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář) rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	Průřezová témata: OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ, OS, FP VME/ES, OE, JE EVO/LA, ČP MEV/TS, PT Mezipředmětové vazby: Dějepis – sekunda, tercie Občanská výchova – tercie Český jazyk a literatura – tercie

Estetická výchova hudební

02

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) ♦ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) ♦ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07)	Žák (žákyně): ♦ určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou ♦ porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život	Dovednosti: ♦ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) ♦ studentská hymna Gaudeamus igitur Vědomosti: ♦ Hymna ČR ♦ Osvobozené divadlo ♦ B. Smetana a A. Dvořák ♦ Závěr opery Libuše ♦ První Slovanský tanec ♦ J.J.Ryba – Česká mše vánoční ♦ L.v.Beethoven – IX. Symfonie ♦ Hudební slohy ♦ Baroko u nás ♦ Klasicismus u nás ♦ Romantismus ♦ L.Janáček – Sinfonietta	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (HV-9-1-02) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04)	Žák (žákyně): - rozšiřuje si hlasový rozsah - reprodukuje notový záznam - převéde melodii z nezpěvné do zpěvné polohy - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla - poslouchané skladby kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí - rozvíjí hudební sluch a hudební představivost - instrumentální doprovody - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla	Dovednosti: pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - orientace v notovém záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového záznamu - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (písní, motivků, témat, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	Průřezová témata: OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ VME/OE, JE MKV/KD, EP EVO/ČP Mezipředmětové vazby: Dějepis – kvarta Český jazyk a literatura – tercie, kvarta Zeměpis – kvarta

Estetická výchova hudební

03

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) ♦ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) ♦ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07)	Žák (žákyně): ♦ hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. st., (impresionismus, expresionismus)	Dovednosti: ♦ interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů ♦ studentská hymna Gaudeamus igitur ♦ realizace vánočního koncertu Vědomosti: ♦ Renesance ♦ Baroko ♦ Klasicismus ♦ Romantismus ♦ Opereta ♦ Jazz ♦ G. Gershwin ♦ J.Ježek, J.Voskovec, J.Werich ♦ Rock ♦ Pop ♦ Folk	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (HV-9-1-02) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (HV-9-1-03) - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě (HV-9-1-04)	Žák (žákyně): - sestaví vlastní vokální projev, upraví hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - improvizuje v dur a moll tóninách - samostatně vytvoří doprovody - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům - intonuje melodie	Dovednosti: - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společné vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - orientace v notovém záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie - zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu - vyjadřování hudebních i nehmudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla	Průřezová témata: OSV/OR, SR, MR VDO/OŠ VME/OE, JE EVO/ČP Mezipředmětové vazby: Občanská výchova – prima Dějepis – kvarta Zeměpis – kvarta

Estetická výchova hudební

04

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): ♦ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-05) ♦ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období (HV-9-1-06) ♦ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-07)	Žák (žákyně): ♦ využívá poznatky z hudební teorie ♦ orientuje se v hudebních stylech a žánrech (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film)	Dovednosti: ♦ hudební style a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ♦ interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů ♦ Studentská hymna Gaudeamus igitur ♦ realizace vánočního koncertu Vědomosti: ♦ Hudba častá při svatebním obřadu: R.Wagner, F.M.Bartholdy ♦ P.I.Čajkovskij – koncert pro klavír b moll ♦ Struktura barokního koncertu ♦ Struktura klasické symfonie ♦ Melodram: Z.Fibich ♦ A.Dvořák : koncert pro violoncello h moll ♦ L.Janáček: Glagolská mše ♦ L.Janáček: Listy důvěrné	

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Vztah člověka k prostředí	Umíme se chovat v koncertní síni či divadle (koncerty, opery – koncertní sály, divadla...)	O1	Návštěvy výchovných koncertů

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Fungování a vliv médií ve společnosti	Rozhlas	O1	projekt
Práce v realizačním týmu	Rozhlas	O1	projekt

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Afroamerický jazz	O3	Poslechové činnosti
Etnický původ	Černošská hudba	O3	Poslechové činnosti, projekty

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Hlasová hygiena, zpěv, kultivace mluvního projevu	O1 O2 O3 O4	Vokální činnosti
Sociální rozvoj	Hra na nástroje Orffova instrumentáře	O1 O2 O3 O4	Instrumentální činnosti

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	Studentská hymna Gaudeamus Igitur	O1 O2 O3 O4	Zpěv při slavnostním vyřazování studentů po maturitě
Občan, občanská společnost a stát	Hymna České republiky	O2	Vokální + poslechové činnosti
Formy participace občanů v politickém životě	Hudba jako symbol české státnosti	O2	Poslechové činnosti

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Estetická výchova hudební

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Významní hudební skladatelé Evropy	O1	Referáty, poslechové činnosti
Jsme Evropané	Naši nejvýznamnější hudební skladatelé	O1	Projektové vyučování, poslechové činnosti

Estetická výchova výtvarná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
dotace	2	1	1	1

Všechny třídy uvedených ročníků jsou pro výuku předmětu děleny na poloviny.

V 8. a 9.ročníku výuka probíhá ve dvoutýdenních cyklech, v nichž se hodiny slučují.

Výuka bude probíhat formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy, dále formou projektů, besed a návštěv výstav výtvarného umění v galeriích v místě školy i mimo ně. Specializovaná učebna je vybavena grafickým lisem, dalšími speciálními pomůckami pro vlastní tvůrčí činnost ve výuce předmětu Výtvarná výchova škola nedisponuje.

Výuka bude také probíhat ve vybavené audiovizuální učebně a učebně vybavené počítači s přístupem na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření vlastního záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. Důraz klademe na pochopení „neverbální komunikace“.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.
- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

Kompetence občanské

Vychováváme žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu netolerujeme, ale hledáme jejich příčiny.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí a k uvažování o všech možných aspektech udržitelného rozvoje.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Vytváříme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie.
- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně uměli rozhodnout o vhodnosti materiálu, nástroje a technologie pro uskutečnění vlastního záměru.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci.
- Pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání s ohledem na jejich talent a zájem.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, pěstujeme návyky práce ve známém prostředí.
- Vedeme žáky ke schopnosti adaptace na nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení jako inspiračních zdrojů, ke schopnosti kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, a to správnými postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Učíme žáky rozhodovat, které technologie a aplikace jsou vhodné použít k řešení daného úkolu a učíme je tyto aplikace a služby ovládat.
- Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- Učíme žáky významy digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi a vedeme je k posouzení jejich přínosů a rizik jejich využívání.
- Upozorňujeme a varujeme žáky před situacemi ohrožující bezpečnost zařízení i dat, i na ty s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků
- Vedeme žáky k etickému chování při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Vzdělávací oblast předmětu

Estetická výchova výtvarná				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): - vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01) - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02) - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03) - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	Žák (žákyně): - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	TVORBA A RECEPCE prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Mezipředmětové vztahy: Estetická výchova hudební (O1), Dějepis (O1,O2), Zeměpis (O1, O2), Český jazyk a literatura (O2, O3), Cizí jazyky (O3, O4), Biologie (O3, O4), Občanská výchova (O1, O2), Matematika (O1), Fyzika (O1) Průřezová témata OSV/SR, MR EVO/EK, ČP MEV/PT MKV/MK VDO/PD VME/OE	

Estetická výchova výtvarná

01

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06) - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)	Žák (žákyně): - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	SETKÁVÁNÍ S UMĚNÍM v návaznosti na okruh TVORBA A RECEPCE přiměřené poučení o estetických, uměleckých a kulturně historických souvislostech uměleckých děl nejzávažnější tendence vývoje výtvarné kultura, zejména tvorby 19. a 20. století	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01) - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02) - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03) - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	Žák (žákyně): - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	TVORBA A RECEPCE prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Mezipředmětové vztahy: Estetická výchova hudební (O2), Dějepis (O2,O3), Zeměpis (O3,O4), Český jazyk a literatura (O2,O3), Cizí jazyky (O2,O3), Biologie (O3,O4), Občanská výchova (O2), Fyzika (O2), Tělesná výchova (O2) Průřezová témata VME/ES MKV/LV OSV/OR, SR, MR VDO/FP EVO/LA, ČP MEV/SM, TS

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06) - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)	Žák (žákyně): - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	SETKÁVÁNÍ S UMĚNÍM v návaznosti na okruh TVORBA A RECEPCE přiměřené poučení o estetických, uměleckých a kulturně historických souvislostech uměleckých děl nejzávažnější tendence vývoje výtvarné kultura, zejména tvorby 19. a 20.století	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01) - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02) - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03) - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	Žák (žákyně): - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	TVORBA A RECEPCE prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Mezipředmětové vztahy: Estetická výchova hudební (O3), Dějepis (O3), Zeměpis (O3), Český jazyk a literatura (O3), Cizí jazyky (O3), Biologie (O3, O4), Občanská výchova (O3), Fyzika (O3), Tělesná výchova (O3) Průřezová témata MEV/MR, KČ MKV/KD, EP VME/ES, JE OSV/SR EVO/PŽ VDO/FP

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06) - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)	Žák (žákyně): - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	SETKÁVÁNÍ S UMĚNÍM v návaznosti na okruh TVORBA A RECEPCE přiměřené poučení o estetických, uměleckých a kulturně historických souvislostech uměleckých děl nejzávažnější tendence vývoje výtvarné kultura, zejména tvorby 19. a 20.století	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků (VV-9-1-01) - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie (VV-9-1-02) - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (VV-9-1-03) - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření (VV-9-1-04)	Žák (žákyně): - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozlišuje verifikovatelné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	TVORBA A RECEPCE prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Mezipředmětové vztahy: Estetická výchova hudební (O4), Dějepis (O1,O4), Zeměpis (O1,O4), český jazyk a literatura (O4), Cizí jazyky (O4), Biologie (O4), Občanská výchova (O4) Průřezová témata MEV/FM, MR MKV/MK, KD, PS VDO/FP, OŠ, PD MKV/ES, JE EVO/LA OSV/SR

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku (VV-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků (VV-9-1-06) - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření (VV-9-1-07)	Žák (žákyně): - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	SETKÁVÁNÍ S UMĚNÍM v návaznosti na okruh TVORBA A RECEPCE přiměřené poučení o estetických, uměleckých a kulturně historických souvislostech uměleckých děl nejzávažnější tendence vývoje výtvarné kultura, zejména tvorby 19. a 20.století	

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Technika a život	02	Praktické cvičení – koláž ze živých a neživých částí
Vztah člověka k prostředí	Jak se staráme o prostředí kolem sebe?	01	Projekt

Průřezové téma: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Výstava – informace v médiích, představa a realita	03	Návštěva výstavy, sbírání materiálu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Výstava – informace v médiích versus vlastní zážitek	04	Návštěva výstavy, sbírání materiálu
Stavba mediálních sdělení	Grafická podoba novinové stránky (Vztah části a celku, zdůraznění, přehlednost)	02	Pokus o výrobu vlastních „novin“ (Projekt)
Tvorba mediálního sdělení	Plakát na můj oblíbený film	02	Praktické cvičení – volná technika
Práce v realizačním týmu	Co zajímavého najdeš v okolí školy?	01	Projekt (procházka, mapa, zapracování průvodce pro nové studenty)

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Kulturní difference	Dějiny umění	04	Práce s odbornou literaturou, výstava
Lidské vztahy	Komu se podobám. Kdo je pro mne důležitý	02	Praktické cvičení – malba
Etnický původ	Čím jsme jiní, a proč jsme stejní?	03	Skutečné příběhy dětí jako inspirace k praktické práci
Multikulturalita	Mýty a pověsti o stvoření světa	01	Praktické cvičení (ilustrace, propojení s literaturou)
Principy sociálního smíru a solidarity	Obyčejní lidé s obyčejnými problémy (?)	04	Dokumentární fotografie – návštěva výstavy, práce s odb.publikací

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	Jak jsem se změnil (rostu tělem i duchem)	O2	Praktická práce
Sociální rozvoj	Hodnotím sebe a druhé Spolupracuji s ostatními	01 02 03 04	Prezentace žákovských prací, Kolektivní projekty
Morální rozvoj	Moje oblíbená pohádka	01	Praktická práce
	Příслови	02	Praktická práce

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Občanská společnost a škola	Všechno, co doopravdy potřebuji znát, jsem se naučil v MŠ	04	Kolektivní práce
Formy participace občanů v politickém životě	Co se mi líbí a nelíbí v našem městě	03	Projekt s využitím fotografie
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Obraz jako svědek historické události	04	Práce s odborným materiálem Návštěva výstavy; film

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Estetická výchova výtvarná

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Objevujeme Evropu a svět	Zážitek z prázdnin	O1	praktické cvičení – volná technika
Evropa a svět nás zajímá	Dějiny umění	02	Práce s odborným materiálem
		04	Světové galerie na internetu
Jsme Evropané	Největší osobnosti evropského umění	03	Projekt
	Čeští světoví umělci	04	Práce s odborným materiálem

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti člověk a zdraví. Hlavním cílem předmětu je komplexní vzdělávání v oblasti aktivního pohybu, jako významného činitele působícího na zdravotní stav a rozvoj. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností, k rozpoznání pozitivního vlivu na zdravotní stav, duševní a sociální pohodu. Osvojením pohybových dovedností a aplikací v různých podmínkách jsou pak schopni zvládat sociální role, jako spolupráce, komunikaci, rozhodování, objektivnost, organizační schopnosti. Současně tělesná výchova umožňuje rozpoznat meze rozvoje pohybových dovedností u sebe i u jiných, respektovat omezení, chápat je a snažit se je ovlivňovat. Vede žáky od spontánnosti k řízené pohybové činnosti a dále k vlastní seberealizaci v oblíbené formě pohybové aktivity.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je realizován podle mentálního a fyzického rozvoje žáků v rámci povinného předmětu s rozdílnou dotací – prima a tercie 3 hodin/týden a v sekundě a kvartě 2 hodin týdně, přičemž žáci tercie se zúčastňují LVVZ, jež je součástí výukového plánu a doplňuje tak dotaci hodin v rámci předmětu.

Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žák:

- Umí vybírat vhodné způsoby provedení a cviky k udržování svého zdraví
- Chápe zodpovědnost za své zdraví
- Aktivně operuje s obecně užívanými pojmy z názvosloví
- Zná aktivně pravidla, je schopen se podílet na řízení a rozhodování
- Je schopen organizovat drobné soutěže v rámci třídního kolektivu
- Je schopen vytvářet sám jednoduché pohybové struktury
- Je schopen sám posoudit pohyb a rozpoznat správné provedení
- Má kladný vztah k tělesným aktivitám

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Žák:

- Rozpoznává krizové situace a je schopen vyhledávat možná řešení
- Je si vědom důsledků vlastních rozhodnutí a je schopen je obhájit
- Je veden k schopnosti konfrontace vlastních názorů s názory ostatních

Kompetence komunikativní

Žák:

- Netoleruje agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy
- Podporuje přátelskou komunikaci
- Je veden k dodržování pravidel
- Chápe hierarchii společnosti a úrovně jednání
- Je veden k pozitivní reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Žák:

- Je veden k respektování druhých, jejich postojů hodnot, přesvědčení, rasové úrovně
- Se podílí na vytváření pravidel práce
- Respektuje základní principy spoluzodpovědnosti za vztahy v kolektivu třídy
- Je ochoten pomoci druhým
- I při sportovním soutěžení udržuje ducha fair-play
- Netoleruje projevy násilí

Kompetence občanské

Žák:

- Rozpoznává škodlivost drog, násilí, patologických projevů chování
- Respektuje práva a povinnosti a rozpoznává příčinné souvislosti při uplatňování vlastních práv /neporušuje práva druhých/
- uznává právo vyučujících dbát na dodržování školního řádu

Kompetence pracovní

Žák:

- Využívá dovedností získaných ve škole cílevědomě ve svém soukromém životě
- Vyznává zdravý styl života
- Využívá správných pomůcek
- Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce při pohybových činnostech

Kompetence digitální

Žák:

- Využívá aplikace, které umožňují sledovat a zaznamenávat průběh činností (na zařízení, jako jsou chytré mobilní telefony, tablety nebo nositelná elektronika – chytré náramky a hodinky)
- Pomocí senzorických technologií sleduje a měří trasu pohybu, vzdálenost a rychlost, počty ušlých kroků při vhodných aktivitách např. LVK
- S využitím speciálního zařízení a aplikace analyzuje svoji pohybovou činnost a hodnotí své pohybové dovednosti s cílem zlepšit techniku pohybu
- Umí si vyhledat a používat aplikace zaměřené na tvorbu cvičebních plánů určených ke zlepšení a udržení kondice

Vzdělávací oblast předmětu

Tělesná výchova				01
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02)	Žák (žákyně): • Zvládá základní pojmy, pravidla a charakteristiku jednotlivých atletických disciplín • Prostřednictvím běhu, skoku a hodu rozvíjí základní pohybové schopnosti: - akční rychlost, rychlost reakce, frekvenci pohybu, všeobecnou vytrvalost, výbušnou sílu horních a dolních končetin, obratnost a koordinaci • zvládá základní techniky – běhů, jednoho způsobu skoku do dálky a výšky, hodu kriketovým míčkem na dálku, vrh koulí • má osvojené základní poznatky o technice nacvičovaných disciplín a pravidla soutěží • rozpozná a užívá základní startovní povely • dodržuje bezpečnost při nácviku jednotlivých atletických disciplín	Atletika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika atletických disciplín Základní pravidla atletických disciplín Teoretické znalosti a základy techniky atletických disciplín průpravná cvičení a zdokonalování atletických disciplín: – běhy – rychlé, vytrvalostní, štafetové – skoky – skok daleký, skok vysoký – vrhy – vrh koulí – hody – hod míčkem, hod granátem základní měření jednotlivých atletických disciplín		

Tělesná výchova

01

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti (TV-9-2-02) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01)	Žák (žákyně): - zná charakteristiku netradičních sportů a pohybové činnosti provozované školou - zná a ovládá pravidla a bezpečnost jednotlivých netradičních sportů - rozvíjí svojí tělesnou zdatnost a zlepšuje své pohybové dovednosti - dodržuje a ctí pravidla fair play - předchází úrazům dodržuje bezpečnost	Netradiční sporty A pohybové činnosti provozované školou (doplňkové sporty) hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika pohybových činností a netradičních sportů Základní pravidla netradičních sportů a pohybových činností Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy Základní principy pro řízení a rozhodování Přispívání k celkovému tělesnému rozvoji a zvýšení tělesné zdatnosti Znalost zásad fair play Radost ze hry, požitky spolupráce Dodržování bezpečnosti Úpoly (základy fyzické a psychické sebeobrany)	

Tělesná výchova

01

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01)	Žák (žákyně): • Aktivně používá gymnastické názvosloví • Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při gymnastických cvičení • Zvládá při cvičení na náradí a akrobacii základní gymnastické prvky – kotouly, skoky, poskoky, obraty, rovnovážná cvičení, přemety, seskoky, náskoky • dokáže zacvičit sestavy složené ze základních gymnastických prvků • využívá protahovací a posilovací cvičení pro rozvoj pohybových předpokladů a korekce svalových oslabení • učí se využívat cvičení ze ZTV pro odbourávání svalových disbalancí • s hudebním doprovodem zvládá sestavit a zacvičit krátkou pohybovou skladbu • zvládá základní prvky fyzické sebeobrany a je seznámen s psychickou sebeobrou • zná a používá relaxační cvičení po zátěži	Gymnastika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (záchrana a pomoc při gymnastických cvičení) charakteristika a rozdělení gymnastiky základní pojmy a názvosloví pořadová cvičení gymnastická průprava a gymnastické hry zpevňovací, odrazová, doskoková, rotační, podporová, rovnovážná akrobacie a cvičení na náradí– hrazda, kruhy, kladina, kůň, švédská koza gymnastická cvičení s náčiním a bez náčiní zdravotně orientovaná zdatnost (kondiční program, zatížení) protahovací, kondiční cvičení rytmická gymnastika – pohybová skladba, cvičení s hudebním doprovodem tance protahovací a posilovací cvičení základy zdravotní tělesné výchovy prevence korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (kompenzační cvičení)	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) zorganizuje jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (ZV-9-1-02) • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16)	Žák (žákyně): • Zná rozdělení sportovních her • ovládá pravidla jednotlivých sportovních her • Zvládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a zná herní systémy • dodržuje a ctí pravidla fair play • uplatňuje v utkání různé druhy taktiky • dodržuje bezpečnost a předchází úrazům • klasifikuje mimořádné události, adekvátně reaguje při varovném signálu, zvládá základní úkony ochrany obyvatelstva, evakuaci, činnost po mimořádné situaci, ví jak předcházet mimořádným událostem	Sportovní hry hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech sportovní hry – volejbal, minivolejbal, basketbal, streetball, fotbal, miniházená Základní pravidla sportovních her rozdělení sportovních her – kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové rozvoj herních činností jednotlivce u jednotlivých sportovních her herní kombinace u sportovních her herní systémy u sportovních her základní principy pro řízení a rozhodování pohybových a sportovních her znalosti zásad fair play zvyšování tělesné kondice systémové řešení herních situací uplatnění strategie a taktiky zlepšování pozornosti a zvyšování psychické úrovně žáků při sport.hrách radost ze hry, prožitek, spolupráce specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách význam pohybu pro zdraví ochrana obyvatelstva za mimořádných situací	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (VZ-9-3-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (VZ-9-2-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05)	Žák (žákyně): • Zvládá základní pojmy, pravidla a charakteristiku jednotlivých atletických disciplín • Prostřednictvím běhu, skoku a hodu rozvíjí základní pohybové schopnosti: akční rychlost, rychlost reakce, frekvenci pohybu, všeobecnou vytrvalost, výbušnou sílu horních a dolních končetin, obratnost a koordinaci • zvládá základní techniky– běhů, jednoho způsobu skoku do dálky a výšky, hodu kriketovým míčkem na dálku, vrh koulí • má osvojené základní poznatky o technice nacvičovaných disciplín a pravidla soutěží • rozpozná a užívá základní startovní povely • dodržuje bezpečnost při nácvičování jednotlivých atletických disciplín	Atletika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika atletických disciplín Základní pravidla atletických disciplín Teoretické znalosti a základy techniky atletických disciplín průpravná cvičení a zdokonalování atletických disciplín: – běhy– rychlé, vytrvalostní, štafetové – skoky– skok daleký, skok vysoký – vrhy– vrh koulí – hody–hod míčkem, hod granátem základní měření jednotlivých atletických disciplín Turistika Příprava turistické akce Uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu pro chodce a cyklisty Ochrana přírody, Orientace v přírodě	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti (TV-9-2-02) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZTV-9-1-01) - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení (ZTV-9-1-02) - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení (ZTV-9-1-3) - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního	Žák (žákyně): - zná charakteristiku netradičních sportů a pohybové činnosti provozované školou - zná a ovládá pravidla a bezpečnost jednotlivých netradičních sportů - rozvíjí svojí tělesnou zdatnost a zlepšuje své pohyb. dovednosti - dodržuje a ctí pravidla fair play - předchází úrazům dodržuje bezpečnost - klasifikuje mimořádné události, adekvátně reaguje při varovném signálu, zvládá základní úkony ochrany obyvatelstva, evakuaci, činnost po mimořádné situaci, ví jak předcházet mimořádným událostem - reaguje v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti, život zachraňující úkony)	Netradiční sporty A pohybové činnosti provozované školou (doplňkové sporty) hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika pohybových činností a netradičních sportů Základní pravidla netradičních sportů a pohybových činností Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy Základní principy pro řízení a rozhodování Přispívání k celkovému tělesnému rozvoji a zvýšení tělesné zdatnosti Znalost zásad fair play Radost ze hry, požitek spolupráce Dodržování bezpečnosti ochrana obyvatelstva za mimořádných situací první pomoc	

bezpečí; v případě potřeby poskytně adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15)			
---	--	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01)	Žák (žákyně): • Aktivně používá gymnastické názvosloví • Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při gymnastických cvičení • Zvládá při cvičení na nářadí a akrobacii základní gymnastické prvky – kotouly, skoky, poskoky, obraty, rovnovážná cvičení, přemety, seskoky, náskoky • dokáže zacvičit sestavy složené ze základních gymnastických prvků • využívá protahovací a posilovací cvičení pro rozvoj pohybových předpokladů a korekce svalových oslabení • učí se využívat cvičení ze ZTV pro odbourávání svalových disbalancí • s hudebním doprovodem zvládá sestavit a zacvičit krátkou pohybovou skladbu • zvládá základní prvky fyzické sebeobranu a je seznámen s psychickou sebeobranou • zná a používá relaxační cvičení po zátěži	Gymnastika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech charakteristika a rozdělení gymnastiky základní pojmy a názvosloví Pořadová cvičení Záchrana a pomoc při gymnastických cvičení gymnastická průprava a gymnastické hry zpevňovací, odrazová, doskoková, rotační, podporová, rovnovážná akrobacie a cvičení na nářadí– hrazda, kruhy, kladina, kůň, švédská koza gymnastická cvičení s náčiním a bez náčiní kondiční aerobik rytmická gymnastika – pohybová skladba, cvičení s hudebním doprovodem tance protahovací a posilovací cvičení základy zdravotní tělesné výchovy základy fyzické a psychické sebeobranu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01)	Žák (žákyně): - Zná rozdělení sportovních her - ovládá pravidla jednotlivých sportovních her	Sportovní hry hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech sportovní hry – volejbal, minivolejbal, basketbal, streetball, fotbal, miniházená Základní pravidla sportovních her	
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) - zorganizuje jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04)	Zvládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a zná herní systémy	rozdělení sportovních her – kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové rozvoj herních činností jednotlivce u jednotlivých sportovních her herní kombinace u sportovních her herní systémy u sportovních her základní principy pro řízení a rozhodování pohybových a sportovních her	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02)	- dodržuje a ctí pravidla fair play - uplatňuje v utkání různé druhy taktiky	znalosti zásad fair play zvyšování tělesné kondice systémové řešení herních situací uplatnění strategie a taktiky zlepšování pozornosti a zvyšování psychické úrovně žáků při sport.hrách radost ze hry, prožitek, spolupráce	
	dodržuje bezpečnost a předchází úrazům	specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách význam pohybu pro zdraví	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01)	Žák (žákyně): • Zvládá základní pojmy, pravidla a charakteristiku jednotlivých atletických disciplín • Prostřednictvím běhu, skoku a hodu rozvíjí základní pohybové schopnosti: akční rychlost, rychlost reakce, frekvenci pohybu, všeobecnou vytrvalost, výbušnou sílu horních a dolních končetin, obratnost a koordinaci • zvládá základní techniky– běhů, jednoho způsobu skoku do dálky a výšky, hodu kriketovým míčkem na dálku, vrh koulí • má osvojené základní poznatky o technice nacvičovaných disciplín a pravidla soutěží • rozpozná a užívá základní startovní povely • dodržuje bezpečnost při nácvičování jednotlivých atletických disciplín	Atletika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika atletických disciplín Základní pravidla atletických disciplín Teoretické znalosti a základy techniky atletických disciplín průpravná cvičení a zdokonalování atletických disciplín: – běhy– rychlé, vytrvalostní, štafetové – skoky– skok daleký, skok vysoký – vrhy– vrh koulí – hody–hod míčkem, hod granátem základní měření jednotlivých atletických disciplín	

Tělesná výchova

03

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti (TV-9-2-02) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02)	Žák (žákyně): • zná charakteristiku netradičních sportů a pohybové činnosti provozované školou • zná a ovládá pravidla a bezpečnost jednotlivých netradičních sportů • rozvíjí svojí tělesnou zdatnost a zlepšuje své pohyb. dovednosti • dodržuje a ctí pravidla fair play • předchází úrazům dodržuje bezpečnost	Netradiční sporty A pohybové činnosti provozované školou (doplňkové sporty) hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika pohybových činností a netradičních sportů Základní pravidla netradičních sportů a pohybových činností Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy Základní principy pro řízení a rozhodování Přispívání k celkovému tělesnému rozvoji a zvýšení tělesné zdatnosti Znalost zásad fair play Radost ze hry, požitek spolupráce	

Tělesná výchova

03

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01)	Žák (žákyně): • Aktivně používá gymnastické názvosloví • Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při gymnastických cvičení • Zvládá při cvičení na nářadí a akrobacii základní gymnastické prvky – kotouly, skoky, poskoky, obraty, rovnovážná cvičení, přemety, seskoky, náskoky • dokáže zacvičit sestavy složené ze základních gymnastických prvků • využívá protahovací a posilovací cvičení pro rozvoj pohybových předpokladů a korekce svalových oslabení • učí se využívat cvičení ze ZTV pro odbourávání svalových disbalancí • s hudebním doprovodem zvládá sestavit a zacvičit krátkou pohybovou skladbu • zvládá základní prvky fyzické sebeobrany a je seznámen s psychickou sebeobrou • zná a používá relaxační cvičení po zátěži	Gymnastika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech charakteristika a rozdělení gymnastiky základní pojmy a názvosloví Pořadová cvičení Záchrana a pomoc při gymnastických cvičení gymnastická průprava a gymnastické hry zpevňovací, odrazová, doskoková, rotační, podporová, rovnovážná akrobacie a cvičení na nářadí– hrazda, kruhy, kladina, kůň, švédská koza gymnastická cvičení s náčiním a bez náčiní kondiční aerobic rytmická gymnastika – pohybová skladba, cvičení s hudebním doprovodem tance protahovací a posilovací cvičení základy zdravotní tělesné výchovy základy fyzické a psychické sebeobrany	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) • zorganizuje jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15)	Žák (žákyně): • Zná rozdělení sportovních her • ovládá pravidla jednotlivých sportovních her • Zvládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a zná herní systémy • dodržuje a ctí pravidla fair play • uplatňuje v utkání různé druhy taktiky • klasifikuje mimořádné události, adekvátně reaguje při varovném signálu, zvládá základní úkony ochrany obyvatelstva, evakuaci, činnost po mimořádné situaci, ví jak předcházet mimořádným událostem	Sportovní hry hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech sportovní hry – volejbal, minivolejbal, basketbal, streetball, fotbal, miniházená Základní pravidla sportovních her rozdělení sportovních her – kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové rozvoj herních činností jednotlivce u jednotlivých sportovních her herní kombinace u sportovních her herní systémy u sportovních her základní principy pro řízení a rozhodování pohybových a sportovních her znalosti zásad fair play (olympijská charta) zvyšování tělesné kondice systémové řešení herních situací uplatnění strategie a taktiky zlepšování pozornosti a zvyšování psychické úrovně žáků při sport.hrách radost ze hry, prožitek, spolupráce ochrana obyvatelstva za mimořádných situací	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím (TV-9-1-04) - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15)	Žák (žákyně): - Je seznámen z historii lyžování - pečuje a udržuje si svoji lyžařskou výstroj a výzbroj - Ovládá mazání lyží podle sněhových podmínek - zvládne všechny prvky všeobecné lyžařské průpravy - ovládá základy sjíždění a zatáčení na sjezdových lyžích - naplánuje a změří délku trasy výběhu na běžkách - zvládá běh na lyžích klasickou technikou a bruslením - sjíždění a zatáčení na snowboardu - nemá problémy s jízdou na vleku - předchází úrazům - podílí se na přípravě turistické akce, je si vědom nebezpečí při pobytu v terénu (na horách), dokáže se orientovat v přírodě, postavit nouzový přístřešek., zajistit si vodu, potravu, teplo - reaguje v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti, život zachraňující úkony)	Lyžování historie a současnost lyžování sjezdařská a běžecká výstroj a výzbroj údržba a mazání sjezdových a běžeckých lyží všeobecná lyžařská průprava základy sjíždění a zatáčení na sjezdových lyžích – kročné a alternativní oblouky carvové lyžování základy běhu na lyžích klasická technika a bruslení snowboarding – základy sjíždění a zatáčení na snowboardu kondiční příprava a strečink jako součást biomedicínské prevence, regenerace bezpečnost, úrazová prevence a chování na sjezdovce jízda na vleku nebezpečí hor bezpečnost na horách první pomoc	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01)	Žák (žákyně): • Zvládá základní pojmy, pravidla a charakteristiku jednotlivých atletických disciplín • Prostřednictvím běhu, skoku a hodu rozvíjí základní pohybové schopnosti: akční rychlost, rychlost reakce, frekvenci pohybu, všeobecnou vytrvalost, výbušnou sílu horních a dolních končetin, obratnost a koordinaci • zvládá základní techniky– běhů, jednoho způsobu skoku do dálky a výšky, hodu kriketovým míčkem na dálku, vrh koulí • má osvojené základní poznatky o technice nacvičovaných disciplín a pravidla soutěží • rozpozná a užívá základní startovní povely • dodržuje bezpečnost při nácviku jednotlivých atletických disciplín	Atletika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika atletických disciplín Základní pravidla atletických disciplín Teoretické znalosti a základy techniky atletických disciplín průpravná cvičení a zdokonalování atletických disciplín: – běhy– rychlé, vytrvalostní, štafetové – skoky– skok daleký, skok vysoký – vrhy– vrh koulí – hody–hod míčkem, hod granátem základní měření jednotlivých atletických disciplín	

Tělesná výchova

04

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti (TV-9-2-02) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02)	Žák (žákyně): • zná charakteristiku netradičních sportů a pohybové činnosti provozované školou • zná a ovládá pravidla a bezpečnost jednotlivých netradičních sportů • rozvíjí svojí tělesnou zdatnost a zlepšuje své pohybové dovednosti • dodržuje a ctí pravidla fair play • předchází úrazům, dodržuje bezpečnost	Netradiční sporty A pohybové činnosti provozované školou (doplňkové sporty) hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základní pojmy a charakteristika pohybových činností a netradičních sportů Základní pravidla netradičních sportů a pohybových činností Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy Základní principy pro řízení a rozhodování Přispívání k celkovému tělesnému rozvoji a zvýšení tělesné zdatnosti Znalost zásad fair play (olympijská charta) Radost ze hry, požitek spolupráce Dodržování bezpečnosti	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZTV-9-1-01) • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01)	Žák (žákyně): • Aktivně používá gymnastické názvosloví • Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při gymnastických cvičení • Zvládá při cvičení na nářadí a akrobacii základní gymnastické prvky – kotouly, skoky, poskoky, obraty, rovnovážná cvičení, přemety, seskoky, náskoky • dokáže zacvičit sestavy složené ze základních gymnastických prvků • využívá protahovací a posilovací cvičení pro rozvoj pohybových předpokladů a korekce svalových oslabení • učí se využívat cvičení ze ZTV pro odbourávání svalových dysbalancí • s hudebním doprovodem zvládá sestavit a zacvičit krátkou pohybovou skladbu • zvládá základní prvky fyzické sebeobrany a je seznámen s psychickou sebeobranou • zná a používá relaxační cvičení po zátěži	Gymnastika hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech charakteristika a rozdělení gymnastiky základní pojmy a názvosloví Pořadová cvičení Záchrana a pomoc při gymnastických cvičení gymnastická průprava a gymnastické hry zpevňovací, odrazová, doskoková, rotační, podporová, rovnovážná akrobacie a cvičení na nářadí– hrazda, kruhy, kladina, kůň, švédská koza gymnastická cvičení s náčiním a bez náčiní kondiční aerobic rytmická gymnastika – pohybová skladba, cvičení s hudebním doprovodem tance protahovací a posilovací cvičení základy zdravotní tělesné výchovy základy fyzické a psychické sebeobrany	

Tělesná výchova

04

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák (žákyně): • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje (TV-9-2-01) • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) • zorganizuje jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (TV-9-3-06) • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15)	Žák (žákyně): • Zná rozdělení sportovních her • ovládá pravidla jednotlivých sportovních her • Zvládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a zná herní systémy • dodržuje a ctí pravidla fair play • uplatňuje v utkání různé druhy taktiky • dodržuje bezpečnost a předchází úrazům • klasifikuje mimořádné události, adekvátně reaguje při varovném signálu, zvládá základní úkony ochrany obyvatelstva, evakuaci, činnost po mimořádné situaci, ví jak předcházet mimořádným událostem	Sportovní hry hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech sportovní hry – volejbal, minivolejbal, basketbal, streetball, fotbal, miniházená Základní pravidla sportovních her rozdělení sportovních her – kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové rozvoj herních činností jednotlivce u jednotlivých sportovních her herní kombinace u sportovních her herní systémy u sportovních her základní principy pro řízení a rozhodování pohybových a sportovních her znalosti zásad fair play zvyšování tělesné kondice systémové řešení herních situací uplatnění strategie a taktiky zlepšování pozornosti a zvyšování psychické úrovně žáků při sport.hrách radost ze hry, prožitek, spolupráce ochrana obyvatelstva za mimořádných situací	♦

Průřezové téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tělesná výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Lyžařský kurz	O3	Praktická ukázka v terénu
Vztah člověka k prostředí	Lyžařský kurz	O3	Praktická ukázka v terénu

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tělesná výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Osobnostní rozvoj	TV jako celek	O1 – O4	Praktické cvičení v terénu Nácvik pohybových struktur
Sociální rozvoj	Kolektivní hry		Spolupráce hráčů v týmu
Morální rozvoj	Sportovní hry		Respektování pravidel

Průřezové téma: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tělesná výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Sportovní hry	O1, O2, O3, O4	Výklad, praktické užití

Průřezové téma: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tělesná výchova

Tematický okruh	Obsah učiva	Ročník	Forma realizace
Evropa a svět nás zajímá	Úspěchy našich sportovců	O1-O4	diskuse